
LETO XXIII.
FEBRUAR -
MAREC 1974

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

USTANOVLJEN LETA 1952

Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (iz-
java prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena 50 cen-
tov.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Ce-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (III. in IV. knjiga dokumentov)
— Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena vsake knji-
ge \$2.—

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem oddobju
pobitih Slovencev ter vrtnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebirati in presojeti, četudi domovina
te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

VSEBINA

- V svetem letu smo — Pismo Pavla VI. — stran 33
Bogov kot — Emilijan Cevc — stran 35
Razmišljanje o slovenski šoli — Anica Kralj — stran 37
Kako smo se nekdaj postili — Pripoveduje Bohinjčan — stran 39
Slovenski svet in "misli" — N.N., Avstrija — stran 40
Moja rast (ob Dolenčevi knjigi) — Urednik — stran 41
Post je . . . — Ivan Dolenec (odlomek) — stran 42
Skesani grešnik — Lev N. Tolstoj — stran 43
Naš Kras — Marcela Bole — stran 44
Afrika se oglašja — p. Evgen Ketiš — stran 45
Srečala sva se . . . (Mladostni spomini) — p. Bazilij — stran 46
Olje - arabsko orožje — Jaka Naprošen — stran 50
P. Bazilij spet tipka — stran 51
Izpod Triglava — stran 54
V času obiskanja (Jezusov čas) — stran 56
Dravsko polje (Geološka katastrofa — slovenska krasota, V)
— Stanko Ozimič, B.Sc. (Geology) — stran 58
Zdaj vem . . . (pesem) — Vladimir Kos, Tokio — stran 59
Dva počitniška tedna
Taborjenje na Mt. Mileni — s. Miriam — stran 60
Počitnice ob morju — p. Stanko — stran 61
Avstralski KARRI — stran 62
V Avstralijo pridejo Minors . . . — p. Valerijan — stran 63
Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 64
Ob križu (pesem) — France Lokar — stran 66
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 67
Urednik kramlja . . . — stran 67
Naše nabirke — stran 69
Z vseh vetrov — stran 72
Kotiček naših malih — stran 75
Križem avstralske Slovenije — stran 77

NAROČI IN BERI!

PAPEŽ JANEZ DOBRI (življenjepis) — cena 75
JEZUSOVO ŽIVLJENJE (François Mauriac) —
na \$1.—

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svoljšak) — cen-
50 centov.

PLAMTEČI OGENJ (življenjepis W. Hünermann
o Piju X.) — cena 75 centov.

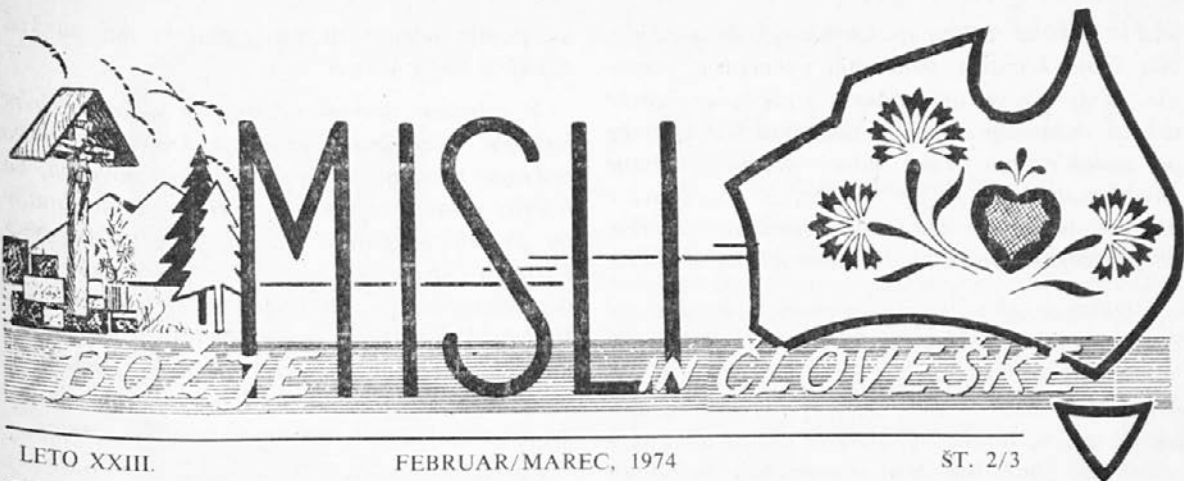
KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in
vade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena
dolar.

ZADNJI DNEVI JERUZALEMA (Svetovnoznani
man J. Spillmann) — Cena \$1.50

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod
resa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji
in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnimi
vred \$7.—

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka
pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov
kojnega škofa dr. G. Rožmana zdomcem. — Cena \$2.—

Priporočamo tudi angleško knjigo (zopna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepis
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikane
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstr-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

V svetem letu smo

S tem pismom je lani papež napovedal SVETO LETO KRAJEVNIH CERKVA. Pisal ga je kardinalu Maksimiljanu de Fürstenbergu, predsedniku Osrednjega svetoletnega odbora. Tako zvemo iz vira samega, kaj Cerkev pričakuje od svojih vernikov v tem letu: prenovu in spravo, ki naj prineseta nam samim in svetu edinstvo in mir.

V nedeljo, dne 10. junija, na binkoštni praznik, se v vseh cerkvah po svetu uradno začne tisto obsežno gibanje duhovne prenove, ki bo dosegla svoj vrh leta 1975 v Rimu. Zato hočemo Vam, gospod kardinal, ki smo Vas postavili na čelo osrednjemu odboru za sveto leto, na kratko razložiti, kakšne cilje hočemo doseči s to iniciativo, kakšen duh naj po naši želji vlada v tistih, ki se bodo odzvali našemu povabilu, in kakšne sadove upamo nabrati z milostjo Svetega Duha, v čigar luči se zdaj odpravljamo na pot.

Kakor smo pojasnili že s svojim prvim oznanilom dne 9. maja, želimo s svetim letom doseči prenovu človeka in njegovo spravo z Bogom. To se dopolni predvsem v človekovi notranjosti, v notranjem svetišču, kjer naj vest po veri in pokori (prim. Mr 1, 15) izvede človekovo spreobrnjenje in naj teži k popolni ljubezni.

Sam neskončno usmiljeni Bog je po Jezusu, svojem Sinu, odrešil svet in zdaj kliče vse ljudi, ne da bi koga izvzel, da se udeleže sadov njegovega odrešenja (prim. 1 Tim 2, 4), in s svojim Duhom deluje, da ljudi odreši (prim. Rimlj 8, 10 sl.).

Cerkev je prepričana, da more le iz tega notranjega delovanja izvirati tudi sprava med ljud-

mi kot družbena dimenzija zaveze, sprava, ki more obsegati vsa področja in vse ravni življenja, odnose med posamezniki, med družinami, skupinami, kategorijami in narodi. Tako naj postane sprava, kolikor je človeški slabosti in pomanjkljivosti človeških institucij mogoče, kvas miru in vesoljne edinosti.

Zato si Cerkev prizadeva, da moč Kristusovega odrešenja utrdi vezi vere in ljubezni v Kristusovi krvi (prim. Kol 1, 20) med verniki, v škofijah, v župnijah, v redovnih skupnostih in v drugih središčih krščanskega življenja in apostolata, pa tudi v Cerkvah, doslej še ločenih od nas. Binkošti milosti bodo tako mogle postati tudi binkošti novega bratstva.

To je duh, ki bo, upamo zacvetel v vseh slovesnostih svetega leta.

Zato želimo, da bi ponovno odkrili vrednost spokornih del kot znamenje in pot milosti ter kot prizadevanje za notranjo prenovu, ki dobi polno učinkovitost v zakramentu pokore. Ta zakrament je treba prejemati in deliti po cerkvenih predpisih, za zasebno in skupno prenovu na poti zveličanja (prim. Apd 16, 17).

Zdi se nam, da more biti zunanji izraz, pri-

lika in nekaka sinteza spokornih del, ki bodo dobila svojo krono v obhajanju evharistije, romanje, ki so ga po avtentičnem izročilu krščanske askeze vedno opravljali iz pobožnosti in potrebe po zadoščenju. Tudi danes morejo romanje navdihovati enaki nagibi, pa naj se to opravi v oblikah, podobnih nekdanjim rimskim, ali tako, da porabljamo sodobna komunikacijska sredstva.

Vendar je potrebno, da romanje spremlja, razen molitve in pokore, tudi bratska ljubezen, ki je jasen dokaz ljubezni do Boga (prim Jan 4, 20, 21; 3, 14) in jo morajo posamezni verniki, njih združenja, skupnosti in ustanove skazovati z deli usmiljenja, tudi telesnega, do najbolj potrebnih bratov. Tako bo sveto leto zares razširilo prostor ljubezni v Cerkvi in bo napovedovalo prenovo in spravo v vesoljnih dimenzijah.

Da bomo te cilje lažje dosegli, želimo, da se romanje opravi v vseh krajevnih Cerkvah, v stolnicah in na božji potih, tako škofijskih kakor narodnih. Ta romanja naj bodo nekake vmesne postaje na poti v Rim, vidnemu središču vesoljne Cerkve v letu 1975. Tu bodo predstavniki krajevnih Cerkva končali pot obnove in sprave, bodo počastili grobova apostolov in obnovili svojo zvestobo Petrovi Cerkvi. Mi pa jih bomo, če bo božja volja, sprejeli z odprtimi rokami in z njimi skupaj pričali za edinost Cerkve v veri in ljubezni.

Srčno želimo, da se na tej poti k "studencem odrešenja" (prim. Iz 12, 3) našim sinovom, ki so popolnoma združeni s Petrovo Cerkvijo, pridružijo na njim močen način tudi drugi Kristusovi učenci in vsi tisti, ki po drugih in očitno daljnih potih s pravilno vestjo in dobro voljo iščejo edinost Boga (prim. Apd 17, 27).

Konkretno programe romanj in drugih pobožnih vaj za prenovo in spravo bodo nedvomno za krajevno Cerkvo izdelale škofovske konference, ki bodo upoštevale tudi krajevno miselnost in krajevne navade, pa tudi cilje svetega leta, ki smo jih zgoraj osvetlili.

S svoje strani romarjem naročamo, da molijo po naših namenih in po namenih vsega škofovskega zbora, se na določenem kraju udeleže skupne slovesnosti ali nekaj časa premišljujejo pred Gospodom, končajo naj pa s tem, da molijo

ali pojejo očenaš in vero, dadajo naj pa kak vzklik k božji Materi.

V odgovor tem preprostim in odkristosrčnim izrazom, s katerimi bodo verniki krajevnih Cerkva pokazali resnično spreobrnjenje in izpovedali, da hočejo ostati v ljubezni do Boga in do bratov ter jo celo krepiti, bomo mi, ponižni služabniki Kristusa Odrešenika, dovolili na predpisan način dar odpustka. Ta dar bodo prejeli tudi tisti naši sinovi, ki se ne bodo mogli udeležiti romanja, ker jih bo zadrževala bolezen ali drug pomemben vzrok, a se bodo duhovno pridružili s tem, da bodo doprinesli svoje molitve in svoje trpljenje.

Cerkev, ki izvršuje "službo sprave" (prim. 2 Kor 5, 18), nudi s svetim letom posebno prilžnost in posebej vabi, da bi vsi, do katerih bo prišla njena beseda — to so naše želje in goreče molitve — in ki jih bo v srcu ganila neizrekljiva milost, bili deležni krščanskega veselja, ki je sad odrešilne moči Odrešenika.

Končajmo to pismo s tem, da izrazimo upanje, ki ga imamo s proslavo bližnjega svetega leta. Cilj svetega leta je, ponavljamo, prenova in sprava — kot notranje dejstvo in kot ustvarjanje edinstva in miru, ki se iz duš, prenovljenih in spravljenih v Kristusu, razliva na vso Cerkev in na vso človeško družbo po poti ljubezni, katere sad je pravičnost, dobrota, medsebojno odpuščanje, darovanje samega sebe in svojih dobrin za brate. Z eno besedo, upamo in želimo, da bo prenovljeni krščanski smisel življenja prečistil duše in se obilno razlil po svetu za zveličanje vseh.

To smo vam, gospod kardinal, hoteli sporočiti na ta večer pred pomembnim razdobjem cerkvene zgodovine naših dni, katere simbol bo ob svojem času, odprtje svetih vrat. Blagoslovljamo Vas in vse, do katerih bo prišel naš glas, z obilnim izlivom našega srca, očeta in ponižnega služabnika božjih služabnikov.

Iz vatikanske apostolske palače, dne 31. maja, na praznik vnebohoda našega Gospoda, v desetem letu našega papeževanja.

Paulus P. P. VI.

BOGKOV KOT

(Iz zbirke "Preproste stvari")

SREDI PROSTORA vsakdanjih skrbi, sredi krepkega, žilavega življenja ljudi, ki se sklanjajo k zemlji, da, tudi sredi naših grehov, čebelnjak milosti božji — KOT nad mizo...

Nad vso hišo razteza križani Bog svoje roke, kakor bi hotel z njimi povezati hišne stene, kakor bi hotel v svojem objemu združiti vse naše maloverne duše, vse naše kretnje in vse, kar napolnjuje in dopolnjuje naše življenje. Njegova podoba se je zajedla v nas kakor hudournikova struga, kakor sekira, ki jo zvečer drvar z vso silo mišic zasadi v debelo macesnovo tnilo...

Nič ni lepega v tem razpetem Jezusu za naše lažne oči. Telo mu je sloko, iztegnjeno in rumenkasto kakor kačnikov cvet. Le prtič okoli ledij je srebrn in velike rane po telesu so rdeče kakor mak. Težke kaplje krvi se mu prelivajo po prsih, zapetih in stopalih. Nobenega sorazmerja ni v Odrešenikovem krvavečem telesu, nobene miline v njegovem obrazu, le nemo trpljenje, kakor ga je doživel v svoj duši pri preprosti rezbar, ko je s težkimi, nerodnimi rokami v zimskih dneh rezljal na kolenih bridko martro božjo. In prav v tej otroški žalosti počiva velika lepota. Jezusa diha, trpi; dan za dnem preživlja smrtno grozo in mi odrešenje. In sleherni uro nas pretresa krik umirajočega Boga, ki se izvija iz teh odprtih temnordečih ust. Kajti pri nas poznamo ta smrtni krik: slišali smo, kako so ga kriknili usta drvarja, ko ga je podrlo drevo, usta pastirja, ko ga je zasulo v plaz, slišali smo rjuti živino, ko se ji je zarezal nož v goltanec, in čuli smo ga v umiranju dreves, ko so se zrušila pod udarcem sekire... Tudi te, v smrtnem trepetu razprte oči poznamo in drgetajoče roke z napetimi modrimi žilami, močne in žive kakor korenine dreves...

Ko sedamo za mizo, živi Bog z nami v svojem odrešujočem umiranju, ko odhajamo na polje in v gozd in k živini, nas spremlja njegov blagoslov. Nad veselimi svati bedi in nad prvim jokom dojenčka —

nerazdružen del naše biti je postal, tečajna zvezda naših domov, in nikoli mu ni dovolj prijateljstva človeških otrok. Že staro mater je sprejel ta trpeči pogled, ko je stopila s poročnim vencem v hišo, in ko je zazibala sina in vnuka, je Jezus že prav tako razpenjal prebodene roke kakor danes, ko strmim vanj jaz. Že takrat sta ob križu klečala ta dva angelčka s svečniki v rokah ter se tako zmrdrjeno držala, kakor bi bila sveti Marjeti olje izpila. Najbrž se tudi onadva bojita mrtvaške glave pod križem, ki otroke navdaja s takim strahom...

Morda bi bilo trpljenje celo za samega Boga prehududo, če bi ne trpela ob njem Marija sedem žalosti! Sedem zlatih mečev ji prebada srce, sedem mečev, kakor velik cvet. Nikdar ne bomo mogli doumeti, kakšno bolečino ji povzroča sleherni izmed teh mečev, toda vsako uro spoznavamo, v kakšno tolažbo je nam... Če bi vprašali naše matere, katera Marija jim je najljubša, bi gotovo odgovorile: "Žalostna..." Jezus je hvaležen usmiljeni roki, ki mu je za pomoč v trpljenju dodelila podobo žalostne Matere poleg križa.

O, nevesta Jagnjeta, ki delaš družbo Mariji — sveta Barbara! Vsi vemo, kako te je dal divji oče Barbaron zazidati v temen stolp in so ti sami angeli stregli, ti pa si čistila sveto Rešenje Telo. Nazadnje pa ti je hudi Barbaron z mečem odsekal glavo. Zato imaš v rokah stolp in zlat kelih s hostijo ter velik, velik meč, na glavi pa zlato krono. Oj, ti ljuba sveta Barbara z rdečo haljo in modrimi očmi — pomagaj nam v smrtni uri!

Oči svete Lucije so kakor dve svetlomodri slivi, ki ležita na belem pladnju. Kita rož se usipa izpod modrega neba in zdi se mi, da sveto dekle ne ve, kaj bi počela s temi očmi, ki jih drži na krožniku pred seboj. "Le zakaj mi jih še dajete v roke", vprašuje, "saj sem jih vendar že darovala Bogu". O, sveta Lucija, če bi zaupal vate, bi mi danes najbrž ne bilo treba nositi naočnikov. Toda kljub temu ti bom prinesel tistih majhnih rož, ki se skrivajo med travo in so dobre za oči, saj jih gotovo poznaš, smetlika jim pravi...

Pa nebeški tesar sveti Jožef z žago in božjim Otrokom! Dobri stavec s kodrasto brado ne sme manjkati v nobeni hiši. Potomec starih kraljev se je naselil nad našo mizo ter nas varuje s prav tako skrbjo, s kakršno je bedel nad otroštvom betlehemskega Deteta. Njegova lilija je tako bela, da že kar na modrikasto vleče in njeni prašniki so zlati.

In tu je sveta Ana, h kateri molijo matere, ko prisluškujejo prvim utripom novega srca pod svojim

Bogrov kot
Prešernove
rojstne hiše

srcem! Veliko knjigo drži v naročju ter poučuje deklaro Marijo. Z levico jo objema čez ramo in s prstom desnice kaže za knjigo. Morda že sluti veliko poslanstvo svoje hčerke, morda ni več daleč tisti pomladni dan, ko bo angel Gospodov pokleknil pred Marijo in se bodo začele dopolnjevati besede, ki jih morda prav zdajle govori hčerki: "Rodil se bo Mesija, ki bo odrešil svoje ljudstvo...". In Marija pazljivo posluša. Roke sklepa na prsih in na lahno sklanja glavo. Prav zadaj pa se zadovoljno stiska sveti Joahim, ves ponižen in preprost, čeprav je duhovnik v hiši Gospodovi.

Le kaj bi počel kmet v nebesih, če bi ne imel tam gori polja in gozda in živine? Zlatih palač bi se kmalu naveličal in sredi angelskih koncertov bi pogrešal domače harmonike in pastirske piščali. In kaj naj se, dobra duša, pomeni s škofi in vitezi? Preučeni odgovorov ni bil varen, o vremenu in poljskem delu pa se v nebesih gotovo ne menijo. Toda Bog skrbi za vse, pa je dal tudi kmetu svetnika, ki pozna kmečko življenje in ki bi tudi v nebesih ne mogel strpeti brez svojih voličkov in zemlje. Ko bo stopil naš kmet čez nebeški prag, bo že zagledal svetega Izidorja, nebeškega kmeta, pastirja na božjih poljanah, pevca ob rajskih potokih... Prav gotovo mu bo sveti Izidor prvi prišel naproti, saj visi njegova slika v slehernem kmečkem domu... Na njej kleči svetnik sredi travnika, pod hribom s cerkvico, ki ima dva stolpa in rdečo streho. Spredaj orje na rumeni njivi angel z zlatimi krili, plug pa vlečeta dva rjavordeča volička. Na desni rase veliko, brestu podobno drevo s tremi krošnjami... Te slike se nikoli ne morem dovolj nagledati. Zdi se mi kakor posvečen odmev kmetovega trpljenja. Prav na to sliko mislijo otroci kadar pojo:

**"Svet Izidor ovčice pasel,
lepo žvižgal, še lepše pel..."**

Da, toda hišo in hlev varuje tudi sveti Florijan:

operjaničeno čelado ima, rdeče bandero ter zliva iz rumene golide vodo na gorečo cerkev. Njegov bojni tovariš sveti Jurij pa varuje naše duše pred hudičevim zmajem. Velik junak je, čeprav ima obraz petletnega, prestrašenega otroka, kajti ni kar tako porinitelj sulico v gobec zelenega zmaja, ki mu šviga ogenj iz žrela.

In končno podoba zadnje večerje: trinajst mož je zbranih okoli okrogle mize. Eden drži v rokah kelih in kruh. Nemo strmenje je v teh obrazih, božja beseda jim zveni v ušesih — še nas napolnjuje, še nas posvečuje. V to sliko se ozira kmet, kadar moli. "Daj nam danes naš vsakdanji kruh..." — Toda z grozo zagledam, da ima eden izmed dvanajstih možno v rokah iz zelenega hudiča za vratom...

O, preprostost steklenih podob, obrobljena z naravnimi črnimi okviri, kakšna pesem zveni iz tebe, kako velike stvari nam hočeš povedati! Česar ni zmogla prebrisanost modrijanov, je tebi uspelo: priklenila si nam srca na lestev med nebom in zemljo.

Kajti to lestev ti pomaga prestati sam Sveti Duh, ki se spušča v stekleni krogli nad mizo. Resnično se spušča iz nebes, čeprav se nam zdi, da visi le na dolgi žimi izpod stropa. Vse preveč verjamemo samo očem in premalo srcu. Srce pa nam pravi, da Sveti Duh resnično biva v naši sredi: iz vsake modre besede zveni in iz vsake molitve. Druži nas z vsemi, ki verujejo vanj...

Staklena buča se lepo sveti in okna odsevajo v njej s svojimi križi in rožami. Včasih se mi zazdi, da golobček v njej na lahno utriplje s krili, tako na lahno, ko bi naletaval sneg. Njegovo telo je iz zlatega in srebrnega staniola in v rdečem kljunu drži papirnato hostijo. Peruti in rep so mu iz pahljačasto nabranega papirja in pod njim so rože iz rdeče volne. Tako visi nad mizo ter nas gleda z velikimi rdečimi očmi. Vera naša

očetov in mater je vedela, da mora Sveti Duh blagosloviti s krili vsa naša dela, ter ga je hotela vedno imeti pred očmi.

*

V navzočnosti teh dobrih nebeških gostov nad mizo smo razgrnjena njiva. Vsaka naša beseda in kretnja dobi lepši pomen in je polna novega upanja. Srce se nam očisti pred njimi do dna. Niti najmanjši greh nam ne ostane prikrit, vse se razgalja — pa tudi odpušča. Ena sama očetova ali materina kretnja pred križem zaleže za devet pridig. Ni me zlepa pretresel kak stavek tako, kakor besede iz "Mojega življenja": "Takrat se je zgodilo nekaj zelo čudnega. Mati me je prišla narahlo za obedne roki, šla je z menoj preko izbe v kot pod razpelom, tam me je pokrižala trikrat po vrsti.

"Ti moj fant!" je rekla. Nato pa je na glas zajokala, sam ne vem zakaj."

*

Jezus, naš trpeči brat, ne sme nikoli zapustiti svojega kota, kakor ne lastovka svojega gnezda pod napuščem. Tudi če hišo prodajo — Bog mora ostati, ker je hiši temeljni kamen in vez njenih oglov. Le za božič se umakne jasicam. Mož bolečin napravi prostor Otročičku, ki je že določen za trpljenje. Tako spremljamo Boga vse leto v njegovem veselju in bridkosti in Bog nas v veselju in žalosti. In svetniki se nam vse leto nasmišajo z rdečimi ustnicami ter se pomenkujejo z nami. Ne slišimo njih besed, toda srca čutijo.

Oljna vejica z blagoslovom zadnje cvetne nedelje je zatakajena za ramena križa — varuje nas pred hudo uro ter odganja bolezní od hiše.

Razmišljanje o slovenski soli

Članek je objavila ANICA KRALJEVA med svojimi vzgojnimi prispevki v argentinskem slovenskem tisku. Ponatisnila ga je tudi clevelandska "Ameriška domovina" — znak, da čutijo pri slovenski soli s strani staršev iste težave. Mi nismo na boljšem in bo članek dobrodošlo razmišljanje tudi staršem avstralske Slovenije. — Urednik

Dobila sem pismo, ki sem ga z velikim zanimanjem prečitala. Piše ga nepodpisana učiteljica iz ene izmed naših osnovnih šol. Upam, da mi ne bo zamerila, če pismo v celoti priobčim, saj to storim z zavestjo, da bom koristila ne samo sedanjim staršem temveč tudi onim, ki se na ta poklic pripravljajo.

PISMO:

Spoštovana gospa! Vedno rada preberem Vaše zanimive in praktičnovzgojne članke. Predvsem vidim v njih Vašo skrb za naš mladi slovenski rod, ki raste na tej zemlji. Prav zato sem že večkrat mislila, da bi se Vam oglašala, saj kot učiteljica v slovenski šoli vedno znova srečavam probleme in težave pri našem delu za vzgojo slovenskih otrok. Morda bomo v medsebojni podpori več dosegli.

Začetek šolskega leta me je le pripravil k pisanju Vam, draga in spoštovana gospa! Naše šole so se znova napolnile s šolarji. Prišli so od blizu in daleč. Nekateri izmed njih so poldrugo uro na vožnji, da pridejo do slovenske šole — pa so le tudi letos prišli! Kako srečen in vesel je človek, ko gleda te plavalase in kostanjeve glavice, ko polne zdravja in veselja prihajajo v šolo! Večkrat občudujem in spoštujem žrtve staršev, ki so s tem v zvezi. Ob tem trudu občutim vso njihovo zaupanje in zahvalo za naše delo.

Toda tudi v to začetno veselje večkrat pade grenka kaplja. Enega ali dveh šoloobveznih otrok ni več v šoli. Sošolci povedo, da jih ne bo več. Znamenje, da so v tistih družinah zmagale manjše vrednote nad večjimi. In za vsak tak primer je človeku tako zelo žal...

Tarejo me pa tudi tele skrbi, posebno sedaj v začetku šolskega leta. Iz izkušenj vem, da starši v mnogih primerih pričakujejo preveč samo od šol. Boli me, ko najdem premalo sodelovanja. Razumem in vem, da je treba več časa in paznje posvetiti tujakšnji šoli, saj gre tu za otrokovo bodočo eksistenco. Ne razumem pa, da v nekaterih družinah starši (vsaj včasih) niti ne pogledajo slovenskega zvezka in se tudi ne zanimajo, če je bil otrok v šoli vprašan, če je znal in kako se je obnašal. Kako naj bo tak otrok navdušen in kako naj ima skrb in veselje za slovensko šolo in za vse, kar je slovenskega? Kako naj ljubi in spoštuje, kar starši omalovažujejo? Po otrocih lahko sodimo, kako je v družinah. Dobro čutimo, če je v njih zavest še živa, ali tudi če vsak dan bolj podlegajo tujemu okolju. Trud za ohranjanje slovenstva je omagal... Zakaj? Kako? se vprašujemo.

Prosim Vas, spoštovana gospa, da bi ob priliki le opozorili v Vaših člankih tudi na te pomanjkljivosti,

ki postanejo za nas lahko usodne. Vendar želim, da bi nas ob temnih oblakih, ki sem Vam jih naštel na našem slovenskem nebu, še vedno bodrilo zlato sonce.

Prisrčno Vas pozdravlja

N. N.

Pismo je polno skrbi in ljubezni do naših otrok, pa tudi jasno govori o napakah staršev, ki jih odkriva preko otrok. Otrok ima čudovit čut, da svoje starše pravilno sodi, čeprav še ne bi znal tega povedati. Recimo: točno bo čutil, če se njim slovenska šola ne zdi važna, morda celo nadležna. Sam bo postal do nje brezbržen.

Ohranitev materinščine je za vsakega človeka stvar vesti in ponosa, brez ponosa pa noben narod ne more dolgo živeti.

Šola v materinem jeziku je blagodat, pomaga nam ohranjovati predragocen dar jezika in z njim tudi duh naših dedov in pradedov. Najlepše in tudi najbolj žalostne občutke moremo izraziti le v materinščini in na način, ki je vsakemu narodu svojstven.

Videla sem solze na obrazu starejšega emigranta ob zvoku slovenske narodne pesmi. "Samo moliti še znaš po naše" in pesmi, naše pesmi!" je otožno vzdihnil. Kako pa bo z našimi otroki?

Naša koroška zibelka —

GOSPA SVETA!

Ti si z zvezdo vere zvesto
nam kazala pravo cesto
skozi vse megle, viharje;
Ti si z nami rušila vseh zmot napade . . .
Ti nas vodi — močne, mlade —
v veliki vek kot zidarje!

KAKO SMO SE NEKDAJ POSTILI

Ta spis je pred leti prav po domače napisal osemdesetletni gorenjski starček. Če bi danes še živel, bi imel preko sto let. Že takrat, še bolj pa danes, bi nam lahko dodal prav po gorenjsko: "Grinte grintave, moderne, ki nobene žrtve ne znate več sprejeti!..."

Od posta res ni dosti ostalo, pa še tisto malo mnoge komaj briga. Pomehkuženi in vsega presiti, brezbržni kristjani, brez misli na lačni del sveta, gredo mnogi svojo pot... Ne bi verjel, da bodo v svojem obilju in samoljublju dočakali starost našega Gorenjca. Tudi umreti jim ne bo tako lahko, kot je bilo njemu...

ZDAJ SMO V POSTU. ("POSTU" bi bilo pravičnejše napisati! — Op. ur.) Pa mislite, da se nekda nismo postili? In še kako! Napovedal vam bom, kako je bilo pri naši hiši, ki ni bila gruntarska. Kajža je bila in smo lovili tabrhe in delali prav vse, kar nam je prišlo pod roke, da smo se pretolkli. Pri vsem delu in pri silnem pomanjkcvcu smo le dočakali kar vsi člani družine skoraj devetdeset let, naš ded pa je prišel še čez to številko v svoji pratiki.

Rekel sem, da vam povem, kako smo se mi postili. Pravi post se je začel na pustni torek opolnoči. Tedaj smo pri vseh hišah "pusta poganjali". Miza je bila s suho svinjino, pogača je bila na mizi in obložena s suho flancovtov, krofov. Jedli smo tako, da zvrhane latvice flancovtov, krofov. Jedli smo tako, da smo res kar počivali ob jedi. Prenehali in se spet lotili. Ostanek ni bilo. S polnočnim zvonom pa je bilo vsega konec za celih štirideset dni.

In potlej se je začelo. Jutranjega kosila ni bilo. Šele okrog desetih, enajstih so nam postavili na mizo to, kar je bilo pred postom že ob sedmih jutraj na mizi. Opoldanske južine ni bilo. Pač popoldne okrog pete ure malica: navadno fižol, zabeljen z jesihiom in s kapljo olja iz žira, ki smo ga sami naprešali. Žirovo olje ima res bolj divji okus, pa je kar dobro mastno. Cvrča na žirovem olju je pa imenitna. Za večerjo je bil dan za dnem le sok (močnik) in krompir v obliči. Toda ves post ni bila nobena jed zabeljena z mastjo. Z maslom že, pa malokdaj. Prav tako tudi nihče ni okusil mesa, še za griljaj ne, ne na delavniki in ne na praznik. Ne rečem, da smo ob tem posebno garali in vlekli. Navadno delo v postu je bilo to, da smo cepili in žagali drva, trebili travnike, če je bilo pravšno vreme, brskali krtine, popravljali plovce okrog vrto in postorili še kaj s tem, da smo orodje popravili, toporišča, grablje spravili v red in na novo nasadili. Tudi v delavnik smo skočili večkrat v cerkev, kar sicer ni bila navada in tudi utegnili nismo.

Morebiti porečete: Aj, imeli ste mleka na pretek, ki ga mnoge družine nimajo! Pri naši družini dolgo nismo mogli rediti krave. Imeli smo dve kozici, pridni mlekarici — ena je bila gamsa z velikimi rogovi, druga pa je bila mulca, ta pa brez rogov. Kaj prida si z mlekom skozi post torej nismo mogli odpomoči.

Tak je bil torej naš post nekda pri vseh družinah in po vseh hišah. Ljudje pa so si nalagali še drugačne

poste. Moj dober mladostni prijatelj — dasi je bil nekaj križev starejši od mene — ta je opravil svoj post takole: Bil je ovčar. V planini si je kuhal samo po enkrat na dan, sicer je grudil le suh kruh. "Zato", je rekel, "si izgubljeni večerje nadomestim tudi v postu s kašo in sokom, za post pa naredim takole: Ko zapoje postni zvon, potegnem zadnje dime iz čedre, nato zvijem mehur s tobakom; vzamem si iz žepa kresanje (na to ni bilo davka, kakor ga danes na moderno kresanje pišejo) in vse skupaj s čedro vred denem pod tram na polico in se ne dotaknem tobaka, dokler ne zavoni alelujo."

Za drugega dobrega prijatelja vem, ki je bil godec in je muziciral pri vseh svatovščinah in plesih. Na pust opolnoči je odvil strune na škantu, obesil gosli na tram in se jih ni dotaknil ves post.

Za tretjega vem, ki ni mogel mimo krčme, da bi si ne bil privoščil frakeljček ta močnega. Eno je bilo, ali je vozil gnoj na njivo ali se vračal iz mesta — kjer je Bog roko ven molil, povsod je ustavil konja. V postu pa je švrknul po konju in se hitro potegnul mimo.

Tako smo se postili nekda. Celotisti fant, ki je enkrat ali drugič voglaril tudi med postom okrog okna pri svoji izbrani, ni imel kredita ne pri dekletih in ne pri ljudeh sploh.

Še dobro vem, kako sva z bratom na veliko soboto čakala, da je odbilo polnoči. Planila sva v shrambo in snela z različja klobaso ter jo po štiridesetih dneh posta zaužila. Kakšen vonj je puhtel od nje! Po takem zajtrku sva šla oba k farni cerkvi: on v zvonik potrkavat — trijančit, jaz pa k streljavcem prožit možnarje. Kako lepo je bilo potem po maši doma pri kosilu, ko je oče razrezal kolač, odredil vsakemu kos blagoslovljenega pirha, mati pa je prinesla skledo olupkov — jed za spomin na tisto lakoto, ko je bila za veliko noč najboljša jed repni olupki! — in nato narezan plošček gnjati... Takega užitka si današnji človek sploh ne more misliti.

Tak je torej bil naš post, pa smo učakali visoko starost, bili dobre volje in prav nič živčni, kakor je danes križem vsa mladina. Človeški rod sedaj utrjujejo na posebne načine. Prav je. Če pa kdo misli, da bodo otroci za delo in trud v življenju utrjeni z bonbončki in drugimi oblikami, "boma pa zada videli", pravimo Bohinjci.

Članek je izpod peresa Slovenca, ki nadaljuje študije na eni avstrijskih univerz ter so mu slučajno prišle v roke MISLI. Razumljivo je zaprosil, naj ne priobčimo njegovega imena. — Urednik

IZDAJATI "MISLI", mesečnik v daljni Avstraliji, duhovno tako mojstrsko približati avstralskim Slovincem domačijo, slovenskim ljudem, ki se zanimajo za našo skupnost po svetu, pa avstralski slovenski svet, ni majhna reč.

Ponesrečene ljubljanske "antene", plitvi "tovariši", prazni "stopi" in vsa druga šara, vsi bi vam lahko bili ali vam mogoče tudi so zavidni za "Misli", za njih vsebinsko in tehnično oblikovanje, za svežega slovenskega duha, ki ga prinašajo v slovenske družine. Njih miselna širina zajema vse slovenske vesti ne le iz domovine matice, ampak tudi iz koroškega in primorskega zamejstva, iz ameriškega ter avstralskega zdomstva. Povezuje naše misijonarje, nudi vesti o slovenski in o svetovni kulturi, športu, ne pozabi na otroke, prinese trgovske oglase; skratka vse, kar je sodobnemu slovenskemu človeku treba vedeti o lastni korenini in o svetu. In to v enem mesečniku!

Slovenski pisatelj v zdomstvu pravi, da smo Slovenci danes "duhovna velesila". Vedno bolj spoznavam, da je to res in da bi se morali tega bolj zavediti. Pa ne zato, da bi bili potem ošabni, ampak zato, da bi znali slovenstvo prav ceniti, mu ostati zvesti in iz njegovega duhovnega izročila ter doživetja, iz te duhovne spodbude tudi ustvarjati.

Narodno izročilo je tesno povezano z ohranjanjem vere in katoliškega nauka: "Pojdite in učinite vse narode..." Zato je nujno in samo po sebi umevno, da naši duhovniki v svetu širijo tudi slovensko misel in kulturo, ki je že nad tisoč let prepojena s krščanstvom. Pa tudi izkustvo uči, da se rojaki, ki se odtegnejo svojemu narodnemu izročilu, pa naj jim bo posredovano v slovenskem ali v kakem drugem jeziku, začnejo izgubljati tudi nraavstveno. Zmanjka jim duhovnih korenin.

O slovenstvu odkrivajo danes čisto drugačno podobo, kot smo jo bili vajeni iz avstrijskih ali jugoslovanskih šol. Tu so nam prikazovali kot merila to, da je nekdo govoril edino slovensko in na ta način razvili pojem o kmečkem, podložniškem, tlačnem narodu. Vendar so se drugi, ki niso govorili samo slovensko, čutili prav tako, lahko tudi še bolj zavestno sinove naše dežele. Po drugih merilih vzeto pa odkrivamo podobo o izredno delavnem in ustvarjalnem sloven-

skem človeku. Zato že vsi težko čakamo knjige o uglednih Slovincih, ki so se v svetu in doma uveljavili. Pripravljajo naš rojak v Združenih državah, univ. profesor Edi Gobec.

Malokdo se zaveda, da slovenska zgodovina še zdaleč ni odkrita. Računati je še s krepkimi presenečenji o tem, kaj je delal in kako živel slovenski človek v zgodovini. Nedotaknjeni so še arhivi na Madžarskem, ki bi nam mogli precej odkriti o slovenskoparonski kulturi, saj ima že sam madžarski jezik slovenske izraze za poljedelska dela in stvari. Nedotaknjen je tudi arhiv v Benetkah, ki bi nam mogel mnogo odkriti o Primorski in Istri, oglejskem patriarhatu in staroslovenskem bogoslužju, ki se je pod beneško vladno ohranilo in trajalo do našega stoletja. Potem arhiv v Čedadu... Že danes so odkrili številne slovenske ladjarje, pomorščake, trgovce itd. kar nam pove, da ni slovenstvo nekakšen alpski pojem, ampak tudi pomorski, trgovinski ipd., kar seveda ne pristaja ravno v proletarski kalup. Zato je tudi sklepati, da v Sloveniji ne bodo spremenili pasivnega gledanja na slovenstvo, saj bi to bilo nasprotno uradnim proletarskim teorijam.

Slovenci smo, kot vsi drugi narodi, imeli prav vse stanove in poklice. Zato le ne kakih manjvrednostnih občutkov! Ravno nasprotno: dasi maloštevilni, smo ohranili ne le neko zavest skupnosti kot na primer danes že nemški Bavarci, ampak svoj slovenski jezik, ki je bil dovršen in izdelan pred več kot tisoč leti, ko današnjih velikih evropskih jezikov (angleškega, nemškega, francoskega ali italijanskega) sploh še ni bilo. Dovršen tako, da sta ga mogla sveta brata Ciril in Metod prirediti za knjige in celo za bogoslužje, do česar so takrat imeli pravico le grški, aramejski in vse mogočna latinščina. Nobeden drugi jezik ni ne takrat ne pozneje dosegel priznanja bogoslužnega jezika prav do našega stoletja, skoraj do danes.

Na vse take stvari ne mislimo dovolj, ko govorimo o slovenskem narodu, ali pa se jih ne zavedamo dovolj. Zato je le velika nevednost tista, ki je kriva, da nekateri med nami ne poudarjajo dovolj vrednote, ki jo predstavlja slovenska narodnost, kultura in tudi jezik.

Naj bi vsi slovenski ljudje po svetu imeli čut skupnosti, ki nam jo daje krščanska in narodna slovenska tradicija, da bi se čutili povezani po vsem svetu.

To uresničiti pa morejo res pravilne "misli", naša glasila po svetu, ki naj povezujejo naše ljudi duhovno, versko in narodno.

Avstralske "Misli" so pri tem lahko za zgled.

MOJA RAST

POD TEM NASLOVOM je izšla lansko leto pri argentinski Slovenski kulturni akciji knjiga spominov pokojnega kulturnega delavca in bivšega ravnatelja novomeške gimnazije, IVANA DOLENCA. Vsi izseljenski listi so že pisali o njej — MISLI je do danes še niso omenile. Smo pač čudno odmaknjeni od ostalih skupin, uredništvo sloni na ramah ene osebe in s smrtjo bivšega urednika p. Bernarda je bilo sto drugih skrbi. Marsikaj je zastalo. Prav za prav sem dobil knjigo šele med zapuščino p. Bernarda; prej sem o njej bral, v roke mi ni prišla. Ko mi je, sem jo prebral v dušku in jo kar večkrat ponovno prebiram.

Pisatelja sem osebno spoznal kot redovni novinec v Novem mestu v letu 1941-42. Še bolj pa istotam med počitnicami leta 1943 in težkimi dnevi italijanske kapitulacije, novega reda po zasedbi Novega mesta in končno bombardiranja. Ker tudi te čase v knjigi nadrobno opisuje, sem ob branju sodoživljal potek dogodkov in se marsičesa spomnil, ki mi je že zdavnaj ušlo iz spomina. V frančiškanski samostan je ravnatelj Dolenec rad zahajal, da se je malo oddahnil in kaj pogovoril. Na naš vrt, kjer smo imeli ograjen bazen na Krki, se je kar precej redno hodil kopat ter smo mladi radi poslušali njegovo zanimivo pripovedovanje in modrovanje. Prav v tistih počitnicah 1943 je nam mladim ne vem kolikokrat mimogrede naročal: "Pišite, pišite kaj se dogaja! Nobena stvar ne sme v pozabo! Enkrat bo to zgodovina in čim več bo virov, bolj bo popolna in tudi pravična..." Dostikrat kasneje sem se spomnil na te besede in res beležil ter pisal — bogsigavedi kje so danes ti moji zapiski...

Na mnogo Dolenčevih stavkov pri kopanju na Krki sem se spomnil ob branju knjige, saj so podani skoraj dobesedno. Najlepše odkrivajo njegov enoviti značaj, ki se ni spreminjal, ampak le izpopolnjeval, gledal v vsej odkritosti in preprostosti dobroto in ljubezen tudi tam, kjer bi drugi videl samo temo. Dobrote in ljubezni je bil sam vse življenje tako poln, da je iz njega dobesedno izžarevalo. Zato žari tudi iz strani njegovih spominov. Tudi vse nezasluženo trpljenje poštenjaka je vdano sprejemal na vsak korak: prav to trpljenje mu je pomagalo resnično doživeti Boga in njegov evangelij, veselo oznanilo slehernemu na tem svetu. Kako pomembno je njegovo življenjsko geslo, ki ga omenja v knjigi: "Če pride nadte trpljenje, tiho postoj in vprašaj, kaj hoče od tebe. Saj ga večna Dobrota ne pošilja, da bi te mučila, ampak tvoje srce naj ponese proti nebu..." Brez tega vodila bi ne šel tako mirno skozi nezaslužene ječe, kjer je prav s svojo dobro voljo, kateri so se čudili tudi ječarji in sodniki, tako čudovito vplival na sojetnike. V svoji predanosti Bogu ni držal v sebi nobene jeze nad krivicami, saj je vedel, da bi prav v tem vse trplje-

**IVAN
DOLENEC**
kot jetnik
novomeških
zaporov —
risal
sojetnik
profesor
Rajko Šubic

nje izgubilo vrednost: "Križ je odlikovanje! Tisti, ki sedaj po nedolžnem trpimo, smo nekako novo plemstvo Slovenije, ki nosi težo dneva tudi za druge. Bodo dimo tega vredni! Ne pomilujmo toliko sebe, kakor tiste, ki morebiti v nezakrivljeni zaslepljenosti igrajo nehvaležno in nečastno vlogo naših mučiteljev..." Sam ne vidim v Dolenčevih izjavah nobene hlapčevske, klečepazniške predanosti, kot očitajo knjigi nekateri v zdomstvu. Ravno nasprotno: iz vsega žari svoboda notranja duha, pa četudi je telo v ječi, odkrito osebno prepričanje resnice brez hinavstva, prava evangelijska ljubezen, pa četudi ni odziva. V čem naj bi zaslužil grajo? V vsem je ostal preprosto velik, da mu mi komaj sežemo do gležnjev.

Pisatelj Ivan Dolenec se je rodil leta 1884 v Sopotnici pri Škofji Loki in se posvetil profesorskemu poklicu. Delo je prekinil s sprejemom službe stenografa zadnjega avstrijskega parlamenta na Dunaju, prve slovenske vlade v Ljubljani in končno v belgrajski skup-

ščini prve Jugoslavije. Bil je prosvetni inšpektor banške uprave, ravnatelj ljubljanskega učiteljskega poslanca za škofjeloški okraj in končno novomeški gimnazijski ravnatelj. Leta 1945 je bil obsojen na pet let ječe, a v septembru 1946 pomiloščen. Na rodni dom k bratu je prišel "brez službe, brez pokojnine, brez premoženja, brez volilne pravice", kakor sam opisuje v knjigi spominov. Rokopis, ki ga je delno pisal že v ječi, delno pa na domu, je pred desetimi leti skrivaj poslal v Argentino, naj ga izdajo po njegovi smrti, če je kaj vreden. Oči je zatislil Ivan Dolenc v 87. letu starosti, 12. februarja 1971. Dve leti kasneje, k pro-

slavi tisočletnice Škofje Loke, je njegov rokopis doživel tisk s pomočjo mecenskega daru Škofjeločanov v zdomstvu. Knjigo je uredil, lepo razložil in ji napisal opombe Škofjeločan dr. Tine Debeljak.

MOJA RAST je doživeta in iskreno napisana knjiga, ki bravca pritegne s svojim preprostim opisovanjem ter ga obogati na sto načinov. Polna je duhovnih misli, ki bi marsikomu pomagale lažje prenašati težo življenja in svetlejšje gledati na dogajanja okrog nas. Žal je pri MISLIH še nimamo v zalogi, naročila zanj pa rade volje sprejemamo.

UREDNIK

POST JE, ko zaključujem spomine na svojo rast in razmišljanje o njej. Po cerkvah odmeva pesem:

Zveličar s križa vabi nas
zvesto za njim hoditi,
svoj križ sprejeti slednji čas
in ga za njim nositi.

Tako domače mi letos zveni ta pesem; še nikoli se mi ni zdela tako — življenjska! Vsak izmed nas nosi svoj križ, nobeno olepšavanje ne spravi tega dejstva s sveta. Tudi "novi red" ne bo križa odpravil. Meni so najtežji križ naložili prav tisti, ki so na vsa usta trobili, da bodo prinesli lepše čase. Toda če križ voljno zgrabimo, nam postane lahek, ker ga nam pomaga nositi tisti, ki je izrekel resnične besede, da je njegov jarem sladak in njegovo breme lahko.

Da se ne izognemo križu, je povedal tudi Župančič:

Je: kdor je šel od konca s smerjô,
kdor sméri je do kraja zvest
in ves se pognal je samo v rast:
tak, kadar nazadnje razpne rokê
— — — — —
pokaže nam svojo podobo: križ...

Nič novega nam ni povedal Župančič: v cerkvi smo to že mnogokrat slišali. Verjeli smo pa še bolj, ko je pesnik po svoj poti prišel do istega konca.

Kljub temu je življenje že tukaj lepo in sladi nam ga upanje, da bo po smrti še lepše.

Zaključujem z besedami, v katere je v Lešnikih (stran 35) sedemdesetletni Stritar zajel svojo življenjsko modrost:

Lahko živi, lahko umira,
kdor vero, upanje ima;
to ga tolaži, to podpira.
Gorje človeku brez Boga!

S temi lepimi mislimi prav za naš postni čas je IVAN DOLENEC zaključil 14. marca 1947 v Sopotnici svoje delo MOJA RAST.

Skesani grešnik

LEV N. TOLSTOJ

ŽIVEL JE na svetu človek sedamdeset let in je preživel celo življenje v grehih. In ta človek je obolel in se ni skesal. Ko pa je prišla smrt, se je v zadnji uri razjokal in rekel: "Gospod, kakor razbojniku na križu: odpusti mi!" Ko je to izrekel, je šla duša iz njega. In duša grešnikova je vzljubila Boga, zaupala v njegovo usmiljenje in je prišla pred nebeška vrata.

In je začel grešnik trkati in prositi vstopa v nebeško kraljestvo.

In je zaslišal glas izza vrat: "Kdo je ta človek, ki trka na nebeška vrata? In kakšna dela je dovršil ta človek v življenju?"

In je odgovoril glas tožnika in je naštel vsa grešna dela tega človeka in ni navedel nikakih dobrih del.

In je odvrnil glas za vrati: "Ne more grešnik v nebeško kraljestvo. Pojdi odtod!"

In je rekel grešnik: "Gospod, tvoj glas slišim, a tvojega obraza ne vidim in tvojega imena ne poznam".

In je odgovoril glas: "Jaz sem apostol Peter".

In je rekel grešnik: "Usmili se me, apostol Peter! Spomni se na človeško slabost in na usmiljenje božje. Ali nisi bil učenec Kristusov, ali nisi slišal njegovih naukov iz samih njegovih ust in videl zglede njegovega življenja? Spomni se, kako je tožil in se v duši žalostil in te trikrat prosil, da bi ne spal, ampak molil: ti si pa spal, ker so bile tvoje oči trudne; in trikrat te je našel, ko si spal. Tako tudi jaz. — Spomni se tudi, kako si njemu samemu obljubil, da ga ne zapustiš, in kako si ga trikrat zatajil na dvorišču velikega duhovnika. Tako tudi jaz. — In spomni se tudi, kako je petelin trikrat zapel in si šel ven in se bridko razjokal. Tako tudi jaz. — Ne moreš mi torej braniti vstopa".

*

Grešnik je nekoliko počakal, potem je spet trkal in prosil vstopa v nebeško kraljestvo.

In se je zaslišal izza vrat drug glas, ki je rekel: "Kdo je ta človek in kako je živel na svetu?"

In je odgovoril glas tožnika in ponovil vsa

huda dela grešnikova in ni navedel nikakih dobrih del.

In je odvrnil glas za vrati: "Pojdi odtod! Taki grešniki ne morejo živeti z nami v raj".

In je rekel grešnik: "Gospod, tvoj glas slišim, a obraza tvojega ne vidim in imena tvojega ne poznam".

In glas mu je rekel: "Jaz sem kralj in prerok David".

Grešnik pa ni obupal in ni šel od nebeških vrat in je začel govoriti:

"Usmili se me, kralj David! Spomni se na človeško slabost in na usmiljenje božje. Bog te je ljubil in te je povelil nad ljudi. Vsega si imel: kraljestvo in slavo in bogastvo in ženo in otroke. Pa si videl s strehe ženo revnega človeka; greh te je premagal in si vzel ženo Urijevo, njega samega pa ubil z amonitskim mečem. Ti, ki si bil bogatin, si vzel revežu zadnjo ovčico, njega samega pa pogubil. Tako, glej, tudi jaz. — In spomni se tudi, kako si se spokoril in rekel: Spoznam svojo krivdo in se pokorim za svoj greh. Tako tudi jaz. — Ne moreš mi torej braniti vstopa".

In glas za vrati je umolknil.

*

Grešnik je nekoliko počakal, potem je spet trkal in prosil vstopa v nebeško kraljestvo. In se je zaslišal za vrati tretji glas: "Kdo je ta človek in kako je živel na zemlji?"

In je odgovoril glas tožnika in je tretjič ponovil huda dela grešnikova in ni navedel nikakih dobrih del.

In je odvrnil glas za vrati: "Pojdi odtod! Grešniki ne morejo v nebeško kraljestvo".

In je rekel grešnik: "Gospod, tvoj glas slišim, a obraza tvojega ne vidim in tvojega imena ne poznam".

In glas je rekel: "Jaz sem Janez Evangelist, učenec in ljubljenec Kristusov".

In se je grešnik razveselil in rekel: "Zdaj pa mi ne morete več ubraniti vstopa. Peter in David me pustita noter, ker poznata človeško sla-

bost in usmiljenje božje, ti me pa pustiš zato, ker si poln ljubezni. Ali nisi ti, Janez Evangelist, zapisal v svojo knjigo, da je Bog ljubezen in da ne ljubi, kdor ne pozna Boga? Ali nisi v starosti govoril ljudem le te besede: Otroci, ljubite se med seboj! Kako me moreš torej sovražiti in od-

poditi? Ali se odreci temu, kar si sam govoril, ali pa me objemi in me pusti v nebeško kraljestvo".

In nebeška vrata so se odprla in Janez je obšel skesanega grešnika in ga pripustil v nebeško kraljestvo.

Atilij Kralj: Kraški motiv

NAŠ KRAS

ZANIMIV ČLANEK januarske številke o Krasu in njegovih podzemskih jamah me je spomnil na nekatere pojave s tem v zvezi, ki jih poznam od doma. Saj sem s Kraša doma. Lepo nam je g. Stanko Ozimič razložil kraški svet in nam marsikaj pojasnil. Moji primeri potrjujejo, da je pod kraško zemljo res veliko jam, ki jih je izdolbla voda.

Tole mi je že moja mama večkrat pripovedovala in moralo se je zgoditi še v prejšnjem stoletju: Polakova kmetija v Tomaju je bila takrat veliko posestvo. Danes ni več, hiša sredi vasi pa še stoji. Na dvorišču so takrat začeli kopati vodnjak. Opoldne so šli delavci na kosilo. Ko pa so se po kosilu vrnili na delo, so na mestu, kjer so začeli kopati, zagledali ogromno jamo. Prestrašeni so se zatekli k duhovniku. Župnik je ukazal takoj zvoniti, da je ljudi obvestil na nevarnost. Hitro se je nabralo veliko ljudi, tudi iz sosednjih vasi. Kar je bilo na razpolago voz s konji ali volmi, so prišli na pomoč. Začeli so voziti kamenje v jamo, da so jo napolnili. Tako so rešili hišo, da se ni podrli in je ostala do danes, dvorišče pa seveda vodnjaka nikoli ni dobilo.

Tam okrog leta 1932 se je nenadoma znižala cesta proti Sežani kakih 300 metrov od prej omenjenega Polakovega dvorišča. Tega se tudi jaz dobro spominjam. Bilo je v pozni jeseni, če ne že v zimi. Ustaviti so morali ves promet, ki je bil takrat seveda mnogo manjši od današnjega. Kaj vse so delali, ne vem več, a cesto so nekako podložili in uporabljali tudi železne traverze, da so odstranili nevarnost.

Bila sem že v Avstraliji, zato ne vem datuma, a bilo je tam okrog 1960 leta. Zgodilo se je "pri Jožkovih", kot se pravi po domače. Hiša stoji nekako 300

metrov dalje v isti smeri od zgoraj omenjene popravljene ceste. Mati Justina je zvečer v kuhinji pestovala otroka, ko se je naenkrat streslo in je zagledala razpoko v zidu. Hitro je skočila z otrokom ven, istem hipu pa se je del hiše pogreznil v nastalo jamo. Ko sem bila kasneje na obisku doma, sem si šla samo ogledat ta kraški slučaj. Del hiše še stoji, kar se je pogreznilo pa so založili s kamenjem in hlodi. V hiši takratni gospodarji ne živijo več.

Nekaj let kasneje se je podrli stolp tomajske župne cerkve. Je moral biti menda vzrok spet kak premik pod kraško zemljo. Res se take stvari tudi na Krasu dogajajo vsak dan, a po drugi strani res nič ne vem, kaj se lahko zgodi jutri...

Spominjam se tudi tele stare zgodbe, ki sem jo slišala še doma kot mlado dekletce: Nekoč so se na Križni gmajni splašali voli. Morda so zagledali v snegu kakega zajca. Zdivjali so s ceste, pa naravnost v jamo. Glinca ne daleč proč. Voli z vozom vred so izginili v njej in nihče več jih ni dobil. Samo voznik je pravočasno skočil z voza.

Moj mož pa ve od doma tole zgodbo: Blizu Rečentabra so nekoč orali v neki dolini. Kar naenkrat se je zemlja pogreznila in v nastalo jamo so izginili orač, plug ter vanj vpreženi voli, pa tudi dekle, ki je za plugom po njivi pobirala korenine in kamenje. Tako je nastala jama, ki se danes imenuje Škarjice. Ljudje pripovedujejo, da je nekaj časa po tisti nesreči prišel na dan pri Števanu blizu Devina volovski jarek, krog njega pa so bili zamotani dekleški lasje... Tako so našli v reki Timavi, ki tam priteče iz zemlje. Ljudem je bilo v dokaz, da ista reka teče iz Škocijanske jame po Krasu pod zemljo ter pride v Štivanu v

površje, da teče dalje proti morju.

Da, tak je naš Kras. In takih zgodb kroži veliko med kraškim ljudstvom. Morda je kateri v teku desetletij ali celo stoletij kaj dodano, kar pa ne spremeni dejstva, da je pod kraško zemljo dosti jam in imajo ljudje pred njimi tudi nekak strah.

Morda ste že kdaj slišali legendo, ki pripoveduje, kako sta Kristus in Peter potovala po svetu. Prav na našem Krasu se jima je zgodilo, da jima je dobra žena podarila dobršen kos pršuta. Ko sta spala, pa jima je nekdo ta kos suhega mesa ukradel. Oba sta bila žalostna in seveda lačna. Kristus je tedaj rekel: "Le

naj pojedjo najin pršut, zato pa bodo trpeli žejo vse večne čase..." In Kras je izgubil svojo zeleno lepoto, voda se je skrila pod zemljo, ljudje pa je zato še danes nimajo v izobilju. Ko se kraško kamenje segreje in zapiha kraški veter, je žeja še večja...

Tako stara legenda, ki jo je iznašla ljudska modrost, da je po svoje razložila kraški svet. Dosti sličnih zgodbic so pripovedovali nam otrokom. Seveda zvene drugače kot lepa in razumljiva razlaga gospoda Ozimiča v zadnji številki MISLI.

MARCELA BOLE

AFRIKA SE OGLASA

PRISRČNE POZDRAVE VSEM, posebno pa še sydneyjski slovenski skupnosti, ki tako očetovsko skrbi zame! Sem na postaji Sonte in imam nekaj trenutkov prostih; pa za pisanje sem danes še kar nekam pri volji. Saj danes (20. januarja) je minilo ravno dve leti, kar sem prišel v Kandé. Kako hitro je minil čas! Veliko sem doživel in marsikaj sem Vam tudi poročal, zavedam pa se, da bi se moral večkrat oglasiti. Največja ovira je v tem, ker ne morem priti takoj do fotografij. Razvijajo jih v mestu Lomé, ki je zelo daleč. Predno dobim slike, da bi jih priložil članku, mi splahni iz glave, kar bi k sliki želel napisati. Je pa tudi vselej že dva ali tri mesece po dogodku...

Danes pa prilagam sliko, ki sem jo napravil v trenutku in ne bo treba nanjo čakati dolge tedne. Ni dolgo tega, ko sem se spomnil, da obstojajo tudi aparati, ki v nekaj sekundah napravijo sliko. Ko sem bil ta teden v Loméju, sem tak aparat staknil. Bil je sicer že rabljen, vendar me je slika, ki so mi jo naredili pred mojimi očmi, zelo zadovoljila. Pismu priložena slika je prva, ki sem jo sam fotografiral. Aparata še nisem vaju in nekam nerodno se je odtrgala, tudi malo temna je (ko bi vsaj obrazi mojih ljudi na sliki ne bili tako črni!). Morda bo vseeno uporabna. Vsebinska je na njej in predstavlja **današnji dogodek**.

Ta skupina črncev je bila danes sprejeta v katehumenat in sicer v vasi Atalote, dvanajst kilometrov od Kandéja.

Takole misijonarimo: Duhovnik prihaja v stik z ljudmi, se z njimi pogovarja, jim pomaga rešavati vsakdanje probleme. (Tudi pred Jezusa so ljudje prihajali s telesnimi problemi in Jezus jih je reševal v njihovo duhovno dobro...) Pri nas je glavni problem vedno **voda** in pa s tem v zvezi **cesta**. Pri tem stiku z misijonarjem imajo ljudje odprte oči na način njegovega življenja, predvsem iz verskega stališča. Nekaj časa bolj na skrivaj in od daleč opazujejo njegovo sv. mašo, ko pa dobijo malo več poguma, pridejo bliže in prisluhnejo tudi božji besedi. Zanimanje vedno bolj raste, saj deluje tudi milost božja po mo-

litvah misijonskega zaledja. Duhovnik se seveda poslužuje katehista-domačina, če sam še ne obvlada jezika. Ko na ta način ustvari nekako skupnost, ki več ali manj že pozna lepoto in bogastvo evangelija, duhovnik ljudi povabi k sprejemu v katehumenat, ki traja tri leta. Seveda vsako leto kdo odpade; neredni obiskovalci pa leto tudi ponavljajo, enako oni, ki si niso osvojili dovolj znanja. Ko je v vasi že dobra skupina kristjanov, je delo lažje. "Dobra skupina" ni mišljeno po številu, ampak po pristnosti. V nasprotnem primeru so vaški kristjani le ovira, kar je čisto razumljivo.

Kaj naj še dodam k razlagi slike? Morda to, da na njej vidijo bralci MISLI lahko tudi, kam gredo njihovi darovi. Za osebam se na desni vidi kapela, o kateri sem zadnjikrat poročal, da ji je vihar razkril slamnato streho. Zdaj ima že novo ravno pločevinasto streho. Znotraj sem kapelico lepo pobelil. Vse to je za naše ljudstvo nekaj izrednega in čudovitega, čeprav je za naše pojme prava in resnična skromnost. Tla v cerkvi so za enkrat še iz blata, ki pa se zdaj v suhi dobi spreminja v prah. Kasneje bom napravil betonska, a za sedaj ne zmorem. Saj celo pogovor pravi: Stegni se le toliko, kolikor je odeja dolga! Sicer pa zaupam na božjo pomoč, ki bo o pravem času potrkala na dobra srca...

Kaj naj še dodam k razlagi slike? Morda to, da na dozidal, ko sem že popravljal kapelico. Dve sobi ima in večji prostor, ki lahko služi za skladišče, garažo, delavnico. To zadnje je še posebno pomembno, ker uvajam tukajšnje fante v ročna dela. V tem so namreč popolnoma nevedni. Moral jim bom seveda dati v roke vse, od orodja do materiala. Sami ne premorejo niti skromnega nožiča...

Na te ljudi zelo vpliva zavest, da duhovnik vsaj nekaj časa preživi z njimi, ne le da samo pridrvi mednje in opravi pouk ter mašo. Živeti mora med njimi, delati z njimi, četudi je razumljivo, da ni to njegova glavna postaja. Le tako se na kapelo in misijonarja nekako navežejo in se med seboj počutijo

kod družina okrog očeta. Brez stanovanja bi bilo to težko izvedljivo oziroma nemogoče.

Pred hišo bom zasadil vrt in sadovnjak. Tudi v tem bi rad dal mladim vsaj nekaj osnovnega znanja, saj vrto ali sadovnjakov v našem pomenu besede tu sploh ne poznajo.

Hišica je še brez stropa. Delo se je ustavilo, ker

"moje noge že preveč ven gledajo izpod odeje" ... Pa bo že počakalo: je nekaj drugih problemov, ki me žulijo in bom o njih poročal prihodnjič.

Toliko za danes. Zdravje je v redu, enako se tudi o. Hugo za enkrat kar dobro drži. Med našim ljudstvom pa je v tem času mnogo bolni in tudi smrtnih primerov. Meseci december, januar in februar so pri nas pusti, žalostni in mračni ... Kot doma dnevi jesenske megle. Tudi mi imamo neke vrste meglo, a to je ozračje nasičeno s finim prahom. Napolni ti nos in pljuča — vsega se naješ do sitega. Pokrajina postane prava puščava. Ozračje še poslabša, da ljudje v svoji primitivnosti polja in gozdove spremene v pogorišča. S požiganjem si hočejo olajšati delo, se zavarovati pred živalmi, zlasti kačami, ne zavedajo pa se dovolj, da s tem manjšajo rodovitnost zemlje. Saj bi naredil kako fotografijo tudi o tem pustošenju, a razpolagam trenutno le z enim filmom.

Da, to me malo skrbi in nimam veliko upanja, da bom za svojo fotografsko "škatlo" tukaj dobil filme. Najbrž bom odvisen tudi za filme (Polaroid, Type 20C) od avstralskih dobrotnikov. Bom pa v zahvalo lahko hitreje poslal kako sliko in k njej spet kaj napisal.

P. EVGEN KETIŠ OFM

Srečala sva se . . .

Nekaj mladostnih spominov

P. BAZILIJ

ZA LANSKO OKTOBRSKO ŠTEVILKO sem dobil v objavo sliko z besedilom, ki je najavil prihod "Savskega vala" med avstralske Slovence. Sprva mi gradivo ni pomenilo kaj posebnega: pač veselo vest o obisku ansambla, ki nam bo prinesel nekaj užitka ob poslušanju narodnih pesmi. Tudi ime napovedanega gledališkega in filmskega igravca ter humorista JANEZA ŠKOFA ni zazvonilo alarma v mojih možganih. Skupina ga je pač povabila s seboj, da bodo predstave bolj pestre. Nič posebnega torej. Predolgo sem od doma, da bi ga poznal, četudi sem včasih kot študent poznal vse ljubljanske gledališke igravce. Tako sem si mislil. Da, kot študent sem marsikdaj peš racal v dežju ali snegu iz Viča v Ljubljano, da sem si denar za tramvaj prihranil za "oksenštant" ljubljanske drame ali opere: dva dinarja je stalo najcenejše stojišče visoko pod stropom . . .

Janez Škof je bil zame eden "novih" in

"povojnih" neznancev ljubljanskega gledališča. Janez mu je torej ime — Janezov pa je veliko. Tudi priimek Škof ni pomenil nič posebnega — s škofom Leničem si menda še nista v žlahti . . .

Igravčeva slika me je pa le nekam pritegnila. Čudno znane poteze obraza — kje neki sem jih že videl? Komu je ta mož podoben, da bi ga srečal v življenju, kje in kdaj?

Končno je nenadoma kot strela iz jasnega udarilo vame: Saj to je vendar Ive! Ive Ive! . . .

Za Janeza ga nismo klicali nikoli. Prav za prav še Ive ne. Med nami je bil Zamora, vsaj zadnja leta. Kdaj in zakaj je dobil to ime, bi vam ne znal več povedati. Morda zaradi precej temne polti in močnih ustnic.

Sto spominov iz daljne mladosti se je v trenutku utrnilo v meni. Na mnoge še nikoli v letih po tujini nisem posebej mislil: bili so, prešli so. Morda bi se povrnili kdaj kasneje, ko bi se res postal in začel živeti v svojih spominih. Za tako

starega se pa še vseeno nimam, da bi že zdaj obujal mladostne spomine in še druge z njimi dolgočasil.

Vendar me je slika vrgla pošteno s tira. Starost ali ne starost, kaj si morem pomagati, če so me spomini začeli obletavati kot roj komarjev. In obletavali so me vse do tistega dne, ko je "Savski val" pristal v North Carltonu v prostorih Slovenskega doma in z njimi tudi Ive. Že v Sydneyu je zvedel zame in verjetno ob novici doživljal isto kot jaz ob njegovi sliki.

Kaj so si mislili prisotni pri najinem srečanju, res ne vem. Oglušil menda le ni nobeden od dveh veselih vzklikov:

"Ive! . . ."

"Binče! . . ."

Objela sva se kot brata, ki se nista videla dolgih enaintrideset let ter menda drug drugega že pred desetletji pokopala . . .

Skupno je bilo še lepše obujati mladostne spomine. Rad bi ustavil čas.

Sto vprašanj in odgovorov na obe strani o znanjih iz naše takratne "viške garde". Ta je mrtev, oni je v Nemčiji; ta je srečno poročena, oni se je zapil . . . Marjan je bil ubit leta 1945, Jože tudi; Zvone je funkcionar . . . Tatjana ni več primabalerina, pač pa poučuje balet . . . Kipar Janez prav zdaj umira v Kranju; Rudi še poje v operi, Slavko tudi . . . Pravi križni ogenj, da kaj podobnega vsaj v Avstraliji še nisem doživel. V Ameriki se spominjam nekaj sličnega, ko sem po novi maši srečal v Clevelandu "od mrtvih vstalega" Vičana Pavleta. A takrat je minilo od najinega zadnjega srečanja komaj pet let zdaj pa enaintrideset . . .

Da, spomini so čudna moč, ko te dobe v oblast! Na vse okrog sebe pozabiš ob njih. Takrat v Slovenskem domu za naju v polni sobi ljudi ni bilo nikogar več. Pri vsem hrupu sva bila sama na zofi ob oknu in čas se je za naju premaknil nazaj za nekako štiri desetletja . . .

*

Od petega ali šestega leta pa do sedemanjstega, ko sem odšel k frančiškanom, sva bila z Ivetom skupaj. V šoli tudi menda v enem ali dveh razredih. A bolj živi so spomini iz društvenega življenja. Naša družina je stanovala v hiši Prosvetnega doma, Ive v svoji družini precej da-

leč proč, a dan na dan v Domu. Društveno dvorišče je bilo sleherni dan pravo zbirališče. Žoga in ping-pong, včasih odbojka, šah na dnevnem redu. Moj oče je Iveta učil šahiranja — pod pogojem, da ne bo več klet. Še kakšno polovičko mu je dal na skrivaj, da bi bil bolj pridn. Oče je bil sploh znan kot "Valentinov ata" in vedno med mladino. Ni bil hišnik, pa je pazil bolj kot kdor koli, da bi društvu ne delali škodo. No, kakšno okno je včasih vseeno zažvenketalo ne da bi našli krivca.

Ob poletnih večerih se je dvorišče spremenilo v telovadišče, saj je imelo drog in bradljo. Znani telovadni prvak Varšek, tudi Vičan, nas je vadil na orodju, včasih pred nastopi sta prišla še Kermavner in Hvale: trije orodni asi Slovenije pred vojno, ki so iz evropskih mednarodnih tekmovanj prinašali medalje. V talni telovadbi smo občudovali in se učili pri Gorjupovem Tinetu, četrtemu, ki je nastopal po mednarodnih tekmah in nam pravil storije iz Francije: slovenska telovadna ekipa na banketih ni znala uporabljati pribora za francoska jedila in je jedla po svoje, Francozi pa so jim za to prostost in domačnost iz srca ploskali . . .

Sam sem v telovadbi ostal povprečnež. Res sem si ob lastno kolenjo zlomil nos, a sem se dokopal komaj do Napoleonovega skoka: bolj me je mikal plavalni trening na Iliriji za mladinsko prvenstvo Slovenije (pa še tam so me nalašč porinili dan pred tekmami v skupino starejših in o zmagi ni bilo govora . . .). Še bolj kot šport me je mikalo pero in sem že kot desetletni smrkavec izdajal svoj na roko pisan list za "našo dvoriščno gardo" ter imel nedeljo za nedeljo svoj dopis v "Mladem Slovencu".

Ive pa je bil maček orodne telovadbe in je bil Varšek nanj kaj ponosen. Delal je veletoč in kmalu se je ojunčil tudi za salto z droga. Kjer koli smo nastopili po taborih, je imel med nami svojo točko. Še se spominjam, ko mu je po nastopu na Vrhnikih starejši kmet prinesel velik kozarec medu.

"Kje pa je tisti fant, ki je salto delal?" Ko smo mu pokazali Zamora, mu je stisnil v roke med in ga potrepljal po ramih: "Na, dobro si naredil! Med ti bo pomagal, da boš tudi še malo zrastel . . .".

Pa je Ive kljub tistemu medu ostal nekam pritičen, kot sem zdaj videl. Je šel pa zato na široko in s svojim trebuhom tudi salto z droga ne bi več napravil. Ko sem ga na to spomnil, mi je dejal, da jih na odrskih tleh v eni svojih vlog (ime igre sem pozabil) še vedno dela, četudi pri tem malo sapo lovi . . . Zakaj bi mu ne verjel, da res s saltom pride na oder? Z droga bi gotovo ne šlo — ali pa bi njegova teža napravila luknjo v odrski pod . . .

V Prosvetnem domu so bili na vrsti sestanki raznih krožkov, vaje za nastope in seveda gledališke predstave. Menda sem imel štiri leta, ko sem prvič nastopil z deklamacijo *Vodnikov SLOVENČ TVOJA ZEMLJA JE ZDRAVA* . . . Zadnji hip so mi prinesli narodno nošo, a brez spodnjih hlač, ki se morajo videti v svoji belini med hlačnicami in škornji. Rešili so problem v nekaj sekundah in še danes vem, kako so me oblačili. Očetove gate so preparali po šivu na obeh straneh, da sem vtaknil roke skozi nastali luknji, pas pa so mi zadrnili okrog vratu. Domočina je bila rešena. Še mi je v spominu, da me je spodnji del dolgih belih hlačnic, zatlačen v škornje, pošteno rezal. Tak je bil začetek moje odrske kariere. Ive je bil takrat menda še med gledavci; vsaj ne spominjam se, da bi nastopil pri akademiji.

Sva pa zato kasneje velikokrat skupaj igrala in preživela na viškem odru veliko težkih in vese-

lih uric. Mislim, da je bil on, ki je prevzel mojo vlogo kraljeviča pri *TRNJULČICI*. Ni mi šlo v račun, da bi moral poljubiti meni tako nesimpatično Marijo, ki je igrala Trnjulčico, pa sem vlogo sredi vaj odklonil. Menda mi je bilo takrat devet let. Izbirnež! Če bi bila začarana princeska Tatjana, bi vlogo gotovo obdržal . . .

S Tatjano sem se pa zato nekaj let kasneje vozil v pogrebni kočiji za duhovnike po Tržaški cesti. Kočijaž pogrebnega zavoda me je poznal, ker sem bil ministrant. Ko je šel na Vič po gospe, je ustavil za naju pred tobačno tovarno. Kočija je pa le bila, četudi pogrebna: in sedela sva v njej v otroški zasanjanosti kot kraljevič in princeska. Pa sem še danes slabe volje na kočijaža, da ni hotel ustaviti pred cerkvijo: zapeljal naju je tik pred vrata župnišča, kjer so nam čakali trije viški patri z župnikom vred. Vsa rdeča sva jo brez besed popihala iz kočije, medtem pa slišala župnikov globoki smeh: "Sem mislil, da bo pogreb, pa je prišel par za ohcet! . . ." — Pa to le mimogrede, ker sem ravno omenil Trnjulčico.

Viški oder je imel za Miklavžev večer tistih let odličnega hudička. Iveta smo metali iz spodnje garderobe skozi odprtino na oder. Tako nenda doma je priletel iz pekla in vso dvorano prestrašil. Posebno še, ker je šluknil prej za polno usta petroleja in ga med poletom pihnil v gorečo vžigalico, da je ves oder zažarel v ognjenem oblaku . . . Zaradi njegove razigranosti je nekdo eden angelov padel v pekel. Uboga Cilka! . . .

Pri *ŽUPNIKU IZ CVETOČEGA VINOGRADA* je bil Ive "igravec nad kulisami": moral je sipati drevesno cvetje od časa do časa na oder, ki je bil spremenjen v vrt. Pa se je fant na mostičku naslonil tja, kjer je bila samo zavesa in pod njo nobene lesene ograje. Namesto cvetja je sam priletel na oder kot je bil dolg in širok. Sapo mu je zaprlo in odnesli smo ga z odra ter polivali z vodo, da je prišel k sebi. Hujšega ni bilo. Trda buča. Pri petih metrih padca prav gotovo.

Za *KONEC POTI* je pa za kulisami vrtel ragljo in proizvajal glasove strojnice. Tako je bil zaverovan v svoje delo, da je strojnica vedno nekaj sekund predolgo drdrala. Takrat smo mu nagajali, da je bila igra zaradi njega pol ure daljša . . .

Naš
Ive — Zamora
JANEZ ŠKOF

Koliko iger bi lahko našteval! Pri KRALJU Z NEBA je igral Herodovega zamorca in namazali smo ga z globinom, da se je črno svetil. Stal je ob prestolu, ko me je moral Herod kot pastirja Daniela ubiti z udarcem moje piščalke po glavi. Herod se je tako vživel v svojo vlogo, da me je s piščalko pošteno mahnil. Ko so me "mrtvega" nesli z odra, je Ive že spotoma tipal buško na moji glavi in kar preglasno sočustvoval: "Pri ponovitvi pa si zatakni papirnato piščalko za pas! . . ." Kasneje se je iz mene norčeval zaradi žive ovce, ki se mi je na betlehemskih poljanah z zadnjim koncem obrnila proti občinstvu in opravičila svoje . . . Res, kaj takega se njemu ne bi moglo zgoditi, saj Herodov dvor ni imel ovac.

Med nas je rad hodil in nas "muštral" režiser in igravec ljubljanske drame, Edvard Gregorin, iz Brezovice doma. (Brezovici smo rekli predmestje Viča). Če kdo, je on znal vžgati v nas veselje do odra. Tista leta je prišel iz viškega odra v ljubljansko dramo Severjev Stane. Sam sem Gregorinovo ponudbo na čuden način zavrnil pri vsem svojem navdušenju za oder. Pa še vedel nisem zakaj. Šele ko sem čez leto ali dve stopil k frančiškanom, sem vedel. Božja pota so včasih res čudna in nerazumljiva . . . Da je Ive vztrajal in po vojni stopil za boginjo Talijo v mestno gledališče, je brez dvoma tudi vpliv Gregorinove odrske vzgoje. Vsaj tako bi sodil.

Ive je že takrat imel globok in močan glas in "frise je pokal" pri vsakem koraku. Kot štirinajstletnik je igral starca (ime igre sem pozabil), pa tako prepričljivo, da mu niti Gregorin (tokrat je prišel samo na predstavo) po razmaskiranju ni verjel, da je igral on. Pri vajah pa je moral slišati stokrat in stokrat od režiserja Miha Kunaverja: "Frise proč, Zamora! To je vendar drama! . . ." Vsaj pri predstavi ni uganjal burk.

Z Rudijem Franciom (danes kaj priznanim opernim pevcem) sta večkrat nastopala s kupletii. Enkrat smo jima trebuhe mazali z rjavim globinom, ker sta nastopala s havajsko pesmijo. In menda mi Ive ne bo zameril, če ga izdam, da je tudi svojo "Terezino" pobral z viškega odra. Ambrožev Ivan jo je pel — med revolucijo je bil nedolžni veseljak likvidiran na Travni gori pri Sodražici . . . Lahko pa rečem, da ga je Ive s kupletom posekal.

Ko sem prevzel društveno lutkovno gledališče, sem Iveta kaj rad porabil za kralja ali župana. Njegov glas namreč. Če je dobil tudi pilotko v roke, je celo kralj skakal po odru, da me je bilo groza. Sicer je tudi besedilo rad dodajal svoje in bežal od originalnega teksta. Če je bila igrlica moj "umotvor", sem se še posebej jezil nad potvarjanjem, obenem pa se smejal njegovim izvirnim dovtipom. Ivetu res nisi mogel zameriti. Še viški župnik p. Teodor mu ni, ko je slišal njegovo izvirno popevko: "Župnik svira saksa-fon . . ."

Da, bilo je življenje, bila je sončna mladost! Bila je aktivnost, ki nam je vtisnila neizbrisen pečat. Pa je prišla nesrečna okupacija in Prosvetni dom je postal vojaško skladišče. Z žalostjo sem gledal razbite kulise in kose rekvizitov, ki so jih po društvenem dvorišču brcali italijanski vojaki . . .

Z Ivetom sva se videla v tistih letih le še enkrat: v letu 1942, ko sem prišel prvič kot frančiškan domov na kratek obisk. Gledal je mojo redovno haljo, kaj si je pri tem mislil, ne morem reči. Eno je bilo gotovo: nič več ne bova skupaj na odru . . . Najina pota so šla vsaksebi — vsakdo od naju je v naslednjih letih svoje doživljal. Živa pa sva le ostala. In našla sva se po tolikih letih tako nepričakovano na peti celini. Vsak v svojem poklicu.

*

Ko se je Ive pred nastopom razgledoval po Baragovi dvorani, so mu oči kljub skromnosti našega odra žarele v istem sijaju kot svoj čas, ko sva se podila po viških odrskih deskah. "Binče, dober oder si postavil tako daleč od doma! Mislim, da bi na njem kar z veseljem igral . . ."

Nekaj dni pred odhodom sem mu pisal v Canberro ter se od njega tudi pismeno poslovil. Nekdo mi je od tam kasneje sporočil: " . . . Ko je prebral Vaše pismo, se je zresnil. Pomislite, solze si je utrnil in rekel: Škoda, premalo sva bila skupaj . . ."

Morda res. Ive je bil odvisen od drugih, jaz pa v svojem delu. Vendar sva se našla. In lepo je bilo obujati mladostne spomine. Morda še lepše prav zato, ker je bilo najino srečanje tako kratko . . .

OLJE — ARABSKO OROŽJE

KDO BI SI MISLIL še pred nedavnim: v sporu na Srednjem vzhodu je postalo OLJE naenkrat važno, morda celo odločilno orožje. Ves svet ga je uporabljal, iz leta v leto bolj potrošniško. Nihče ni mislil na kako spremembo s strani Arabcev, ki so na račun olja polnili svoje narodne blagajne s tujo valuto v težkih bilijonih. Z orientalsko pretkanostjo so se združili — dovolj močni, da lahko znižajo produkcijo olja in prisilijo svet plačati zanj višjo ceno na več kot le en način... Izraelci naj se umaknejo za meje iz leta 1967 in ugodijo zahtevam palestinskih beguncev po zemlji ali denarju — ali obojem...

Vodilna sila arabske "oljne vojne" s svetom je premeteni vodja Saudi Arabije, kralj Feisal ibn Abdul Aziz al Saud. Pred devetimi leti je postal vladar sicer puščavskega kraljestva, ki pa se razprostira nad najbogatejšimi ležišči olja na svetu. Ena petina svetovne produkcije je v njegovih rokah. Med vsemi arabskimi voditelji je najbolj razgledan z ozirom na svetovno ekonomijo in njegovo besedo upoštevajo. Uživa tudi posebno spoštovanje vseh 471 milijonov muslimanov na svetu, saj sta v njegovem kraljestvu obe najsvetejši muslimanski mesti: Mecca in Medina.

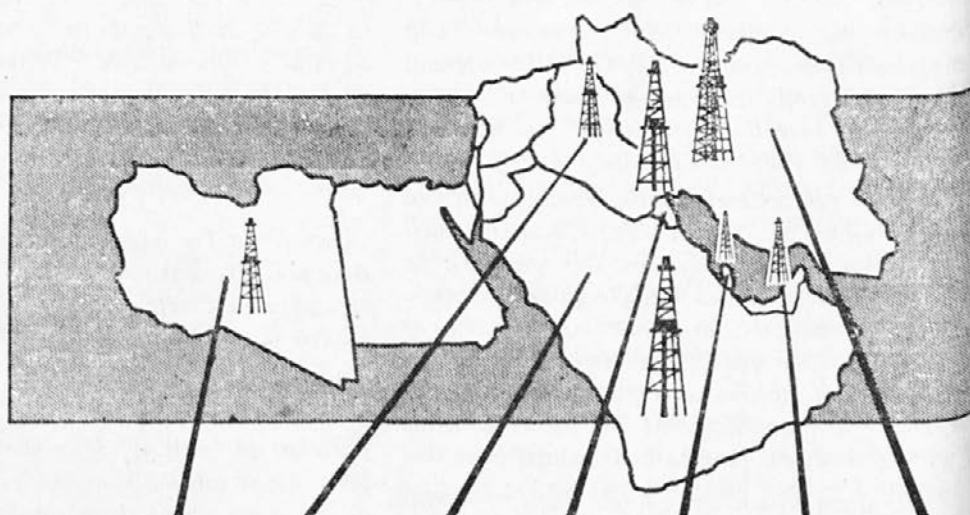
Skica nam kaže arabski svet olja in številke v tabelici so kaj zgovorne. V rokah Arabcev je nad 60%

svetovne produkcije. ZDA iz arabskih dežel za enkrat niso dobivale več kot 10% olja za kritje svojih potreb. Nad 75% so ga pridobivale doma, ostanek je prišel iz Kanade in Venezuele. A že teh deset odstotkov je tako občutno udarilo ves razvoj gospodarstva ZDA. Kaj potem dežele, ko svojega olja sploh nimajo? Ameriški zavezniki v Evropi dobivajo nad tri četrtine olja iz arabskih držav — razumljivo, da se jim ne morejo in ne marajo zameriti...

Nenadno pomanjkanje olja je vlade privedlo do spoznanja: tudi z ureditvijo trgovine z Arabci svet ne bo več isti kot prej. Človeštvo se bo moralo naučiti štediti z gorivom, svetlobo in transportom in plačati za vse tudi višjo ceno. Na vidiku so vidne spremembe v delu, potovanju in uporabi prostega časa množic. In treba bo iskati novih potov do izrabljanja energij, ki bodo nadomestile olje in z njim svetovno odvisnost od oljnih vrelcev v rokah Arabcev.

Pri vseh svetovnih "oljnih skrbih" mi je bilo pa kar všeč, ko sem v enem nemških časopisov bral tale oglas: "Javna zahvala Arabcem! Zaradi omejitve porabe bencina sem po dolgem času imel s svojo družino prijetno nedeljsko popoldne — doma..." No, vsaj nekaj dobrega iz vsega tega!

JAKA NAPROSEN

	Libija	Irak	Savdija	Kuvajt	Katar	Abu Dabi	Iran
Toliko milijonov sodov olja načrpajo dnevno	2.2	1.4	6	3.3	0.48	1	5
Rezerve olja v bilijonih sodov	25	36	145	66	6	18.9	55.5
Letni dohodek od olja v bilijonih dolarjev	1.6	0.954	2.3	1.1	0.226	0.497	2.1

P. BAZILIJ SPET TIPKA

15. februarja 1974

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic. 3101
Tel.: 86-9874

● Zopet moram začeti svojo tipkarjo s smrtnim poročilom: avtomobilska nesreča je med nami zahtevala novo žrtev. Gospa **MARIJA SKOK r. Červek** je preminula na nedeljo 20. januarja v Colacu. Z družino svoje hčerke por. Težak je bila na izletu. Predrta guma je povzročila, da je vozilo krenilo s ceste in se prevrnilo. Razen hčerki Cvetki, ki si je poškodovala oko, se ni nikomur zgodilo nič hujšega; gospo Skok pa je vrglo iz avta in je podlegla nesreči.

Pokojnica je bila rojena 20. oktobra 1920 v Mariboru, poročila pa se je v Novem mestu. V Avstralijo je dospela proti koncu septembra 1971 in je s sinom Bogdanom živela pri Težakovih.

Molitve ob krsti smo imeli na sredo zvečer v slovenski cerkvi, v četrtek 24. januarja pa mašo za dušnico, kateri je sledil pogreb na keilorsko pokopališče. Vsem sorodnikom izrekamo sožalje ob nenadni boleči izgubi, pokojnico pa priporočamo v molitev. R.I.P.

● Tudi naš Baragov dom je prizadela vest o nenadni smrti **Tonija Petka**, o kateri poroča **Izpod sydneyskih stolpov** p. Valerijan. Pokojni Toni je s prijateljem Francem za božič preživel en teden z nami. Ustavila sta se pri nas na svoji počitniški poti in za praznike pridno pomagala pri urejanju za polnočnico. Toni je bil prijeten fant, lepega obnašanja in poštenega značaja. Ko sta se po praznikih odpravljala dalje proti Južni Avstraliji in smo si prijateljsko segali v roke, bi nihče ne mislil, da se poslavljam pred smrtjo. Domov v Queensland so Tonija pripeljali mrtvega; toliko njegovih načrtov za bodočnost bo ostalo neurešenih...

Hvala Bogu, da se vsaj prijatelju Francu ni zgodilo kaj hujšega. Njemu kot pokojnikovemu bratu Adolfu ter ostalim sorodnikom doma izreka tudi Baragov dom iskreno sožalje. Tonija pa bomo ohranili v najlepšem spominu in svojih molitvah. Počivaj v miru!

● Melbournski dnevniki so 29. januarja prinesli vest, da je dan prej blizu Portsea pred množico gledalcev utonil **VINKO KLOBAS**. Žal mu nihče ni mogel pomagati in so samo brez moči gledali tragedijo v valovih. Ko so ga končno člani bližnje vojaške oficerške šole potegnili na suho, mu tudi umetno dihanje ni moglo več pomagati.

Po poročilih je bil Vinko 45 let star in je živel v Fitzroyu. Ker poročilo omenja, da so vsi sorodniki v Evropi, bi sklepal, da je bil še samski. Več mi žal doslej ni bilo mogoče poizvedeti.

● Čim sem se v januarju vrnil iz rednega obiska Južne Avstralije, že je prišlo za mano iz Adelaide tudi sporočilo, da je tam nenadoma umrl rojak **BORIS KNEŽIČ**. Po poročilu naj bi ga v torek 29. januarja našli mrtvega v postelji. Živel je v adelaidskem predelu Queenstown, uslužben pa je bil na glavni pošti, če se prav spominjam. Po vsem sklepanju ga je zadela srčna kap.

Pokojnega Borisa so poznali vsi adelaidski Slovenci. Bil je doma iz okolice Trsta, okrog 60 let star in še samski. Ker je bil v letih pred vojno uslužben na jugoslovanskem poslanstvu v Trstu, se ga je prijelo ime "konzul"; malo adelaidskih Slovencev bi vedelo njegov priimek. Rad je debatiral; ljubil je veselo družbo in slovensko pesem; sam je imel krasen glas, četudi ne izšolan. Ob raznih prilikah nam je zapel tudi kako operno arijo. Bil je original, po srcu naivno dober in pošten, v skrbi zase neokreten, pri vseh pa priljubljen. Adelaidski skupini bo z njegovo smrtjo nekaj manjkalo.

Ko to pišem, mi podrobnejši podatki še niso znani; tudi sporočila o njegovem pogrebu še nisem prejel. Pokojnega "Konzula" priporočam zlasti Adelaidčanom v molitev. R.I.P.

● Smo v svetem letu krajevnih cerkva, ki naj nam služil kot duhovna obnova in pripravo na sveto leto 1975. Zato smo v Melbournu zopet začeli z mašami po družinah, kot smo to delali v letu priprave na evharistični kongres. Navadno združimo to mašo tudi z blagoslovom hiše. Doslej smo maševali pri Ciganovih v St. Andrews, pri Čarovih v Pascoe Vale, na domu družine Jožeta Grilja v Campbellfieldu in pri Agati Zupanič ter pri Julki Mrčun v Kew.

Družine, ki bi želele mašo na domu, naj se javijo, pa bomo radi ustregli. Priprav ni nobenih, mizo pa tako imate. Ostalo prinesemo s seboj.

● Prvi krst v novem letu je bil 5. januarja. Iz Bundoore so k Sv. Cirilu in Metodu prinesli **Andreja Roberta**, novega člana družine Hermana **Mustra** in Ane r. Rus. — 12. januarja je bil krst **Adrijane**, ki je novi prirastek družine **Andreja Deneš** in Ivke r. Gomerčič, Croydon. Isti dan so iz Ascot Vale prinesli **Sandro Angelo**, ki je razveselila družino Pavla **Knafelca** in Lucije r. Celigoj. — Za **Danijelo** bodo klicali hčerkeco Ludvika **Rob** in Marije r. Oletič, Bundoora. Kršče-

Ob obletnici
škofa dr. Leniča med namiznim
birmovanjem v Kew

na je bila 19. januarja. — Anton **Lovrič** in Štefka r. Kodrič v East Camberwellu pa sta dobila **Maryann**. Krstna voda jo je občila dne 20. januarja.

Vsem družinam naše iskrene čestitke k prirastku. Upam, da starši ne bodo pozabili tudi na versko vzgojo. Prva in najboljša šola je že pod domačim krovom in starša sta prva in najboljša učitelja!

● Kaj pa poroke? Seveda smo jih imeli nekaj, kljub vročini. — Prvi par tega leta je stopil pred oltar sv. Cirila in Metoda 12. januarja: **Janez Pfister** in **Darian Grum**. Oba sta rojena v Ljubljani (štiri dni razlike!) in oba krščena isti mesec v šentjakovski fari. Pa sta morala v Avstralijo, da sta se spoznala. Četudi sta prišla majhna v novo deželo, jima slovenščina dobro teče. Darja je v januarski številki druga od leve na sliki s Srnečevo Anico. — 26. januarja sta si tudi pred Bogom obljubila zvestobo **Ludvik Dobrun** in **Tatjana Jeraj**. Ludvik je bil rojen v Mariboru in krščen pri Sv. Benediktu v Slov. goricah, Tatjana pa je iz Črne in krščena v Slovenjgradcu. — Na svečnico 2. februarja sta si pred oltarjem slovenske cerkve podala roke **Stanko Martin Penca** in **Marija Gajšek**. Ženin je bil rojen in krščen v Buenos Airesu ter je s starši kot majhen fant prišel iz Argentine med nas. (Po njegovi slovenščini bi mislil, da je pred kratkim dospel iz Slovenije!) Nevesta je bila rojena v Ljubljani, krščena pa v Šmarju pri Jelšah. — **Janez Kure** je isti dan pred oltarjem pričakal svojo izbranko **Olgo Hodinjo**. Nevestin rojstni kraj so Gajevi v Bosni, ženin pa je Belokranjec: rojen v Dolenjih Radencih in krščen v Starem trgu ob Kolpi. — Dve slovenski poroki smo imeli tudi na soboto 9. februarja: **Milan Barba** je vzel za življenjsko družico **Celino Nori Mian**. Nevesta je rojena tukaj (oče je iz Trsta), ženin pa je bil rojen v Postojni in krščen v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Dru-

gi poročni par tega dne sta **Ivan Marinič** in **Faniča Šimunovič**. Ženin je bil rojen in krščen v Kojskem, nevesta pa je doma iz Dalmacije.

V Adelaidi sem tudi zvedel za slovensko poroko: na 2. februarja sta se v cerkvi sv. Brigite, Kilburn, poročila **Bogdan Saksida** in **Ana Kanka**. Odkod je doma nevesta, ne morem reči, ženin pa je brez dvoma primorski rojak. Čestitke novemu paru!

Vsem novoporočenim parom naše najboljše želje na novo življenjsko pot!

● P. Stanko je pred božičem obiskal tasmanske Slovence in imel zanje mašo v Hobartu. Zelo lepo so ga sprejeli ter mu izkazali res pravo slovensko gostoljubnost. Prihodnji obisk bomo pravočasno objavili in držali dano obljubo, da bodo tasmanski Slovenci vsaj dvakrat na leto imeli priliko za slovensko mašo. Vsaj nekaj po dolgih letih "suše", ko smo v Melbournu pripravljali in gradili cerkev ter je bil tu en sam duhovnik, ki naravno ni zmozel vsega.

● P. Valerijan je omenjal sydneyjsko taborjenje mladine, tudi sestra Mirjam se je razpisala. Če se bo razpisal o našem taborjenju p. Stanko, ne vem povedati. Nič kaj preveč "pismen" ni naš mladi pater in kot urednik to obžalujem. Sam sem počitniško kolonijo fantov na Mt. Elizi samo obiskal za kratek čas in lahko rečem, da so se imeli lepo. Bog jim je bil z vremenom drugače naklonjen kot Sydneyčanom: njih močil dež — sami so se temeljito močili v morju. Mislim, da so bili vsi zadovoljni, saj so jim ob povratku lica kar žarela.

● Ko sem bil na zadnjem obisku naših sadjarjev v Berri, S.A. (28. jan.), so mi pravili o srečanju z rojaki, ki so se udeležili mednarodnih tekem jadralnih letalcev v Waikirie, ne daleč od Berrija. Teden pred mo-

jim prihodom so se tam vršile mednarodne tekme z jadralnimi letali. Jugoslavijo je zastopala skupina slovenskih fantov in se je dalo z njimi prav prijetno pomeniti. Niso mislili, da bodo tako daleč od doma srečali Slovence. — Zanimivo je tudi, da je bil eden članov argentinske reprezentance Slovenec: Luis URBANČIČ, iz Villa Ballester, prov. Buenos Aires. Med okrog 150 nastopajočimi je dosegel 29 mesto, če sem prav poučen. Povsod se najdemo, nikjer nas ne manjka po širnem svetu!

● Nič bi ne bilo napak napraviti za postni čas še en dober sklep: da bo slovenska maša res v cerkvi in ne pred cerkvijo! Moška nedeljska skušnjava je menda to, da med mašo fletno kade in kramljajo pred cerkvijo, ženam pa prepuste moliti za vso družino. Vendar žegen po družinah zavisi tudi od očetov in mož. Tudi pri nedeljski maši ni dobro pustiti ženam glavno besedo v cerkvi. Dober zgled je pri otrocih veliko vreden. Ni lepšega kot videti celo družino pri skupni molitvi: kar priznajmo, da prav to naše družine potrebujejo.

Zopet zavisi vse od dobre volje, ki pa jo včasih žal tako zelo manjka.

● Med nami v Melbournu je bil za božič in počitnice izseljenski duhovnik in Nemčiji, g. Lojze Škra-

ba. Prišel je obiskat svojega očeta, brata in sestro ter njuni družini. Proti koncu januarja se je vrnil v evropsko zimo in na svojo delo. Upamo, da so mu počitnice pod vročim avstralskim soncem dobro dele in bo ohranil svoj obisk med nami v lepem spominu.

● S tretjo februarso nedeljo je pri nas pričetek SLOMSKOVE ŠOLE. Dvakrat na mesec jo imamo: na prvo in na tretjo nedeljo, vsakič po deseti maši. Precej otrok se je že prijavilo, nekaj se jih še bo. Škoda, da toliko staršev nima zanimanja za tako lepo priliko, ki jo nudimo njihovim otrokom. Za nekatere je vsaka žrtev pretežka. Žal jim bo v kasnejših letih, ko bo prepozno.

P. Stanko pa bo vodil v tem letu katehetsko pripravo za prvoobhajance, ki hodijo v državne šole in verskega pouka nimajo. Pouk bo vsako soboto dopoldne in starši svoje otroke še lahko prijavijo.

● Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi na pepelnico (sreda 27. febr.), na prvi petek v marcu (1. marca) in na praznik sv. Jožefa (19. marca). Med postnim časom bomo imeli vsaki petek zvečer ob pol osmih pobožnost križevega pota, ob lepem vremenu na dvorišču Baragovega doma. Tudi z nedeljskimi mašami bomo združili to postno premišljevanje, saj je za mnoge le takrat prilika za pobožnost križevega pota.

Vrt Getsemani danes . . .

Oljsko goro tiha noč pokriva,
potok Cedron žalostno šumlja,
bleda luna za oblak se skriva,
zvezdica nobena ne miglja . . .

Izpod Triglava

STANETU SEVERJU, pokojnemu odličnemu igravcu ljubljanskega gledališča, so 18. decembra v Škofji Loki pred mestno hišo odkrili spomenik: v hrastovo deblo vrezan lik hlapca Jerneja, ki ga je Sever kreiral. Sever je bil velikan odrske umetnosti, ki se je leta 1970 razočaran zagrenjeno umaknil ter prav v Škofji Loki začel svoje zadnje "Gledališče enega". Sam je nastopal potem po slovenskih odrih s svojo izrazito močno besedo, "ki je bila zmeraj polna, svetla in jasna, bila je očarljiva in razločna tudi takrat, ko je morala sporočati stisko in obup, grozo in bes, šepetanje in jok", kot je zapisal eden gledaliških kritikov ob njegovi smrti. V Ribnici na Pohorju je v decembru 1970 zadnjikrat samostojno nastopal. Kmalu po predstavi se je zgrudil zadet od kapi.

Sever je bil Vičan in je — kot Škofov Janez, ki smo ga spoznali lansko leto, začel na viškem prosvetnem odru.

KMETIJSKA PROIZVODNJA se je v letih 1971 — 1973 v Sloveniji povečala. A žal le za 1,4% — torej za 1,6% manj kot je bilo v programu kmetijskega razvoja. Beremo v domačih listih, da so medtem pripravili kar deset načrtov "zelenega programa", ki naj bi kmetijstvo do leta 1980 dvignili na zeleno vejo. Pet milijard dinarjev naj bi za te načrte porabili do tega leta, pakljub temu še doma dvomijo v uspešnost programa. Investicije v kmetijstvo rastejo precej počasneje kot pa investicije v industrijo in trgovino...

V POLHOGRAJSKIH DOLOMITIH je bil 21. decembra epicenter potresa šeste jakostne stopnje. Najbolj so ga čutili v Zürich, Škofji Loki in Logatcu. Škode ni povzročil razen malo preplaha med ljudmi, ki so bežali iz hiš. Po dveh sunkih se je zemlja umirila. — Nov potres tretje stopnje pa je bilo čutiti 4. januarja predvsem v Kranju, Stražišču, Bitnjah in drugih krajih Sorškega polja. Potresne sunke je spremljalo močno bobnenje, škode pa tudi ta potres ni povzročil.

CVIČEK JE DOLENJSKI, so zavpili dolenski vinogradniki in se odločno uprli, da bi se območje cvičika razširilo še na Bizeljsko. Res je na Bizeljskem sorodna geološka sestava tal, a tam naj lepo nadaljujejo s svojim bizeljsčanom, cviček pa naj puste delenskim gorcam. Tako smo brali v protestih v do-

mačih listih in vse izgleda, da bo res ostalo pri starem.

Prerekanja je po svetu vedno dosti. Kdo bi si mislil, da bo celo dolenski cviček povzročil ploho besedi in zavrel hudo kri. No ja, do vojne zaradi njega le ni prišlo, četudi Dolenjci zato niso klicali na pomoč Kissingerja...

ŠMARNA GORA je priljubljena izletna točka Ljubljancev. Visoka je 667 metrov, dviga se nad Savo pri Šentvidu in starodavna Marijina cerkva čepi na njej o kateri je pel celo sam Prešeren. Ob nedeljah na Šmarni gori kar mrgoli ljudstva. Po dvanajstih različnih poteh lahko prideš na njen vrh. Beremo, da je lanski šmarnogorski rekorder Danilo Kuntar, vodja tiskarne Saturnus: lani se je kar 157-krat vpisal v šmarnogorsko spominsko knjigo. Torej je bil na Šmarni gori skoraj vsak drugi dan. Mu je morala res prirasti k srcu, da si zanjo tolikokrat vzame čas po službi. Letos je bil na Šmarni gori že prvega januarja, kar je dokaz, da hoče svoj rekord tudi to leto obdržati.

Brali smo tudi o "hitrostnem rekorderju" Šmarnogore: 29-letni Tone Marušič pride na Šmarno goro vsak petek in ga vzame od vznožja do vrha komaj trinajst minut.

O ODKRITEM BOJKOTU vsega slovenskega katoliškega tiska v Italiji s strani tamkajšnje Slovenske kulturno gospodarske zveze beremo v goriškem KATOLIŠKEM GLASU. Od mladinskega lista PASTIRČKA do GORIŠKIH MOHORJEVIH KNJIG in seveda KATOLIŠKEGA GLASU — vsi so ga deležni. Zakaj? Ker zahtevajo od katoliškega tiska, da vsaj molči če že ne soglaša. In ker za to ceno ni napredaj, je bojkot tu...

"Ker pa vedo, da krščansko ljudstvo danes le ni more ostati brez dobrega tiska, so se odločili za tisk iz Slovenije. Tam namreč imajo verski tisk, ki gradi kristjane, ne sme pa graditi državljanov. To slednje je privilegij partijskega tiska. Zato opažamo, kako so nekateri med nami veliki zagovorniki in pospeševalci tiska iz Slovenije. Želeli bi celo, da bi pri nas sploh ničesar ne izhajalo razen tistega, kar izdaja SKGZ. V ostalem naj bi bili povsem odvisni od Slovenije... Tako beremo.

Povsod ista pesem. Po zamejstvu kakor po izseljenstvu bi radi prisilili k molku vsakega, ki si v svobodnem svetu upa kaj svobodno povedati. Da je tako doma, razumemo; če bo tako tudi izven matične domovine, pa zavisí od nas.

"MATAJUR", glasilo beneških Slovencev, je po 24 letih prenehal izhajati. Oziroma se je zgodilo tako, da je moral odgovorni urednik Tedoldi odstopiti in začel bo izhajati "NOVI MATAJUR" pod novim urednikom Izidorjem Predanom, ki je bil na zadnjih volitvah kandidat komunistične partije za Benečijo.

Čistka po matični domovini in drugih jugoslovanskih

skih republikah iz strahu pred nacionalističnimi težnjami je torej zajela tudi zamejstvo. Tudi pri zgoraj omenjeni Slovensko kulturno gospodarski zvezi v Italiji so prišli na odgovorna mesta novi ljudje in celo tesnejša povezava z italijansko komunistično partijo je javna zadeva. Iz istih razlogov je bil ukinjen "Matajur" in uredniški odbor zamenjan. Dosedanje voditelje Slovenske Benečije, ki so bili predvsem narodno zavedni, so morali zamenjati predvsem partijsko zavedni...

Komu v korist? Slovenskemu zamejskemu življu gotovo ne. Včasih se je vsaj enotno upiral fašizmu, danes pa se v lastnih vrstah bori za enotnost, svobodo in lastne narodne interese...

IZ LISTA "SLOBODA" povzemamo, da je v Sloveniji stalno zaposlenih nič manj kot 150.000 delavcev iz južnih republik: vsak četrti delavec v slovenskih podjetjih torej ni več Slovenec... Številka zaprepašča vsakega, ki ve, kaj to pomeni. Ali bo narod mogel obstati pod takimi pogoji, ohraniti svojo identiteto, svoj jezik, svoje navade? Kje se bo to končalo in kako? Ali so odgovorni tako naivni, ali pa je tako v načrtu?

Iz drugega vira vemo, da so novi val iz južnih republik v Slovenijo tudi nameščenci, uradniki, akademski poklici... Dodano je viru tudi, da je zadržanje teh ljudi nasproti Slovencev v mnogih primerih kaj oholo. Ni redek slučaj, da zdravniki iz južnih republik celo nadržujejo slovenske paciente, ker ne znajo govoriti "jugoslovansko" — na slovenskih tleh!

ŽELEZNIŠKA NESREČA se je zgodila 22. januarja ob 8.30 zjutraj na progi Jesenice — Nova Gorica. Trčila sta vlaka, od katerih je bil en potniški. Pet oseb je izgubilo v nesreči življenje, med njimi strojevodja potniškega vlaka in njegov pomočnik, štirinajst potnikov je bilo težje, petnajst pa lažje ranjenih. Prepeljani so bili iz kraja nesreče v jeseniško bolnišnico.

PRISPEVEK PETIH NOVIH DINARJEV za zdravila na recept zahteva zdaj enotni zakon za vso Slovenijo, ki je stopil v veljavo z letošnjim januarjem. S tem si zdravstvena služba v domovini krije stroške,

ki so večji od zmogljivosti zdravstveno-socialnega varstva. Tako nekako so pojasnili to novo odredbo in tudi človek z zdomstvom vse to nekako razume. Ne razume pa tistih, ki prihajajo iz počitnic doma in navdušeno govorijo, da je doma "vse zastoj": zdravniki, bolnišnice... "No ja, nekaj malega odtrgajo od mesečne plače", je nedavno nekdo popravil svojo izjavo. Koliko odstotkov je tega "malega", pa ni vedel povedati, dočim je omembo nove odredbe o prispevku za zdravila enostavno imenoval laž...

Čudni ambasadorji! Ali so morda plačani za svoje delo, ali ustraševani? Ali pa res tako čudno slepi, da bi radi po povratku oslepiti še druge...

PRI POMANJKANJU BENCINA se tudi tale novica iz domovine kar čedno bere: 61-letni mehanik Alojz Ranko je v Murski Soboti uspel sestaviti poseben regulator za bencinski razplinjač avtomobilskega motorja. Z njim je mogoče prihraniti kar 30% goriva. Deset let je delal na iznajdbi, ki jo je že tudi registriral kot svoj patent. Kljub uspehu je Ranka razočaralo, ker avtomobilska industrija doslej ni pokazala za njegov izum nobenega zanimanja. Morda ga bo zdaj, ko bencina primanjkuje...

LJUBLJANSKI SMUČARSKI SEJEM v decembru je bil odlično obiskan — le vinski sejem ga prekaša. Prvi del je prikazal smučarske izdelke domačih in tujih podjetij, drugi del pa je dal obiskovalcem priliko prodajati in kupovati rabljeno smučarsko opremo. Primerno ceno so določali posebni cenilci. Poročilo pravi, da se je tu mladega in starega sveta kar trlo. Pa pravijo, da Slovenci nimamo trgovskega duha...

MARIBORSKO PODROČJE ima okrog 40.000 slabovidnih otrok, kar je velik odstotek (15,5%) vse tamkajšnje mladine. To ugotovitev je dal v javnost Zavod za slepo in slabovidno dečo in poročilo dodal, da je za vso to množico v Mariboru na razpolago žal en sam očesni zdravnik. Kaj bi bilo vzrok slabovidnosti mladine, pa poročilo ne pove.

Vsekakor so v zadregi učitelji, ker vseh slabovidnih otrok ne morejo dati po razredih v prve klopi. Za število 40.000 je prvih klopi tudi po celem "totem becirku" premalo...

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

Nudi se nam tudi vprašanje: če danes obiščemo Palestino, ali nam še kaže sliko Palestine Kristusovega časa? Kaj ni doba dva tisoč let marsikaj spremenila? Nekaj gotovo. Mesta so narastla, tudi novi in moderni deli so se dvignili iz tal. Je pa brez dvoma razvoj orienta dosti počasnejši kot evropski, da ne omenim razvoja novih zemelj, Amerike in Avstralije. Primerjave ni. Tako se palestinske stanovanjske razmere zlasti na deželi do danes niso dosti spremenile. Ostala je tudi splošna slika dežele, lastnosti tal, podnebje. Drevesa in rastlinje, ki ga mimogrede omenja sveto pismo, v deželi na splošno še raste in vrt Getsemani se še vedno ponša s starodavnimi oljkami iz Kristusovega časa, ali pa vsaj drevesi, ki so poganki iz takratnih korenin. Je pa danes mnogo palestinskih rastlin, ki so jih prenesli v Palestino v stoletjih po Kristusovem času, n. pr. berbersko smokvo, agavo in celo koruzo, ki služi danes za običajno hrano palestinskemu prebivalstvu. Po drugi strani pa moremo sprejeti kot gotovo dejstvo, da je bilo palestinsko rastlinstvo pred dva tisoč leti bogatejše in bujnejše kot pa je danes. Je pač danes za Palestino doba domala dva tisoč let boj in vsakršnega uničevanja, ki naravi ne prizanese. Nujno je propadlo tudi zaradi turške zanikrnosti, pretiranega izsekavanja in krčenja rodne zemlje na račun novih zidav, cest in podobno... Skoraj nedotaknjeni se zdita Ezdrelonska ravnina in okolica Kafarnauma; ta dva dela menda še najbolj spominjata na čas Kristusovega javnega delovanja tam okoli. — Tako z današnjo Palestino še vedno lahko spoznavamo evangelijsko deželo pred dva tisočletji, evangelijski in drugi zgodovinski viri pa nam to sliko izpopolnjujejo.

JEZUSOV ČAS

Sem že zadnjič omenil, da je bila v Jezusovem času Palestina provinca mogočnega rimskega imperija. Leta 63 pr. Kr. se je zgodilo, ko je Pompej po trimesečnem obleganju in po mnogih krvavih bitkah končno prekoračil obzidje jeruzalemskega mesta in Jude podvrgel Rimu. S tem se je končala dolga doba izraelske zgodovine. Rim je kot posmeh Izraelcem postavil v Palestini nove gospodarje v beduinski družini, katere strahovlada pa je bila naravno popolnoma odvisna od rimskih vladarjev. Cesarski namestnik za Palestino je bil seveda Rimljan.

V času skanjanja...

Herod, ki je zavladal leta 40 pr. Kr., je s trdo roko tirana držal deželo v miru in za tiste čase tudi v blagostanju. V dobi Jezusovega življenja je bilo še marsikaj tega, kar je on ustvaril s privoljenjem Rimljanov. Ko je Jezus javno nastopil, so živeli še štirje Herodovi sinovi, a nihče ni imel oblasti. Mala Palestina je bila razdeljena na tri dele, njih oblastnike je nastavljal in odstavljajl seveda Rim.

Takrat so Rimljani štelili leta od ustanovitve mesta Rima. Judje po vsej verjetnosti niso imeli stalnega koledarja. Glavne datume so določevali po neposrednem opazovanju različnih astronomskih pojavov. Glavni pojav na nebu je bil mlaj. Iz tega je razvidno, da ni enostavna stvar, ko skušamo danes iz različnih zgodovinskih virov, omemb pomembnih oseb, morda kakega opisa dobiti čim točnejšo letnico gotovega dogodka tistega časa. Četudi zgodovinsko pristni, podatki v zapiskih le niso vedno dovolj jasni, da bi jim samo izluščili jedro, jim v primerjavi z drugimi dali letnico in postavili k njim piko. Razumljivo se dogaja isto, ko iz evangelijskih skušamo dognati čim točnejše letnice, kar pa evangelijskim dogodkom prav nič ne zmanjša zgodovinske veljave. Ne smemo pozabiti, da evangelisti niso hoteli popisovati Jezusovega življenjepisa. Evangeliji so imeli namen dati kristjanom duhovno vzgojo, ne pa zgodovinsko znanje. Seveda so morali za dosego tega duhovnega cilja pripovedovati Jezusova dela in nauke. Gotovo pa niso pri tem njih pisatelji čutili nujnost, da bi pripovedovanje v vsej zgodovinski točnosti uklenili v strog časovni okvir in ga povezali s takratnimi zunanjimi dogodki.

Danes štejemo leta od Kristusovega rojstva. To štetje je uredil skitski menih Dionizij Mali, ki je živel v šestem stoletju v Rimu. Za osnovo je vzel čisto upravičeno znano besedilo pri sv. Luku (3, 1-2), kjer evangelist določa čas Janezovega oznanjevanja:

V petnajstem letu vladanja cesarja Tiberija, ko je bil Poncij Pilat upravitelj v Judeji in Herod četrti oblastnik v Galileji in njegov brat Filip četrti oblastnik

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralca MISLI.

v Itureji ter deželi Trahonitidi in Lizanija četrti oblastnik v Abileni, in ko sta bila velika duhovnika Ana in Kaifa, je Bog govoril Janezu, Zaharijevemu sinu, v puščavi.

Dionizij je po svojih računih za leto Jezusovega rojstva sprejel leto 754 rimskega štetja od ustanovitve Rima. Po njem je to leto sprejela tudi zgodovina. A učenjaki pri svojih raziskavanjih ni vedel določiti časa Herodove smrti in kdaj je bilo ljudsko štetje, zaradi katerega sta morala Marija in Jožef v Betlehem. Poznejši zgodovinarji so se lotili teh dveh točk in dognali, da se je moral Dionizij zmotiti nekako za dobo nekaj let. Jezus je po vsej verjetnosti zgodovinskih raziskovanj rojen nekaj manj kot dve leti pred Herodovo smrtjo: torej proti koncu leta 748 od ustanovitve Rima. Tako bi morali letos pisati že letnico 1980 in ne 1974 po Kristusovem rojstvu.

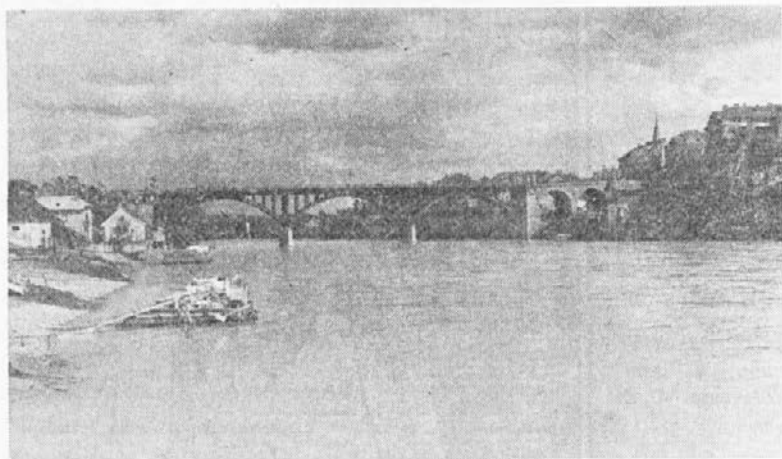
Seveda danes ne bo nikomur padlo na um, da bi zaradi Dionizijeve pogreške popravljal vse zgodovinske datume skoraj dveh tisočletij. Tu so, da nam postavijo razvoj zgodovine v časovni okvir. Zgodovinske resničnosti dogodkov šestletna razlika ne spremeni niti za las.

Ko govorimo v preprostem jeziku cerkvenega izročila oziroma osebnih mnenj starih piscev, pravimo, da je bil Jezus trideset let star, ko je začel javno učiti in da je bil križan po treh letih javnega delovanja. Zgodovinarji hočejo tudi tu prodreti globlje in biti točnejši. Omemba v Lukovem evangeliju, da je bil Jezus "pri tridesetih letih" (Lk 3,23), ko je javno nastopil, je v originalnem jeziku zelo ohlapna: izraz dopušča nekako dveletno razliko nazaj ali naprej. Iz ostalih drobcev podatkov v evangelijskih in iz drugih virov je točnejše postaviti javni nastop Janeza Krstnika v začetek leta 28, Jezusov krst pa malo kasneje. Če upoštevamo Dionizijevo pomoto, bi

po teh dokazovanjih moral Jezus pri svojem javnem nastopu imeti že preko 32 let.

Čim točnejša ugotovitev dolgotrajnosti časa Jezusovega javnega delovanja in datuma njegove smrti pa se opira na tri velike noči, ki jih omenjajo evangelisti mimogrede pri opisovanju te dobe. Ker vemo, da je bil križan pred tretjim omenjenim judovskim velikonočnim praznikom, je dan njegove smrti po vsej verjetnosti raziskav padel na 7. aprila 30 (zopet upoštevamo Dionizijevo pomoto glede Jezusovega rojstva). Po vsem tem bi bila Jezusova starost ob smrti med 34½ in 35½. Seveda pa si tudi pri teh izsledkih zgodovinarji niso edini, kakor si niso edini za točne letnice ali podatke pri sto in sto drugih dogodkih v stari zgodovini. Tudi te številke in datumi imajo samo verjetnostno vrednost, ne spremene pa verodostojnosti zgodovinskih dogodkov.

DRAVSKO

POLJE

Geološka katastrofa

— slovenska krasota (V.)

STANKO OZIMIC, B.Sc. (Geology)

B.M.R. Canberra, A.C.T.

K sliki: Tudi skozi Maribor teče naša Drava . . .

"Tam dol na ravnem polju
stoji en beli beli grad . . ."

Tako poje stara slovenska pesem in vedno me nehoti spominja na DRAVSKO POLJE, ki se pričenja komaj kakih deset kilometrov od mojega rojstnega kraja. Še kot otrok sem občudoval to ravnino pred nami, ko smo ob poletnih večerih sedeli pod domačo hruško (lige nismo imeli) in je med pesmimi prišla tudi ta na vrsto . . .

Takrat nisem razumel, zakaj je tam doli vse tako ravno, pri nas na Pohorju pa tako strmo. V svoji otroški domišljiji sem si pričaral nekje v daljavi beli grad, ki je okrasil ravnino pred mano. Kljub občudovanju pa sem bil v svojem srcu le prepričan, da tam doli ne bi hotel živeti: preveč sem ljubil smučanje in sankanje.

Še danes se v mislih rad pomudim pri tem svojem takratnem mišljenju, saj je bilo vse tako lepo in iskreno. Škoda, da človek mora živeti dalje, pustiti svoj pravični svet in se predati mrzli resničnosti . . .

Dravsko polje je ravno, zeleno in bogato. Zavzema okrog 350 kvadratnih kilometrov in leži med Pohorjem, Slovenskimi goricami ter Haložami. Ker je Dravsko polje del Panonske kotline, je z njo povezano na jugu.

Morda se še spominjate, ko sem v svojem tretjem članku opisal razvoj Evropskih alp: gorovje se je dvignilo pod pritiskom afriške celine, ki se je premaknila proti severu. Ta dvig je povzročil tudi razliv tedanjega morja, ki je pokrivalo več kot polovico Evrope. Panonska kotlina je takrat ostala kot je bila in je tudi voda v njej še vedno stala. To Panonsko morje — če ga hočemo tako imenovati — je segalo od Alp do Karpatov in od Južnih Transilvanskih alp pa do Dinarskih bregov. Pokrivalo je torej tudi današnje Dravsko polje.

Da se povrnem k vzdigu Alp in Karpatov: ko se je gorovje dvignilo iz tal, je v poteku razvoja nujno

ustvarilo tudi vodne odtoke. Sneg na gorah se je talil — voda je morala najti pot v doline. Poglejte kateri koli zemljevid, pa boste videli, da se vse glavne evropske reke pričenjajo v Alpah. Da naštejemo samo nekatere nam poznane: Donava, Drava, Sava, Mura, Soča, Pad, Ren, Inn . . . Te vode hranijo vsa morja, s katerimi je obdana Evropa na severu, jugu in vzhodu. Tako nam kaže zemljevid danes.

V dobi Panonskega morja pa so Drava, Donava in Mura donšale vodo njemu. Kako to, da ga ni več in je že zdavnaj izginilo? Je oteklo, ali morda izhlapevalo? Odgovor je samo eden: reke so z naplavinami dvignile njegovo dno in ga tako osušile.

Vsaka reka, ki si utira pot, s svojim tokom odnaša tudi kamnine. Seveda govorimo tu o dolgih dobah in ogromnih količinah kamnin. Te tri glavne reke Panonskega morja so na svoji poti v tla izdolbe cele doline; vse, kar jim je bilo napoti, so odnesle vode s seboj. Doline reke Drave med Celovcem in Mariborom, ki jo več ali manj vsi poznate, enkrat ni bilo. Nastala in večala se je s tem, da je Drava odnašala kamenje s seboj "tja dol na ravno polje . . .", če hočemo ostati pri poetičnem jeziku naše narodne pesmi. Dostavljam pa geološko ugotovitev, da je Dravo in ostale reke, ki so napolnile Panonsko morje, vzelo to delo štiri milijone let. Panonsko morje je izginilo iz zemljevida Evrope pred nekako dva in pol milijoni let. Kar je ostalo od njega danes, so Rabska močvirja, Blatno jezero in Neusiedlersko jezero.

Ko so te reke napolnile Panonsko nižino in dvigale s kamninami njena tla, so si seveda iskale pota dalje. Če pogledate zemljevid, vidite, da so naravna morja med Jugoslavijo in Romunijo Transilvanske alpe. Prav to gorovje je delalo preglavice vodi, končno pa so ga Donava, Drava, Sava in Mura le skupno prodrle in si utrle pot do Črnega morja. Napravile so predor, ki se imenuje Železna vrata in je danes mogočni naravni

spomenik silam preteklosti. Moč vode je res neprecenljiva...

Dravsko polje — slovenska žitnica, bogata vsega kar človek potrebuje, seveda v svojih mejah. Brez dvoma je za našo domovino in njeno poljedelstvo ta del Slovenije zelo važen.

Čeprav je Dravsko polje mnogo kilometrov od Koroških in Pohorskih planin, je torej po geološki razlagi del teh planin. Planine so mu dale vodo Drave in Zile, Dravinje in drugih manjših gorskih rek in potočkov, z njimi pa kot omenjeno tudi kamenje teh planin, ki je kotlino napolnilo in stvarilo s tem Dravsko polje. Reka Mura je malo predaleč na vzhodu, da bi bila z ostalimi v zvezi z napolnitvijo kotline Dravskega polja.

Po geografskih pojmi se Dravsko polje konča nekaj kilometrov za Ptujem, po geoloških ugotovitvah pa daleč na meji med Madžarsko in Hrvaško, kjer reka

Drava zašumi svoj zadnji pozdrav ter se izlije v Donavo.

Ko Drava zapuša svoje polje, je njena pot že široka, vijugasta in počasna. In ker počasna, je voda tudi že blatna. Kot bi se reka branila zapustiti slovensko polje, ki nosi ime po njej.

Pa pozabimo na ta njen zadnji pozdrav — preveč je žalosten. Pomislimo raje na pozdrav Drave ob njenem izviru v Tirolah, ko še vsa mlada priteče po Pusti dolini (današnja Puster Thal). Kako je tam že v šestem stoletju pozdravljala Slovence in tekla skozi njih naselja proti Koroški! Ko se ji pridruži tudi Zila, skupaj tečeta dalje proti Dravskemu polju. Po Koroški v njih vodah še ni počasnosti in umazanije: reka je hitra in lepo zelena. Kot bi bil z njima povezan slovenski duh preteklosti, vesel in pojoč, z nepremagljivo močjo in voljo...

V naslednji številki bom skušal nekaj napisati o ledeni dobi ali dobah našega slovenskega ozemlja.

Motiv s Pohorja

Zdaj vem...

Zdaj vem,
zakaj je toliko ozvezdij v noči,
da zde se
drobne lučke tokijskih poti.

Zdaj vem.
Zato, da ne zblazne v razdalj samoti,
zblaznele padejo,
kjer trudno mesto spi.

Zdaj vem,
ker pol stoletja moral sem zoreti
za pesem,
da je najsrečnejša sled Boga.

Srce, zavpij,
kjer več ne smejo hrepeneti!

Pekel je:
BITI SAM, čeprav objet od zla.

• VLADIMIR KOS, Tokio

Dva počitniška tedna

TABORJENJE NA MT. MILENI

ZE NA POTI iz Merrylandsa nas je spremljalo kislo vreme. Kakor da bi vsi udeleženci našega prvega tabora na Mt. Mileni najbolj vztrajno prosili za dež. Vendar nas niti slabó vreme ni prestrašilo: s seboj smo namreč imeli zvrhan koš dobre volje in upanja, da se bo izboljšalo. Žal zaradi hudega naliva že prvo noč nismo mogli spati pod šotori. Zatočišče smo dobili v koči g. Ljenka Urbančiča. On nam je že pred odhodom na taborjenje dovolil uporabo in nam pustil na razpolago vse, za kar smo mu iz srca hvaležni.

Upali smo, da nas bo naslednje jutro pozdravilo sonce in se bomo lahko preselili pod šotorska krila. Žal je ostalo le pri željah. Tako so šotori samevali, mi pa smo se stiskali v koči. No, vsaj nočnega naliva nas ni bilo strah: bili smo visoko in nas voda ni mogla odnesti...

V sredo (9. januarja) smo se podali na "bush walking". Še dobro hoditi nismo začeli, že nas je ujela pošena ploha. Trajala je tako dolgo, da smo lahko rekli: imeli smo "tuš v naravi". Predložila sem, da bi se takoj vrnili in se posušili, a nekateri so se mi "z vsemi štirimi" uprli. "Če smo že mokri, zdaj kar naprej! Bolj ne moremo biti mokri kot smo — tudi taki lahko pridemo do cilja!..." Pa smo šli, četudi je bil cilj še daleč pred nami: mislil smo namreč priti do neke reke. Vso pot smo se prijetno zabavali in čas nam je hitro minil. Med potjo smo prišli do črede krav, ki nas je z zanimanjem ogledovala. Njih "oglede" smo vrnili, da je ostalo brez zamere.

Pot je postajala vedno bolj strma, mi pa pošteno trudni. Tudi naši želodčki so se začeli nekam žalostno oglašati. Kmalu se nam je nudil lep razgled s precejšnje višine. Škoda, da nismo mogli bliže, pa bi še lepše videli bistre valove reke, ki se je vila med bujnim gozdom. Pa še bolj kot razgled nas je privabil nahrbtnik — njegove dobróte so hitro pošle. Sedeti nismo mogli dolgo, ker so tla postajala vedno bolj mokra. Morali smo se podati nazaj na dolgo pot "pešačenja", ki danes ni nič več moderno. Odvadili smo se hoditi, kajne?

Zdelo se nam je, da je zdaj pot daljša kot prej. Postajala je tudi vse bolj naporna. Moči so nam odpovedovale, vztrajali smo pa le in se srečno vrnili na Mt. Mileno. Če nam hočete verjeti: tja in nazaj smo prehodili nič manj kot petnajst milj, morda še kak meter več. Tako natančni nismo bili, da bi nosili mero s seboj.

Istega dne zvečer smo povabili na obisk starše, ki so se vabilu rade volje odzvali. Škoda, da tabornega ognja nismo mogli zakuriti. Kurivo smo zanj pripravili, a dež je vse pokvaril...

Takole so "plaval" na sydneyjskih počitnicah...

Vsak dan ob osmih zvečer smo imeli sveto mašo, pri kateri smo se zahvalili za vse prejete dobročinstva dne. Za dež sicer nismo molili: dobili smo ga za nameček. Pater Valerijan nam je vselej tudi kakega lepega povedal. Tako je vsak udeleženec našega tabora lahko odnesel nekaj koristnih napotkov za vsakodnevno življenje doma in v šoli.

Najbolj živahno je bilo sleherni dan po maši, ko smo prebili večer pri raznih igrah. Vrstili so se skedenci in podobno — pa vsega vam ne smemo povedati, saj imajo tudi skavti svoje skrivnosti. Vsekakor smo se dežju smejali v brk: če je on trmast, bomo še mi. Čas je vseeno hitro mineval.

Prehitro in proti našemu pričakovanju nas je prehitel g. Tone Stariha dan pred napovedanim zmrzovanjem. P. Valerijan ga je poslal z naročilom, naj se pripravimo za odhod. Najprej smo mislili, da se šali, saj bi morali ostati na Mt. Mileni še eno noč. Ko smo pa videli, da gre zares, smo pa tudi mi "zares" začeli. G. Tonetu smo pokazali, kako močno je voda. Pa tudi on nam ni ostal dolžan: Košček rokav Ciril je sprejel kazen za nas vse in obsedel v sodu deževnice. Kako se je počutil, pa naj raje sam pove. Ko je prišel po nas p. Valerijan, tudi on ni ostal brez "plačanih računov": krščen je bil. Res manjšo količino vode kot g. Tone, bil pa je le.

Zadnje slovo od Mt. Milene, ki nam je postalo kljub dežju tako privlačna, da bi najraje še vsaj en teden ostali tam gori. Pred odhodom nam je naš...

skrbna kuharica gospa Tončka Stariha postregla z odličnimi zendviči s šunko. Tako smo vsaj malo bolj nasmejani odhajali v dolino, veseli pa vseeno ne. Vsaj pri odhodu je vreme "sodelovalo" z nami in je bilo žalostno z nami vred. Še vedno je lilo z neba "soize"...

Vsi smo si ob slovesu želeli, da to naše srečanje ne bi bilo zadnje. Bog daj, da bi se spet našli prihodnje leto in v še večjem številu. Že zdaj upamo, da tudi ob lepšem vremenu.

Vse, tabornike, pa tudi prijatelje KOTIČKA in MISLI pristrčno pozdravljam!

SESTRA MIRIAM

POČITNICE NA MORJU

LILLO JE kot iz škafa — mi pa smo se odpravljali na plažo za teden dni... In še dobre volje smo bili: kakor cigan, ki je v dežju vesel, da bo prišlo lepo vreme. Res je dež že med potjo proti Mt. Elizi prenehal in ga ves teden nismo imeli niti za kapljo.

Sedemnajst fantov nas je bilo, če se še jaz prištevam mednje, in dve gospodični. Anžinova Francka je del svojega dopusta poklonila počitniški skupini ter prevzela kuho, v pomoč pa ji je prišla Potočnikova Sonja.

Dobro obloženi s hrano in raznovrstno prtljago smo že okrog poldne zavili pred frančiškansko hišo v Mt. Elizi, ki čepi na griščku tik nad morjem. Hiša nosi ime "Greyfriars", četudi jo ne vodijo kaki "sivi" redovniki. Svoj čas je bila redovni noviciat, nato redovno semenišče, zdaj po raznih spremembah pa služi med šolskim letom za duhovne vaje številnim srednješolcem. Med počitnicami je prazna samevala in čakala — nas.

Prijazni brat Xavier je fantom pokazal prostore, ki so jim na razpolago: sobo z biljardno mizo in namiznim tenisom, dalje dvorano z vsemi mogočimi igrami... Vsak je dobil svojo sobo za počitek in še izbirali smo lahko — kakor v hotelu! Poleg urejene kuhinje smo imeli veliko obednico. Prigrizek nam je bil v tem času kar dobrodošel. Med pospravljanjem dobrot nas je že pozdravilo sonce skozi oblake. Sicer nas je pa Sunnyside Road — Sončna cesta ji recimo! — pripeljala iz Nepean Highway sem proti morju. Ni bilo dosti premišljati: ubrali smo jo po bližnjici preko travnika na plažo in zaplavali v igrive valove. Teden brezskrbne razigranosti je bil pred nami, ko nas je sonce kot prečiščeno zlato budilo v krasnih jutrih.

Tempo počitniškega življenja nas je kmalu zajel. Iz rekreacijske sobe je odmeval "pak-pok" namiznega tenisa. Šlo je zares. Uradnega prvaka turnirja pa nismo mogli izbrati — preveč ničel se je nabralo pri nekaterih, športni duh borbenosti pa je žalostno skopnel. Največ pozornosti je bila deležna biljardna miza. Zvečer so bile krogle kar tople in verjetno ne samo zaradi vročih dni. Komaj so jim fantje privoščili zaslužen osemurni počitek. Miza sama je bila pravi vete-

ran z mnogimi ranami na platnu, tudi sobne stene vsenaokrog preluknjane — kdo ve kateri hrabri igralci so znali biljardne palice uporabiti tudi kot bojna kopja. Naši fantje gotovo ne! (Hm!?) In "scrabble" ter karte in šah... Tudi tekanje in skrivanje po dolgih hodnikih je bila zanje prijetna zabava. — Drugi pa so bili bolj živi pri nogometu v mehkem pesku na plaži, v skakanju in čofotanju po vodi. Kar vsi po vrsti so bili odlični in neutrudni plavalci. To je bilo veselja in smeha!

Med fanti je bilo tudi lepo število ribičev z vso potrebno opremo. Še sam sem bil deležen nazornega pouka br. Gerarda, ki je mladim razlagal umetnost ribarjenja: kakšen mora biti veter, na katero stran pomola morajo loviti in te ribe, kakšna mora biti vaba in kako se stavlja na trnek... (Soli na rep, pa je riba tvoja... je preprostejša razlaga, učinkovita pa menda nič manj!) Po nasvetu izkušenega brata smo šli na pomol v Mornington, ki je baje najboljši v melbournskem zalivu. Nikoli nisem bil preveč navdušen za ribolov — preveč dolgočasno se mi zdi vse skupaj. Raje bi bral dobro knjigo. Da, loviti postrvi z golimi rokami v potoku, to je bil drugačen užitek! Na pomolu v Morningtonu je bilo ribičev že cela vrsta — menda več kot pa tisti dan naloavljenih rib. Komaj smo si priborili prostor — le za komolec od drugega vnetega ribiča. Pri zamahovanju s trnkom je bilo treba previdnosti — lahko bi ujel veliko "ribo" kar ne su-

... takole pa na melbournskih. Ha, ha, ha!

hem. Ugibal, sem, kako tukaj "ribiči" sploh vedo, katero vabo grabi riba (ali ribica): po lahno valoviti vodi so se vrvice kar križale... A trud ni bil zaman: tri ulovljene ribe sem videl na lastne oči, to mi lahko verjamete. Dovolj za večerjo? Bi bilo treba vprašati Francko...

Vse kaj drugega pa je bil ribolov s čolnom. Brat Gerard je fante odpeljal na odprto morje. Vsakokrat so pripeljali domov veliko rib in — dva bolnika. Zdi se, da je včasih kar lepše gledati vožnjo po morju s kopnega. No, ribe so bile pa le odlične!

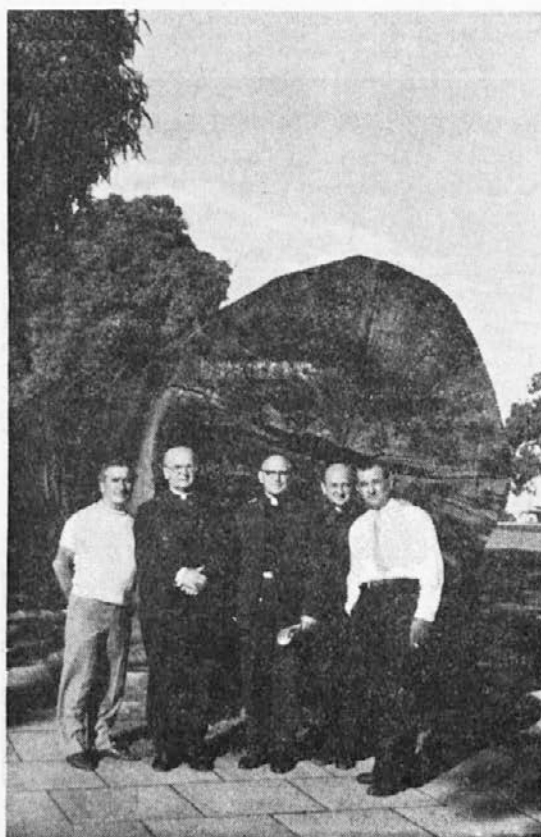
Zgodilo se je še marsikaj, pa bi bilo predolgo, da bi opisoval podrobnosti. Vseeno ne smem pozabiti fantov, ki smo jih obiskali v sosednji frančiškanski hiši "Morning Star" — tu patri vodijo poglobljeno. Našim letoviščarjem je bil zgovoren opomin, kam pripelje mladega človeka pohlep po tujem imetju in nevzgojen značaj. Je bolje biti priden v teh letih

doraščanja, ko mladina postavlja temelj za bodočo življenje.

Mašo smo imeli zjutraj v kapeli, čez dan pa je bila kuhinja središče obiskov žejnih in lačnih. Tu je krajala Francka s pomočnico Sonjo. Nekatere mame so me pozneje spraševale: "Kaj pa ste jim kuhali, da naš fant ne more prehevaliti, kaj vse ste jedli?" Francka se je res potrudila, lakota in utrujenost pa sta v počitniških dneh najboljša začimba. Naši odlični kuharici ter njeni pomočnici res iskrena zahvala. Enako našim bratom frančiškanom, ki so nam dali na razpolago ta čudoviti kotiček nad morjem ter nam posodili celo kombi s patrom-šoferjem, da je skupino pripeljal tja in nazaj v Baragov dom. Bog povrni vsem! Njemu pa tudi hvala za lepe sončne dneve. No, vsi "tuša v naravi" nismo imeli in v sodu nam ni bilo treba plavati — kakor Sydneyčanom...

P. STANKO

Ravno sem pripravil poročilo o naših dveh počitniških kolonijah, ko so MISLI prejeli iz Argentine pismo. Glasi se: Slovenska mladina v Argentini, zbrana v slovenski počitniški koloniji "Zedinjene Slovenije" v Počitniškem domu dr. Hanželiča v Kordobskih hribih. Vam želi srečno novo leto in Vas priskrbi pozdravlja! — Otroških podpisov sem našel 86, sprejemalcev otrok pa 10. Skromni smo v primeri z Argentino. A tudi skromni uspehi so vredni truda in tudi pohvale. — Ur.

OB OBLETNICI lanskega obiska škofa dr. Leniča objavljamo tole sliko, ki je zanimiva tudi z drugega vidika. Naš gost stoji v skupini pred ogromnim debelom, ki je razstavljeno v Kings Parku mesta Perth W.A. Deblo ima dolžino 106 čevljev in je težko 111 ton. Spodnji del debla ima 24 čevljev v obsegu, zgornji pa 15'7". Ugotovljena je tudi njegova starost: rastlo je 363 let.

KARRI je vrsta evkalipta, velja za enega najtrša lesov na svetu in ga izvaža Avstralija na vse strani sveta. Ta drevesa rastejo samo na skrajnem jugozahodu W.A. Doslej zabeležena rekordna mera je 280 čevljev v višino, obseg debla pa 33'6". Res velikani, da malo takih na svetu. Nič čudnega, da privabljajo kraljestvo karrija, kot se gozdovi imenujejo, mnoge žice turistov. Še to deblo, ki so ga s težavo privlekli v Perth in razstavili v Kings Parku, ima vedno mnogo obiskovalcev in občudovalcev. Ne bilo bi prav, da bi naši lanske evropske gostje šli skozi Perth ne da bi si ogledali tudi to zanimivost Avstralije.

Podatke k sliki nam je poslal iz Perthu g. Leopold Vuga in se mu zanje najlepše zahvaljujemo.

MARSIKDO naših avstralskih rojakov ima med svojo zbirko ploščo slovenskega ansambla "MINORES", ali pa ga je morda na obisku v domovini tudi sam srečal in poslušal. Ime "MINORES" je vzeto iz latinskega imena "Ordo Minorum", kar pomeni Red manjših bratov, po domače frančiškanov. Ansambel namreč sestavljajo mladi redovniki minoritskega reda, ki je ena izmed vej reda svetega Frančiška. Mladi redovniki so si zadali nalogo, da potem duhovne pesmi skušajo širiti veselo sporočilo evangelija. Igrajo pa seveda tudi narodne in umetne pesmi, da še s tem razveselijo srca poslušalcev. To je v lepem soglasju

V Avstralijo pridejo ...

z namenom frančiškanskega reda, kateremu je dal ustanovitelj s svojo vedro službo Bogu in preprostu ljudstvu neizbrisen pečat, ki tudi po sedmih stoletjih še ni izginil. "MINORES" skušajo dati vsakemu nekaj za njegov okus: vernim in brezbržnim, starim in mladim. Nekatere pesmi pojejo v več jezikih, da se približajo pri nastopih tudi tistim, ki našega jezika ne razumejo. Seveda nastopajo povsod v svoji redovni obleki.

"MINORES" so v štirih letih svojega obstoja imeli po Sloveniji in tudi med rojaki v zamejstvu približno tristo nastopov. Izdali so doslej dve mali plošči. Prva ("Spoznanje") je doživela že tretjo izdajo. Druga ("Hvala, mama") je izšla lani pred božičem in vključuje tudi moderno božično pesem "O bratje čujte". Seveda imajo še marsikaj v načrtu za bodočnost. Je pa čas za nastope zelo omejen, saj je njihova glavna dolžnost študij na bogoslovni fakulteti.

Upam, da nisem tvegala preveč, ko sem jih za letošni POVBIL V AVSTRALIJO. Rade volje so vabilo sprejeli in V JULIJU bodo med nami, če seveda ne pride kaj vmes. Pridružil se jim bo tudi njihov provincialni predstojnik p. Martin Vidovič, četudi ni član ansambla. Kontrakt je bil kaj preprosto frančiškanski, saj skupina ne zahteva in ne pričakuje ničesar razen kritja stroškov potovanja. To pa bodo koncerti menda že pokrili.

Skupina "MINORES" šteje šest članov, ki pojejo in igrajo kitare, bas, izmenoma elektronske orgle ali harmoniko ter bobne. "Sedmi član" za avstralsko turnejo, p. provincial, je prevzel vlogo napovedovalca. Razen enega, ki je bogoslovec četrtega letnika, bodo ob času turnee že vsi duhovniki. Trije od njih bodo letošnji novomašniki in posvečeni malo pred odhodom na pot proti nam. Torej bomo imeli lahko tudi slo-

vesnost ponovitve novih maš, kar bo prav tako privlačnost zase.

Za Avstralijo so pripravili dva različna sporeda. Oba bosta prišla v pošteve le v krajih, kjer bosta potrebna dva nastopa. Kjer pa bo le en koncert, bodo vzeli pesmi iz obeh sporedov. Za prvi del so pripravili duhovne popevke, za drugega pa narodne in umetne pesmi. Med njimi je odmor in zabavni del, ki bo oba dela povezal. Po koncertu pa bodo — kjer bo zato prilika — na razpolago tudi za poskočno slovensko glasbo, ob kateri se bo mogoče tudi zavrteti. Komur se to zdi čudno in "pohujljivo", naj gotovo pride in se sam prepriča. Bog nima nič proti zdravemu veselju, ki je v mejah dostojnosti. Če kdo, je ravno veren kristjan z vso upravičenostjo lahko tudi vesel, saj ima za to sto vzrokov.

Upam, da bomo z obiskom "MINORES" našim avstralskim rojakom ustregli. Podrobnosti sporeda in datume ter kraje koncertov bomo pravočasno objavili, saj časa imamo še dovolj.

P. VALERIJAN

Tudi za letošnji postni čas bodo avstralski katoličani po vseh svojih cerkvah dobili družinske šparovčke za nabirko PROJECT COMPASSION. Pomoč nerazvitim deželam sveta s pritrjevanjem od vsakdanjega obilja je najlepši in najuspešnejši moderni način posta. Se boš pridružil ostalim bratom in sestrām?

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.

St. Raphael's Slovene Mission

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)

Tel.: 637-7147

SLUŽBA BOŽJA pri Sv. Rafaelu je vsako nedeljo ob 9.30. Pa tudi sobotno večerno mašo, ki velja že za nedeljsko, imamo vsako soboto ob sedmih.

WOLLONGONG ima službo božjo vsako drugo nedeljo v mesecu, torej 10. marca in 14. aprila (večerja noč).

CANBERRA ima slovensko mašo na tretjo nedeljo v mesecu: 17. februarja, 17. marca in 21. aprila (bela nedelja).

NEWCASTLE pride na vrsto za slovensko službo božjo na peto nedeljo v mesecu (kadar jo mesec ima), torej 31. marca.

Večerno mašo v **Merrylandsu** imamo tudi na prvi petek (1. marca) ob sedmih.

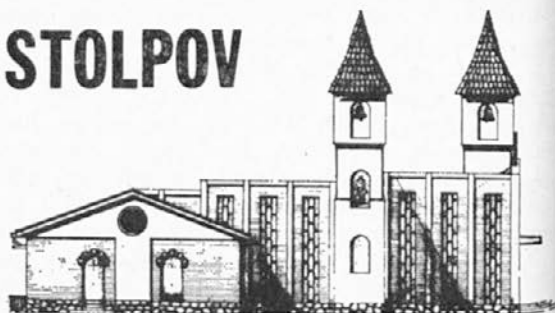
K r s t i

Kristjan Marcelo Radinja, Warburton, Viktorija. Oče Jože, mati Marija, rojena Garate. Botrovala sta Slavko in Pavla Fabjan — Mona Vale, 30. decembra 1973.

Katarina Ana Kosednar, Maquarie Fields. Oče Janez, mati Alojzija, rojena Copot. Botrovala sta Emil in Marija Grosman — Merrylands, 13. januarja 1974.

Shaun, Tracy in Dwayne Andrej Ratko, Quakers Hill. Oče Marijan, mati Rhonda, rojena McQueeney. Botra prvemu otroku sta bila Robert McQueeney in Denise Mangal, drugemu Zlata in Mihael Farkas, tretjemu pa Slavko in Kati Horvat — Merrylands, 2. februarja 1974.

PEPELNIČNA SREDA pade letos na 27. februarja. Pri Sv. Rafaelu bomo zaznamovali začetek postnega časa z blagoslovom pepela, pepelnjem in s sveto mašo ob sedmih zvečer. Naš sydneyjski kardinal Freeman želi, da bi postni čas veljal svetoletni obnovi. Vsi smo jo potrebni. V ta namen bomo imeli vsako soboto po večerni maši tudi pobožnost križevega pota. Potrudimo se, da bomo v čim večjem številu prisostvovali tej spokorni pobožnosti. Tudi ne pozabimo, da so vsi petki postnega časa dnevi zdržka od mesa. Na pepelnično sredo in na veliki petek pa je poleg zdržka od mesa tudi strogi post za vse vernike od 21. do 59. leta starosti. — Sicer pa Cerkev še vedno vse petke v letu prizna za spokorne dneve. Vendar daje vernikom na izbiro, kakšen način zatajevanja si želijo sami izbrati. Cerkev poudarja, naj bi s postom združili tudi molitev in pa dobra dela. Prilika za to imamo polno. Obiščimo kakega bolnika, morda človeka, ki je potreben dobre besede ali naše pomoči, darujmo

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

kaj za karitativne namene... Med postnim časom ne bi prejeli pogostejše zakramenta svete spovedi svetega obhajila. Nič bi ne bilo napak, če bi se med postnim časom tudi kdaj med tednom udeležili svetih maše, četudi ni zapovedano.

PRIPRAVA NA KRST bo po veliki noči prišla v obliko v naših slovenskih cerkvi sv. Rafaela. To pripravljajo imajo že po večini župnijskih cerkva. Jasno ta priprava ni za otrok, ampak za **starše in botre**. Vatikanski cerkveni zbor, ki je prenovil obred krsta, priporoča ta postni duhovnik naj staršem in botrom razloži novi obred krsta in njegov pomen. Predstavi naj jim v vsej jasnosti, kaj prav za prav s krstom otroka sprejemajo na svet. Vedeti morajo svoje dolžnosti in resen namen moralno imeti, da jih bodo tudi spolnjevali. Sicer nalaga otroku le breme kristjana, ne nudijo pa mu kot starši pomoči kasneje, da bo svojo krstno obljubo tudi izpolnjeval. Zato prosim, da prijavite otroka za krst vsaj par tednov pred dnevom krsta, da se lahko dogovorimo tudi o času nauka za starše in botre.

Glede izbiranja botrov prosim starše naslednje: jemljite za botrstvo osebe, ki nikoli ne gredo v cerkev. To je v popolnem nasprotju z vlogo botrov. Tudi ne prosite za to važno službo osebe, ki so samo civilno poročene, ali pa take, ki žive v takozvanem "divjem zakonu". Boter naj pomaga staršem pri verski vzgoji otroka in mora biti otroku opora pri rasti v veri. Kaj naj to stori boter ali botra, ki sama nimata nikoli vere? V takem slučaju je bolje, da je otrok brez botrov — Torej starši: **BODITE VESTNI PRI IZBIRI BOTROV!** S tem boste sebi prihranili razočaranje, bostrom pa sramoto, če jih bo duhovnik moral odkloniti kot neprimerni in po cerkvenih zakonih nepriznani za botrsko službo.

NOV GROB. — V Sutherland District Hospital je dne 13. januarja v zgodnjih jutranjih urah preminil rojak **JOŽE HOJKE**. Rojen je bil 2. avgusta 1910 v Ptuj. Tam se je leta 1939 poročil s Kristino r. Berni.

hardt. Dne 14. maja 1949 sta zakonca na ladji "Mohamed" prispela v Avstralijo in vsa leta živela v sydneyskem okraju Oyster Bay. Pokojnik je bil zaposlen na carinarnici v Sydneyu. Delj časa je bolehal na srcu, posebno zadnje dni pred zadnjim srčnim napadom se ni dobro počutil.

Pogrebne molitve so bile opravljene v farni cerkvi sv. Petra v Como, nato smo pokojnika spemili na Woronora pokopališče, kjer bo čakal vstajenja. Lepo število rojakov se je zbralo k pogrebu, kar je dokaz, da je bil pokojni zaradi svojega mirnega značaja mnogim priljubljen. Poleg žene Kristine zapuščata tudi brata Karla (v Balmain), v domovini pa še tri brate in sestre. Mašo zadušnico smo opravili pri sv. Rafaelu 28. januarja, na "Australia Day".

Pokojnika se spominjamo v svojih molitvah, ženi, bratom in sestram pa izrekamo naše iskreno sožalje. R.I.P.

ŽRTEV PROMETNE NESREČE med našimi rojaki je bila zabeležena že kar prvi teden novega leta. V ponedeljek 7. januarja se je z avtomobilom smrtno ponesrečil rojak **ANTON PETEK**. Nesreča se je zgodila blizu Kempsey, N.S.W., ko se je Anton vračal s svojih počitnic proti Queenslandu. Pokojnikovo truplo so nato prepeljali v Brisbane, kjer živi njegov brat Adolf. V soboto 19. januarja je bila opravljena pogrebna maša v St. Mary's, South Brisbane, nato je sledil pogreb na Hammond Lawn pokopališče. Obrede je opravil dr. Ivan Mikula.

Pokojni Anton je bil rojen 20. decembra 1939 v vasi Brezje pri Mariboru. V Avstralijo je došel leta 1966. Zadnji čas je bil zaposlen v Mt. Isi, Qld.

Bratu Adolfu in ostalim sorodnikom v domovini ter prijatelju Francu naše iskreno sožalje. Pokojnika priporočam v molitev za pokoj njegove duše!

V zvezi s poročilom o smrti **Edvarda Antona ŽIČKARJA** v januarski številki bi danes rad dodal še to, da je bil pokojnik rojen v novembru 1939 v Rogatcu. V Avstraliji je bival okrog petnajst let. Zaposlen je bil v železnicah v Wollongongu.

"FRANCISCAN NEWSLETTER" izdajajo avstralski frančiškani za svoje številne dobrotnike. Prvo stran januarske številke je list posvetil našemu pokojnemu patru Bernardu. Poleg opisa njegovega življenja so bile objavljene tudi tri slike.

Avstralski frančiškani so pokojnega p. Bernarda zelo spoštovali in ga naravnost občudovali zaradi njegove izredne energije in volje, ki jo je kljub visoki starosti imel obilno. Med boleznijo na Point Piperju in kasneje v Sacred Heart Hospice, Darlinghurst, so ga pogosto obiskovali in mu na vse načine skušali lajšati nevedčnosti dolgotrajne bolezni. Avstralski višji predstojnik, p. provinciali Campion Murray, je bil pri vsem tem najbolj goreč. Nekajkrat je kar celo noč prebedel pri bolniški postelji. On je p. Bernardu v teku bolezni večkrat podelil tudi zakrament bolniškega ma-

ziljenja. — Moram dodati, da so avstralski frančiškani do nas slovenskih sobratov v vsakem pogledu res polni razumevanja. Ob vsaki priliki smo z odprtimi rokami sprejeti in nikdar kot tujci. Bolezen p. Bernarda je to še posebej pokazala.

ZLATO POROKO smo tudi imeli, ko že porok ni bilo. Na soboto 9. februarja je bila večerna maša opravljena v zahvalo za 50-letnico poroke **IVANA HRASTA in KRISTINE, r. ŠPOLAR**. Dne 6. februarja je namreč poteklo petdeset let, kar sta zlatoporočenca sklenila zakonsko zvezo v farni cerkvi sv. Katarine v Borjani pri Kobaridu. Ni bila rožnata njuna življenjska pot, saj jima je vojska in bolezen pobrala več otrok, z izjemo hčerke Karoline, pri kateri zdaj živita v Merrylandsu. Ohranila sta globoko vero v Boga in zvestobo drug drugemu, zato sta slavljenca za zlati jubilej s hvaležnim srcem prišla v našo cerkev in se Bogu zahvalila za vse. Ob tej priliki sta pred božjim oltarjem znova potrdila obljubo medsebojne zvestobe do smrti.

Hrastovi so dospeli v Avstralijo sredi decembra 1949 na ladji "General Black". Takoj so se vklenili v slovensko skupnost in v čast jim je, da so naročniki MISLI že od vsega početka, ko se pričele izhajati. Še vedno prihajajo v hišo kot dobrodošel gost.

Naša zlatoporočenca sta dobro poznana. Oba sta redna obiskovalca slovenske cerkve. Ivan je navadno med prvimi v cerkvi, kjer se z molitvijo pripravlja na sv. mašo. Kristina pa je posebno znana po svoji dobroti in pripravljenosti pomagati, naj že bo z raznimi deli pri cerkvi, ali z obiski bolnikov in pomočjo potrebnim. Bog vaju živi, draga zlatoporočenca!

Naša slavljenca — zlatoporočenca

SYDNEYSKI SLOVENC

ste vabljeni na

SLOMSKOV TABOR

ki ga bo na nedeljo 24. marca
priredilo Slovensko društvo
na SLOVENSKE ZEMLJI
Lot 45, Ferrers Rd., HORSLEY PARK
Opoldne bo sveta maša na prostem,
nato pa bo Slomškova proslava,
ki ji sledi prosta zabava.

DOBRODOŠLI!

ČESTITKE NASIM GRADUANTOM. — Prejšnja številka je omenila našega novega zdravnika dr. Stana Beca, zdaj naj omenim še dva, ki sta nedavno končala univerzitetne študije. **Mitja Lajovic**, sin Dušana in Aleksandre Lajovic iz Strathfielda, je pred nekaj tedni diplomiral na sydneyjski univerzi za strojnega inženirja (Mechanical Engineer). **Judita Bezjak**, hči Karla in Albine Bezjak, tudi iz Strathfielda, pa je postala farmacistka (magister farmacije). Obema izrekamo iskrene čestitke z željo, da bi v življenju dosegla še mnogo lepih uspehov.

Gotovo je po Avstraliji še mnogo drugih graduantov med našimi mladimi rojaki. Tudi o njih bi MISLI rade poročale, pa nam nihče ne javi. Urednik bo hvaležen, če mu starši ali kdo družinskih zancev javi veseli dogodek.

SYDNEYSKO TABORJENJE v tednu po prazniku treh kraljev je bilo kaj "mokro". Vse dni od ponedeljka pa do petka je deževalo. Tako so bili šotori na Mt. Milena prazni. Zaradi neprestanega dežja je vseh devetnajst udeležencev taborjenja spalo deloma v kabini in na verandi. Namesto uživanja prijetnih sprehodov po gozdu evkaliptov so vse dneve presedeli v kabini in si krajšali čas z raznovrstnimi šalami in igrami. Popustili pa niso, čeprav sem parkrat poskušal, da bi predčasno odšli domov. Še ko smo za pol dneva skrajšali čas taborjenja (reka Hawkesbury je naraščala in sem se bal, da bo promet zaprt), so otroci z nevoljo sprejeli to novico. Starihovega Tonija, ki je prvi prinesel sporočilo o odhodu, so polili z vodo (ni je bilo trebala iskatil). Toni seveda ni ostal dolžan... (Ciril, ali je bila voda zelo mrzla? Upam, da se nisi prehladil).

Hvaležni smo g. Ljenku Urbančiču, ki nam je rade volje odstopil za en teden kabino s krasnim kosom zemlje na Mt. Milena. Zahvala velja tudi gospe Tončki Starihi, ki je spretno skrbela za lačne želodce, in pa sestri Mirjam, ki je z isto spretnostjo otrokom pomagala odganjati dolgčas. Ko so se vrnili domov, so vsi zatrjevali, da se drugo leto zopet vidimo na istem mestu. — Melbournečani, ki so teden kasneje taborili ob morju na Mt. Eliza, so glede vremena vsekakor

bolje naleteli. Upam, da bomo tudi o njih brali kakšno poročilo.

MISIJSKA NABIRKA za afriškega misijonarja p. Evgena je prinesla 13. januarja v Veselovem lepoto vsoto \$93.48. Bog povrni vsem, ki ste sodelovali. Mislim, da ni treba posebej poudarjati, da bo denar v misijonih koristno uporabljen. Misijonarja p. Evgen (posinovljeneц naše sydneyjske skupine) in p. Hugo (melbournski posinovljeneц) delujeta v misijonu Toga Afrika. Dosti lačnih in bolnih je na njunem misijonskem ozemlju. Misijonar mora pomagati po svojih močeh, če hoče uspešno oznanjati evangelij, ki je nauk ljubezni do bližnjega. Seveda je v tem pogledu popolnoma odvisen od dobrotnikov v misijonskem zaledju. V tem smo se pridružili domovini in lahko rečemo, da si nikomur izmed nas pri tej pomoči misijonari ni treba odtrgovati od ust. Smo v deželi blagostanja in je prav, da mislimo na tiste, ki nimajo. S pomočjo misijonarjem pomagamo širiti božje kraljestvo na zemlji. Pri tem pa ne pozabimo, da so poleg darov za misijone potrebne tudi molitve. Eno in drugo je naša misijonska dolžnost, če smo res kristjani.

P. Valerijan

Ob križu

Ob tvoji roki čutim
brstečo rast poguma
in plahi cvet preneha veneti
v globoki noči.
Povzdignjen in razpet
med bridke križe bolečin, strahu
in morečih senc prezira —
v srcu se nov sončen dan tipajoč opira
na blagoslovljeni cvet
miru in tihe sreče.

Ob tvoji roki tožeč obraz
z nežnostjo ljubečega srca
išče dobre besede za nov korak iz ran,
za novo luč v očeh,
za nov svetel dan.
Ob tvoji roki čez dolino
mrzli vetrovi osamljeni hitijo
in z ukročeno slo nosijo s seboj
jokajočo melodijo.

France Lokar

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(9. ŠOLA)

Toda povedati moram, da nam gospod katehet prav za prav ni pravil storij, ampak zgodbe. Bile so sicer prav podobne tistim, pa vendar niso bile storije. Namenil sem se, da bom to reči o prvi priliki teti povedal.

Včasih je pa gospod katehet brez zgodbic obmetaval naše butice z dobrimi nauki. Na primer takrat, ko je kar na lepem vprašal: "Otroci, ali pri vas kaj kolnete?"

Z očmi je šel po nas, ki smo bili kar tiho. Tudi mene so zadle njegove oči. Že sem mislil odločno odkimati, pa sem se spomnil, da je naš ata nekoč rekel: šmenta! Takrat, ko sem mislil v hudourniku utoniti; hočem reči: v vodnjaku pred hišo. In sem pomislil, da morda pri nas le ni vse brez kletvine.

Če so drugi otroci kaj odkimali ali prikimali, ne vem povedati. Nisem utegnil gledati okoli, ko mi je tisti atov "šment" dajal opravka. Gospod katehet je pa že spet nekaj vpraševal.

"Ali kolnete po cigansko ali po krščansko?"

Zdaj smo bili še bolj tiho. Sapo smo zadrževali. Kdo naj to reč razume?

"Če mečete iz ust tiste grde besede: hudič, prmejduš in kar je takega, je gotovo, da kolnete po cigansko. So pa ljudje, ki kolnejo celo po turško. Pa jaz vam ne bom pravil, kako se kolne po turško! Dosti žalostno je, da sem vam moral povedati, katere kletve so ciganske. Kajne, grde so se vam zdele, ko so prišle iz mojih ust? Pa zakaj naj bi bile grde samo takrat, če jih izreče vaš katehet? Prav tako grde so, če jih kdo drug izreče. Ali se vam ne zdi tako?"

Vsi smo pokimali kot na komando. Saj smo bili tisti hip tudi res globoko prepričani, da ima gospod katehet prav. On pa ni bil zadovoljen samo s tem.

"Vi fantje si morate to reč posebno dobro zapomniti. Dekleta ne pobirajo grdih besed tako na debelo, fantje pa kar. Zato mi morate fantje dati obljubo, da ne boste nikoli metali iz ust ciganskih kletvic. Tudi pozneje ne, ko boste že veliki".

Večina fantov je povešala oči. Deklice so pa pogumno zrle katehetu naravnost v obraz.

"No, fantje, ali boste naredili to obljubo? Tisti, ki ste za to, dvignite roke!"

Vsi smo jih dvignili, kakopa. Dekleta so nezaupno gledala po nas. Na nekaterih so jim oči kar obvisle, na meni pa ne. Iz tega sem spoznal, da sem pri deklicah dobro zapisan.

"Velja, fantje! To me veseli. Roke dol! Ampak jaz pravim, da človek mora kleti..."

To je bilo spet čisto nepričakovano. Postali smo znova napeto pozorni.

KOT VIDITE, je ta številka dvojna (Februar-Marec), četudi je nisem kot tako najavil. Enkrat na leto je pač na vrsti in zaradi velike noči mi zdaj še najbolj prav pride. Tako bo velikonočna številka lahko malo bolj zgodnja in po domovih pred prazniki.

Kot upravnik bi se rad opravičil številnim naročnikom, ki zadnji čas zaman čakajo na odgovor, da so MISLI v redu prejele pismo z naročnino (in darom za sklad ali kako ostalo nabirko). Prav v začetku novega letnika je pošte toliko, da mi je pri vsem ostalem delu izseljenskega duhovnika odgovarjati nemogoče. Ker je služba upravnika v isti osebi z uredniško, gotovo ne bi želeli, da bi zaradi rednega odgovarjanja na pisma MISLI zakasnele; obojega pa enostavno ne zmorem, ker mi zmanjka časa.

Zato bi prosil sledeče: vsem, ki ste naročnini priložili kak dar ter ste ali boste našli svoje ime med darovalci, naj bo to v dokaz, da je tudi naročnina v redu prispela na MISLI. Če to razumete, boste uredniku prihranili veliko časa, blagajni našega mesečnika pa čedno vsoto, ki bi šla drugače za znamke. Ostalim, ki so poslali samo naročnino, bom pa skušal odgovarjati, da ne bodo v skrbeh. Enako takim, katerih pismo vsebuje kako drugo vprašanje, ki zahteva odgovor.

Kajne, da razumete moje težave in se v tem strinjate z mano? Bog Vam povrni!

Na tem mestu bi se rad iz srca zahvalil vsem, ki ste bili s poravnano naročnino tako pridni. Posebna zahvala številnim naročnikom, ki tudi daru za Bernardov sklad niste pozabili. Lep znak, da so Vam MISLI pri srcu in jim želite še mnogo let obiskov po slovenskih domovih. Kako bomo do konca leta pretolkli zvišanje poštne, je še prebrano reči. A prav darežljivost naročnikov mi daje upanje, da bo nekako šlo. Veča mi veselje nadaljevati to dediščino pokojnega o. Bernarda, on naj nam pa pomaga s svojo pripravo, da bo vse prav.

Listu pomagajte lahko tudi s tem,

da mu PRIDOBIVATE NOVE NAROČNIKE. Precej je še slovenskih družin po Avstraliji, ki še niso naročene: morda jim vsebina ne uga-ja, morda je kriva brezbržnost in nezainteresiranost za slovensko stvar. Eno je gotovo: malo je družin, ki bi ne zmogle štirih dolarjev naročnine na leto. Prava beseda o pravem času, pa bi imel mesečnik lahko enega naročnika več. Z vsakim se podaljšuje življenje listu, ki gre že svojemu srebrnemu jubileju naproti.

Morda Vas zanima, da so MISLI od mojega sprejema uredništva pa do danes dobile preko 120 novih naročnikov; koliko bi jih lahko, če bi se vsi skupaj še malo bolj potrudili. Odpovedalo je list v istem času pet naročnikov, a še od teh sta se dva po nekaj mesecih ponovno naročila. Seveda pa naročniki odpadajo tudi s tem, ker ne spremenijo naslova ob selitvi in pošta vrača izvode. Takim ne pošiljam več, dokler ne javijo novega naslova (pri tem včasih dobim užaljeno pismo, da sem jim ustavil MISLI...). Takih "mrtvih" naročnikov je žal kar malo preveč.

Naj za konec zopet poudarim: kdor dobi pokvarjen izvod ali pa se MISLI izgube na poti do njega (tudi to je mogoče na poštah), naj nam sporoči, pa bomo okvarjeno številko ali izgubo takoj nadomestili. V takem slučaju ni prav nič pošteno jeziti se na urednika ali upravo: ni mogoče pogledati sleherni izvod, ki pride iz tiskarne, pa tudi za pošto ne morem odgovarjati.

Še enkrat: iskrena zahvala za sodelovanje in Bog z Vami!

UREDNIK in UPRAVNIK

"Če mu kakšna reč na vse načine nagaja, kako si bo pa pa magal, če ne bo klet?"

Meni se je zdelo to precej čudno, moj sosed je pa verni prikimal. Gospod je pa nadaljeval: "Ampak jaz pravim, krščanski človek naj po krščansko kolne! Naj reče: 'Kosmata kapla! Ali pa: 'Strgana srajca!' Lahko tudi reče: 'Tristo medvedov! Taka kletev prav tako hitro pomaga'".

Še celo vrsto takih krščanskih kletvic nam je naštel. Jaz sem si najbolj zapomnil "tristo medvedov" in sem kar pri njih ostal. Saj tako je največkrat klet naš ata. Včasih jim je dodal še "tristo zelenih". Preudarjal sem, kako bi mogli biti zeleni, ko je znano, da so vsi medvedje rjavi. Do konca nisem prišel, zato se mi je zazdelo škoda časa, ki sem ga zapravil s tem premišljevanjem. Medtem sem namreč preslišal celo vrsto nadaljnjih krščanskih kletvic, ki jih je našteval katehet. To mi še danes narobe hodi, zakaj drugače bi bila moja povest lahko precej daljša. Vendar je bilo nazadnje nekaj dobrega v tej reči. Uvidel sem, da je naš ata kar dober kristjan, ko zna lepo po krščansko kleti, čeprav ni hotel dil v šolo k temu katehetu. Pa sem se naenkrat malo ustrašil, ko sem se spet spomnil na njegovega 'šmenta'.

'Šmenta' gospod katehet ni omenil ne med ciganskimi ne med krščanskimi kletvami. Kaj je neki z njim? Kar se tiče našega ata sem samo enkrat slišal 'šmenta' iz njegovih ust. Če je to ciganska kletev, bi se dalo menda odpustiti. Enkrat samkrat res ni veliko. Ampak — kaj pa Micelj? Deklice ne kolnejo, je rekel katehet. Ali tedaj 'šment' ni kletev, kadar pride iz Miceljnovih ust?

Dvignil sem roko:

"Prosim, kakšna kletev je pa 'šment': krščanska?"

Vse je napeto poslušalo. Celó gospod katehet je dolgo mislil preden je odgovoril. Malo na smeh mu je šlo in to se mi je zdelo čudno. Ali gospod katehet ne ve vsega? Nazadnje je le rekel: "Mislim, da je nekje v sredi. Najbrž je pa bolj na krščansko plat, razen če pride iz hude jeze".

Micelj je bila videti zmerom hudo jezna, kadar je rekla Ja, šmenta pa figo! Zato sem se resno bal, da je njen 'šment' precej na cigansko plat. Zaskrbelo me je, kaj bo iz tega dekleta. Na našega ata sem pa ob skrbi za Miceljna hitro pozabil.

Tako smo se torej imeli pri katehetu. Zato mi je bil zmerom všeč, kadar je bil z nami v šoli. Če sem ga pa drugače kje videl, je bilo vse drugače. Takrat ni bil katehet, ampak gospod kaplan. In kadar je bil samo kaplan, je bila razdalja med njim in menom naenkrat zelo velika. Posebno kadar je prišel med deseto maso na prižnico. Ni bil samo silno daleč, tudi vse previsoko nad menoj je bil. Ali je res tako drugače govoril v cerkvi, kaj vem? Ali so ga v lemenatu učili samo za kateheta, za kaplana pa ne? Gotovo je, da je šla vsaka njegova pridiga gladko mimo mene. Ni mi je ni hotelo ostati v ušesih.

Prav za prav je bilo meni osebno vseeno. Sam od sebe ni bil delal očitkov ne kaplanu in ne sebi. A vmes je bila naša mama in ta je imela druge misli. Ne bom je tožil, da se je vtikala v kaplanove stvari: vtikala se je v moje. To mi je bilo še manj všeč.

"Kakšna je bila danes pridiga?"

Gledal sem v tla in molčal...

"Da si mi še zdaj tak mule! Pa je že nekaj kazalo, da se ti pamet odpira. Ampak dokler si pridige ne boš zapomnil, še ni ne kaže!"

Kar nič pravega prijateljstva ni moglo biti med mano in mamo. Ko bi nesrečnica vsaj malo vrgla na kaplana, koliko lažje bi...

bilo moje življenje! Tako sem pa bil vsega kriv samo jaz. In pa moja zaprta pamet.

Da je bila vsa stvar še toliko hujša, je pripomogla druga okoliščina. Poprej je mama lahko zmerom od Tičeta zvedela, kakšna je bila pridiga. Jaz sem se že kako potuhnil, ko je Tiče znal kar veliko povedati. Zdaj je bil on v Ljubljani, jaz pa doma največji. In vse je kazalo, da mami ne gre samo za to, da jaz začnem pridige pošteno poslušati, ampak je res hotela vedeti, kaj se ob desetih pridiga. Zdaj se ni imela zanašati na drugega kot name. Jaz pa še zmerom tak — mule . . .

Še nekaj je bilo, kar je našo mamo trlo. Hodila je k šesti maši in takrat je pridigal stari župnik. Znal je menda samo toliko pridig, da jih je bilo za eno leto. Ob novem letu je začel odkraja. Zato je bila vsako nedeljo enaka pridiga in naša mama je znala vse na pamet. Dostikrat nam je že v soboto zvečer povedala, kakšna bo drugi dan pridiga. Jaz sem si lahko zapomnil, kar je prišlo iz maminih ust. Ko sem pa v nedeljo poslušal kaplana, je šlo spet vse mimo.

Dvakrat tisto leto se je zgodilo, da je prišla mama iz cerkve močno vznemirjena. God svetega Gregorja, ki je bil patron našemu atu, je padel na nedeljo. V soboto poprej nam je mama pravila pridigo za drugi dan. Ko se je pa vrnila od maše, ni mogla pre-hvaliti župnika, kako lepo je pridigal — o svetem Gregorju. To je bilo čisto nepričakovano. Zdaj smo vedeli, da župnik le zna več pridig kot samo za eno leto.

Potem se je enkrat zgodilo, da sta župnik in kaplan zame-njala maše. Mama je bila spet vznemirjena. Tako lepo pridiga gospod kaplan, oh, tako lepo! Da le morem biti jaz tak mule, da nič ne poberem iz njegovih pridig! Kaj bo iz mene? In kakor nalašč tisto soboto poprej mama ni nič napovedala pridige za drugi dan. In to je bila nova nesreča, namreč zame. Mami je prišlo na misel, če je župnik ob desetih drugače pridigal, kot bi zjutraj. Naj jaz povem, kaj je pridigal . . . Pa kako boš, če si mule? Saj ne rečem, ves čas sem zvesto gledal v župnika in tudi verno poslušal. Že zato, ker je mož čisto drugače mahal z rokami kot kaplan. Tisto mahanje sem prav dobro razložil. Da pa pri tem nisem lovil besed in stavkov, tega mi naša mama ni ho-tela odpustiti.

"To je pa že od sile, da si tak! Le zakaj sem sinoči pozabila na današnjo pridigo? Menda bi vsaj potem vedel, če je bila taka ali ne."

To je bila pametna opazka. Tudi jaz sem ugibal, kako bi bilo. Ujezil sem se nad svojo pametjo, da se noče na stečaj od-preti. Udaril sem se po glavi in skoraj na glas zaklel: "Šmenta vendar!"

Bilo je prvič, da sem tako zaklel, zato sem se samega sebe ustrašil. Pretehtal sem svojo jezo. Zdela se mi je srednje velika. Zaključil sem, da je bila tudi moja kletev bolj v sredi. Nič pre-več na cigansko plat, pa tudi ne na krščansko.

10. ZIMA

Drugače se pa pri nas tiste čase ni hotelo kar nič zgoditi. Bila je že prav velika nevarnost, da se bo morala moja povest takole nehati. Sicer se je zavaljo mene prav lahko kaj zgodilo, pa najbrž samo takrat, kadar sem bil v šoli. Posebne potrebe po dogodivščinah tudi čutil nisem, toliko me je že držala šola. Dovolj je bilo, da sem mogel doma povedati, kako smešni so nekateri otroci. In to je bilo res. Posebno fantje. Z deklicami sem

NAMESTO ROŽ NA GROB P. BERNARDU DAROVALI ZA SKLAD "MISLI":

\$10.— Ignac Ahlin, Franc Pur-gar; \$6.— Dr. Zvonimir Hribar, Ivan Mlakar, Petrina Pavlič, Dr. M. in ga. A. Colja; Ivan Plesničar; \$5.— Adolf Vadnjal, Sr. Alojzija Hrastnik FMM.

NAŠE NABIRKE

DAROVALI ZA BERNARDOV
TISKOVNI SKLAD: \$6.— Jože Štemberger, Martin Berkopec, Stan-ko Čebokli, Anton Kristan, Jože Brožič, Marija Tomažič; \$4.— Sta-ne Furlan, Jože Sok, Anton Brne, Stanislava Lovkovič, Fran Wagner, Veronika Seljak; \$3.— Marija Med-ved, Roža Franco, Ivan Kovačič, Maria Zai, Marija Bizjak; \$2.50 Alojz Pelko; \$2.— Rozina Tkalcé-vič, Jože Celhar, Vinko Štolfa, Gaš-per Jug, Ivan Ploy, Jakob Tomšič, Dragica Babič, Fanica Lašič, Alojz Rezelj, Frances Stibilj, Janez Erpič, Marica Darmanin, Joseph Božič, Li-na Grassmayr, Štefanija Zore, Jo-že Barbiš, Franc Ban, Jože Grilj, Hedviga Stankovič, Jože Kapušin, Marija Slokar, Anton Ivančič, An-ton Cevc, Ivanka Student, Marjan Vihtelič, Janez Flisar, Evgen Benc, Lois Obreza, Franz Plohl, Peter Bi-žal, Helena Van de Laak, Ivan Krnel, Franc Mramor, Jurij Toma-žič, Jože Kavaš, Ema Kowalski, Krista Golob, Angela Dodič, Fran-čiška Veber, Ivan Horvat, Marija Vravnik, Štefan Toplak, Jože Koš-čak, Marica Ozvatič, Marjan Potoč-nik, Franc Tomažič, Ludvik Tušek, N. N., Dušan Vran, Leo Muller, Valentin Lenko, Štefan Srnec, Tony Šircelj, Anton Vozel, Andrej Udo-vič, Ivan Umek, Franc Wertovschek, Marija Gorjan, Miroslav Colja, Ma

tija Cimerman, Josephine Braletitch, Anton Medved, Alojz Golja, Franc Mesarič, Ivan Šuštarčič, Anton Bogovič, Ivan Mohar, Anton Kolarič, Stefan Kočar, Stefan Kovač, Vinko Kobal, Antonija Šabec, Zdenka Novak, Andrej Zrim, Vincenc Maurič, Alojz Bohte, Zora Gee, Ivanka Jerič, Alojz Butinar, Rafael Pavlovic; \$1.50 Franc Kodrič, Franc Robič; \$1.— Angela Vadnjak, Julijana Veber, Feliks Drobež, Milan Prešeren, Ivan Habor, Stana Hervatin, Ciril Škofic, Albert Škerlj, Anton Čučko, Stefan Boelckey, Antonija Vučko, Viktor Lauko, Helena Breg, Anton Iskra, Janez Lah, Franc Petelin, Rado Škofic, Ivan Želko, Rudolf Horvat, Zorka Kovačič, Peter Slana, Pavle Vatovec, Jože Mavrič, Božo Štibec, John Urbanc, Karlo Pless, Joško Bezjak, Iva Urbas, Zofka Jurysczuk, Alojz Mikolič, Edward Dolmark, Jože Slavec, Franc Vrabec, Karlo Štrancar, Alojzija Vučko, Ivan Barič, Anton Jesenko, Joseph Šterbenc, Janez Kveder, Stanko Šubič, Alojz Hrast, Branka Iskra, Albina Konrad, Marija Taubner, Frank Frigula, Ana Kuri, Mario Svetina, Janez Mihelčič, Janez Krajnik, Ana Paulin, Tereza Simon, Franc Valenčič, Anton Konda, Apolonija Serbak, Marija Copot, Jože Pliberšek, Mario Saksida, Jože Bole, Marija Štavar, Frances Klun, Ludvik Robb, Franc Rožanc, Šte-

M O O M B A !

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vabi
melbournske rojake,
da si ogledajo
našo mladinsko

FOLKLORNO SKUPINO,

ki bo nastopila
v narodnih nošah
pod vodstvom gg. Omana
in Marka Plesničarja.
NEDELJA, 10. MARCA,
OB PETIH POPOLDNE,
ALEXANDRA GARDENS
(ob reki Yarrri)
"VISCOUNT STAGE".

imel malo opravka. Bile so vase zaverovane in se držale skupaj kot boječe piške. Bi bili prav lahko opravili brez njih. In noben ni bilo ime Micelj. Tudi zato se za deklice skoraj nisem menil.

S fanti je bilo drugače. Pa da ne bom na široko razkladal, na povem na kratko. Preden sem nekatere bolj od blizu spoznal, sem jih razdelil v tri skupine. V prvo skupino so šli tisti, ki jih od vsega začetka nisem maral. V drugi so bili oni, ki sem jih imel takoj rad; v tretji pa vsi ostali, ki nisem vedel, kam naj jih denem. Če se dobro spominjam, so bile vse tri skupine precej enako velike. Počasi sem res nekatere premaknil iz ene skupine in jih porinil kam drugam. Vendar samo nekatere.

To je bilo že vse čedno urejeno tja do dneva vseh svetil. Takrat smo pa dobili sneg, ki je obležal za vso zimo. Potem še večkrat snežilo, pa se je novi sneg kar na starega nakopičil. To je bilo čudno, je dejal naš ata. Ni pa nič rekel, kaj bi mogel napraviti zoper to. Poprejšnje zime je sneg sam od sebe večkrat skopnel in naredil prostor novemu.

Sneg je naredil, da včasih nisem mogel v šolo. Zato smo začeli doma delati grablje. Kar v hiši, ker drugih pripravnih prostorov nismo imeli. Pa tudi če bi jih imeli, kaj bi pomagale. Saj je bila samo v hiši peč, ki nas je grela. Povsod drugod pod našo streho je sedela zima in sipala iz sebe mrz, da je človeka treslo. V hiši pa ne. Otroci so se gnetli na peči, ata je delal na rezilnem stolu ali vrtal luknje v čeljusti od grabelj, jaz sem pa napravil zobe. Kdor ne ve, kakšne zobe imajo grablje, mu ne morem povedati, kakšno je bilo moje delo. Kadar je mama utegnila, je tudi kaj v roke vzela. In ko se je nabralo na tleh preveč šare, so jo prišla pobirati in odnašat Luš in Cekca. Za šolo še nista bila za šaro pospravljati pa kar dobra.

Tako je bila pri nas v zimskih dneh cela fabrika. Ropotanje je in pokalo, da samih sebe nismo mogli nič slišati. Zato smo tudi prav malo govorili. Potem vsak lahko razume, da se ni moglo kaj prida zgoditi.

Nevarnost, da moja povest ne bo mogla nikamor napredovati, je rasla iz dneva v dan. V povesti se mora kaj zgoditi, ali je pa tudi prav malo govorili. Potem vsak lahko razume, da se ni moglo kaj prida zgoditi.

Izpovedati se moram, da je bila Micelj pri meni tiste čase malo manj kot pozabljen. Odkar sem hodil v šolo, sem se res komaj menil zanjo. Zdelo se mi je, da je zdrknila nekam nazaj med otroke. Kaj bi ž njo?

Pa so se kar na lepem odprla vrata v našo hišo in vstopila je Micelj. Preden smo se utegnili začuditi in ustaviti delo v fabriki, je sedela pri peči. Pritisnila se je k toplim pečnicam in dejala:

"No, zdaj sem pa prišla".

Da jo je bilo vredno gledati, se je videlo na naših malih. Potem so se na rob in zviška gledali nanjo. Imeli so na široko odprta usta. Zdi se mi, da tudi jaz.

"Tak si pa prišla?" je rekla mama.

"Ja, kar prišla sem", je znova zatrdila Micelj.

Potem se je pogovor pretrgal in ata je spet zasukal svedec. Jaz sem pa še poddržal kladivo med dvigom in udarcem, pa nisem vedel, kaj bi. Na veliko moje začudenje je ata spet načel pogovor, čeprav svedra ni ustavil.

"Pa kako, da si znala k nam?"

"O, saj ni tako daleč!"

Pa smo bili spet zmenjeni za eno celo poglavje. Ker mi je

kaj drugega kazalo, sem začel spet udarjati. Nisem se menil za Miceljna, pa sem vendar videl, da opazuje moje delo. Čez čas je rekla: "Se boš po prstu!"

"Pa ne", sem odgovoril.

Potem je spet poteklo eno poglavje. Čas je že bil, da bi se postavila pika, ko je Micelj skočila na noge in rekla: "Daj, bom jaz!"

Pogledal sem proti atu, pa ni nič žugnil. Popustil sem stol in Micelj je sedla na moje mesto. Mimogrede sem videl, da oni na peči še dvakrat ali takrat. Četrtrič pa po prstu.

"Ajs!" je zaječala, popihala prst in že sedela zdraven mene pri peči. Nad nama so se otroci privošljivo zasmejali, jaz sem pa spet zasedel svoj tron.

Poteklo je časa za poglavje in pol, ko je rekla mama:

"Micelj, kaj pa bi pri nas?"

"Rada vas imam, ko mi pravite Micelj."

V naši fabriki je delo zastalo. Še atu se je zazdelo, da je vredno pogledati proti Miceljnu.

"Kako bi ti pa rekli?"

"Naša mama se je izmislila, da sem Mičica. Oh, tako pusto ime! Jaz ga ne maram."

Videl sem, da je v očesu naše mame nekaj blisknilo. Bilo je, kakor bi si rekla na tihem: Razumem! Vendar je pričela: "Pa če mama misli, da..."

"Ja šmenta, pa figo!"

Zdaj je bilo torej pribito. Tako nam je bilo nerodno, da smo kar nadaljevali z delom. Nekaj časa smo molčali, potem je rekla mama: "Mičica, kaj če bi šla proti domu?"

"Saj bom tudi res šla, če mi boste tako rekli."

Hudo nam je zažugala, pa kaj smo hoteli? Spet je ropotala naša fabrika.

"Pa zakaj hočeš biti zmerom Micelj? Saj nisi fant!" je spet začela mama.

"Ko sem pa zmerom bila!"

Na to se ni dalo kaj reči. Spet je bilo vse tiho. Tedaj je vzel naš ata v roke pravdo Žirovčeve mame: "Mičica, mamo je treba ubogati. Če ona misli, da..."

Micelj je skočila na noge:

"Sedaj pa še vi! Kar ušla bom. Od vas in od nas!"

Že je bila skozi vrata in tekla okoli vogla. Mi smo se samo spogledali, drugega nič. Otroci na peči so se pomaknili nazaj od roba. Naša fabrika se potem ni ustavila vse do malice.

Ne vem kolikokrat smo šli potem spat, preden smo zvedeli, da se reči gode tudi brez nas. Micelj je namreč res ušla tudi od Žirovčevih. Ustavila se je pri Boštjančiču. Tam so ji šli na roke in ji še naprej rekli Micelj. Čez noč se je pa niso upali obdržati. Poslali so na skrivnem pošto k Žirovcu. Po dolgem posvetovanju je Luka napregel sani in se peljal po dekletce. Ni hotela prej sesti, da ji je obljubil: Boš lahko še Micelj, dokler ne začneš šole. Potem bo moralo biti po šolsko. Po dobrem premisleku je naposled sedla v sani. Vso kratko pot do doma je držala šobo.

Potlej je bilo o božiču ali pa že prej. Nimam tako dobro razvrščenega časa v spominu. Pa to je vseeno. Malo prej ali slej, to se v življenju komaj pozna.

To pa zagotovo vem, da smo imeli božič tudi tisto leto. Veliko se ni zgodilo, nekaj pa le. Naš Tiče je prišel na prve počit-

fanijski Markuža, Ivan Strucelj, Božo Lončar, Ivan Stanič, Leopold Urbančič, Franc Rozman, Rafaela Bernes, Anka Potočnik, Franc Žabkar, Jože Podboj, Avgust Žagar, Anton Žitnik, Albin Smrdelj, Marija Nekrep, Janez Turk, Anica Pegan, Mira Urbanč, F. A. Jelerčič, Andrej Lenarčič, Branko Tavčar, Ana Campaner, Marica Temišanovič, Karel Barber, Viktorija Gajšek, Marija Bosnič, Rudolf Mavrič, Emil Krajnik, Jože Kromar, Justina Costa, Ivan Volavšek, Marta Veljkovič, Anton Brumen, Anton Gjerek, Alojzija Žakelj, Jakob Robar, Stanko Kolar, Tatjana Tee, Lucija Pungerčar, Mihaela Berkovec, Herman Šarkan, Jože Ficko, Helena Žitko, Marta Jakša, Helena Pirc, Mario Jenko, Karolina Čargo, Franc Kmetič, Emilija Kregar, Jože Svetec, Alojz Drvodol, Richard Bogatec, Marija Peršič, Ivan Figar, Viljem Bauer, Franc Ižanc, Bogomir Krševan, Jožefa Mikuš, Ivanka Batagely, Jože Rakar, Ivan Vidmar.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$10.— Franc Purgar; \$5.— Ivan Mlakar, Jože Štemberger, Antonija Šabec; \$3.— Ivan Plesničar, N. N., Jože Brožič; \$2.50 Rafaela Bernes (za lačne namesto venca na grob p. Bernardu); \$2.— Frances Stibilj, Helena Pirc, Pavla Pirc; \$1.— Marta Jakša, Mirko Cuderman.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$100.— Jože Ficko; \$93.48 misijonska nabirka v Veselovem (13.1.74); \$5.— Antonija Šabec (Vic.); \$4.— Ivan Plesničar; \$2.50 Rafaela Bernes (za lačne namesto venca na grob p. Bernardu); \$2.— Fran Wagner.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$15.— Franc Purgar; \$10.— Julka Mrčun; \$7.— Ivan Vidič; \$6.— Toni Uršič (N. G.); \$5.— M. J.; \$4.— Druž. Jože Brožič; \$3.— N.N., Antonija Stojkovič; \$2.— Karolina Gregorič, Frances Stibilj (za lačne), Anton Brne; \$1.30 Agata Zupančič; \$1.— Frances Stibilj, Marija Peršič; \$0.60 Andrew Zaccuti.

FRANČIŠKOVA MLADINA:

\$10.— Franc Purgar; \$6.— L. M. Martin (namesto cvetja na grob p. Bernardu); \$5.— Ivan Kovačič, Jože Štemberger, Ivanka Batagely; \$3.— Ivan Plesničar, Jože Brožič, N. N.; \$2.— Ivan Habor, Matija Cimerman, Toni Petek (pokojni); \$1.— Štefan Srnc.

BARAGOVA ZADEVA: \$10.— Toni Šajn.

SLOMSKOVA ZADEVA: \$3.— Alfred Brežnik.

Dobrotnikom Bog povrni!

nice. Bil je zelo pripraven in domač. Natanko tak kot se za fanta iz Ljubljane spodobijo. Zato ga ni bilo vredno posebej gledati. Zgoditi se ni moglo kaj prida. Seveda smo delali jaslice; mama in Tiče so pa šli k polnočnici. Jaz sem ostal doma, da se varoval otroke. Prav tako kot lani. V velikih skrbih nisem bil, čeprav so mi naložili čedno odgovornost. Otroci so pospali že pri odhodu onih treh, jaz pa eno minuto potem. Ko sem se zbudil, je bil že beli dan. Ker so vsi govorili, da je božič, sem tudi jaz verjel. Lahko bi pa bil zaradi mene že dan sv. Štefana, ali celo novo leto. Kaj pa veš, kako teče čas, ko tako skrbno varuješ otroke kot sem jih jaz varoval vso tisto noč!

Tudi naslednji dnevi, dokler je še kaj dišalo pri nas po božiču, so bili natančno po predpisih. Hočem reči, da se ni nič zgodilo. Na svet se je naselila puščoba, pa se je zajedla tudi v mojo dušo.

(Nadaljevanje prihodnje strani)

Z Vseh Vetrov

KARDINAL KNOX, melbournski nadškof, je bil nedavno imenovan za prefekta dveh kongregacij: za bogoslužje in zakramente. V marcu bo zapustil Melbourne in se podal v Rim, da sprejme novi odgovorni službi v katoliški Cerkvi. Kdo bo nasledoval njegov nadškofijski sedež pri nas, še ni bilo objavljeno.

Vsekakor je bil kardinal Knox slovenskim priseljencem v Melbourne zelo naklonjen in nas je dobro poznal. Kot osebni prijatelj našega rimskega rojaka Msgr. Maksimiljana Jezernika je vedel o nas že pred svojim prihodom v Melbourne. Ko je v Kew vzdal vogelni kamen naše cerkvice sv. Cirila in Metoda ter blagoslovil Baragovo soho pred vhodom v Baragov dom, je v govoru pred cerkvijo to lepo poudaril. Takrat je dal tudi svoj dar za naš verski center.

Avstralski Slovenci mu želimo obilo uspehov na novem mestu, za katerega je bil izbran v vodstvo Cerkve.

STARSI SO OSTRMELI nad izjavami svetovnoznane ameriškega otroškega psihologa dr. Benjamina Spocka, da se je v svojih napotkih o vzgoji otrok motil in naj se starši povrnejo k metodam vzgoje, ki jih je sam prejemal pred skoraj sedemdesetimi leti. Možno, katerega knjige o vzgoji so šle po vsem svetu v 23 milijonih izvodih in mu je cela generacija sledila, je odklanjal disciplino in seveda kazni. Preveč je poudarjal individualnost otroka in s tem nehoti privedel starše do prepričanja, da jih otroci ne bodo ljubili, če bodo z njimi prestrogi. Tako je izjavil pred nekaj tedni in pozval starše, naj začno drugače...

Bolje kasno kot nikoli, pravi pregovor. Žal ima zlasti angleško govoreči svet danes že milijone mladine, ki so jih starši pustili rasti brez opominov ali kazni kot divja drevesa. Škoda je kljub priznanju dr. Spocka nepopravljiva. Šola za nas vse, da raznim novim metodam na vseh poljih modernega življenja ne

nasedamo prehitro, pa četudi jih je podpisal in poročil človek z desetimi doktorati...

DAROV ZA SPOMENIKE PADLIH ne bodo izvzeti takse, tako je odločila nedavno naša sedanja federalna vlada v Canberri. Darovalci za mnoge cerkve (tudi našo v Melbourne in prav tako v Sydneyu), so razne karitativne domove in podobno so lahko s polnim dилоm o daru dobili v juliju za darovan znesek polnjen tako. S tem je padel za dobro stvar marsikaj dar, ko drugače ne bi. Novi vladi pa se je zdelo, da je to odveč: Income Tax Act z ozirom na vojne spomenike je bil preklican in po prvem juliju leto bodo tudi darovi v te namene obdavčeni...

Komu v korist bo nova odločitev? Marsikatera cerkev ali šola ali karitativna stavba bo kasneje končana, več bo skrbi za tiste, ki jo spravljajo pod streho. Niti bi raje dvignili takso na pornografski tisk in še manj kaj, ki je zgolj potrata, če je vladi tako nujno dobiti od nekod več denarja.

OB POMANJKANJU BENCINA smo brali v dnevnih zanimivo stvar: upokojeni profesor kemije Lloyd Wallace v Jacksonu (ZDA) že dvajset let izdeluje bencin za lastne potrebe sam na domačem vrtu. Pri stopki je kaj enostaven: V napravo nasuje listje travo, smeti, kuhinjske odpadke, les in premog. Ogrevan čas in sistem cevi opravi svoje. Zaradi vročine pritiska na organske snovi priteče iz priprave surovina, iz katere profesor destilira razne vrste nafte in drugih produktov.

Dokler si lahko kupil bencin na vsakem vogalu so imeli profesorja za čudaka in se mu smejali. Danes pa ima mož ne le po Ameriki, ampak tudi po svetu mnogo občudovalcev. Nekateri napovedujejo, da bodo v nekaj letih mestna smetišča postala varne nafte po profesorjevemu receptu, drugi pa

upajo, da bo tehnika pokazala boljšo pot in bencina ne bo treba. Bomo videli — če bomo dočakali...

"PAPUAZIJA-NOVA GVINEJA" je nova nezavisna država, ki je zaživela v decembru. Dva in pol milijona ljudi ima, med njimi je eden od sto belec. Njen prvi predsednik je domačin Mihael Somare, v pomoč mu je še pet članov vlade. Avstralija si je za enkrat pridržala samo ministrstvo obrambe in pa ministrstvo zunanjih poslov. Kako bo šlo, bomo videli. Večina prebivalstva živi še v najprimitivnejših razmerah ter verjame bolj svojim čarovnikom kot pa kaki vladi. A dobili so to, kar nekateri mali kulturni evropski narodi ne morejo dobiti: neodvisnost in svobodo... Svet se včasih res čudno suče!

SPOMINSKO PLOŠČO so odkrili v spomin 170.000 pred rojstvom umorjenih otrok lanskega leta v Angliji. Na dan nedolžnih otročičev (28. dec.) je bila pri anglikanski cerkvi sv. Mateja v Londonu posebna ekumenska slovesnost ob odkritju — lahko bi ji rekli tudi žalna komemoracija. Sedemnajst vencev so položili pred spominsko ploščo — vsak je predstavljal 10.000 življenj — odvzetih na privoljenje tistih, ki bi morali ta življenja najbolj ljubiti: mati in oče.

Žalostna dejstva moderne "civilizacije", ki gredo svojo pot kljub takimle javnim protestom. Govorimo o človeških pravicah, pa jih obenem odklanjamo tistim, ki so jih najbolj potrebni, saj se sami zanje še ne morejo potegovati.

Avstrija je nedavno tudi uzakonila splav: do tretjega meseca življenja ima mati pravico zahtevati umor lastnega otroka. Novi zakon je bil izglasovan ravno ob 25-letnici, kar je tudi Avstrija podpisala deklaracijo ZN o človeških pravicah vseh...

POLJSKI ŠKOFJE odobravajo razgovore, ki jih je lani v novembru imel poljski zunanji minister z Vatikanom. Dostavljajo pa, da bo prišlo do zaželenih "normalizacij" med Cerkvijo in državo šele takrat, ko bodo ti pogovori presegli zgolj navadna upravna vprašanja. Veliko pomembnejši kot zadeva cerkvene imovine, dovoljenj za zidavo cerkva in podobno sta vprašanja svobode verojanja in svobode lastnega prepri-

STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?

**Za ZDRAVNIŠKO
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE**

(Medical and Hospital Benefits)

in po želji tudi za

ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)

Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporni katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbourne morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

**299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345**

čanja. Dokler je razlikovanje med vernimi in nevernimi na družbenem, poklicnem in političnem področju, so ti diplomatski razgovori res le pesek v oči.

Takih diplomatskih razgovorov je bilo zadnja leta že precej. Kar preveč menda. Če so kaj pametnega prinesli, bo pokazala zgodovina. Dejstvo je, da vse te razgovore z Vatikanom komunistični režimi temeljito izrabljajo ter z njimi napeljujejo vodo na svoj mlin. "Kaj pa protokol?" je tudi doma že kaj obrabljena fraza, pa se še vedno in pogosto ponavlja, kadar hočejo svobodno delovanje škofov in Cerkve spet malo priviti.

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM
NORTH MELBOURNE,
189 Boundary Road, 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7860
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

DAN GOBAVCEV je praznoval svet dne 27. januarja. Kaj posebnega o tem po časopisih nismo brali, oziroma nič. Mimogrede je bilo omenjeno, da so se ob tem dnevu na Flamskem (Belgija) posebej spomnili velikega misijonarja med gobavci, očeta Damijana de Veuster. Prav letos mineva sto let, kar je ta neustrašeni mož prvič stopil kot zdrav misijonar na otok Molokaj ter začel svojo delo v zanemarjeni gobavski naselbini. Otoka ni več zapustil. Po dolgoletnem neumornem delu je tudi sam podlegel gobavosti.

O BODOČNOSTI JERUZALEMA so se tri dni pred božičem menili s papežem Pavlom trije vodilni Afrikanci, med njimi tudi abesinski cesar Heile Salassie. Jeruzalem naj bi zaradi svojega svojstvenega značaja postal odprto mesto pod vodstvom ZN. Sicer pa je bila že 1949 pri ZN izdana resolucija za internacionalizacijo Jeruzalema in ostalih svetih krajev, a današnja politična resničnost je vse drugačna: Jeruzalem je glavno mesto Izraela, ki si lasti vse pravice. Res izraelska vlada stalno zagotavlja, da nikomur ne bo braniti obiska svetih krajev — vojna napetost pa tudi takim obljubam pošteno reže peruti.

PSIHOLOG DR. JOHN COURT, profesor Flinders univerze v Adelaidi in radijski govornik na polju psihologije, je nedavno ostro napadel sklep Senatorja Murphyja, da sme v javnost pornografski film "Jezik

ljubezni". Profesor študira posledice pornografije dokazuje porast spolnega kriminala. "Če zdaj ne pokažemo svoje, bo senator Murphy sprejel naš molk kot znak, da sme Avstralijo poplaviti s pornografijo", izjavil Court. Senator Murphy pripravlja zakon, katerim bo res lahko potovala pornografija v Avstralijo iz vseh koncev sveta. Kako so pri vsem tem Avstralci že po svojem značaju brezbrizni in se zavestno šele potem, ko je prepozno, nam je znano. Žal se brezbriznost loteva tudi priseljencev. Mnogi starši je malo mar, kaj berejo nedoraščeni otroci in kakšne slike vise po njih sobah. Ko pridejo na vrsto poslušnice take zrahljane vzgoje, je pa jok v hiši...

ŠEST MILIJONOV ROMARJEV pričakuje Rim prihodnje sveto leto. Enajst različnih odborov se zdaj ukvarja z raznimi problemi od stanovanj romarjev pa do ekumenskih odnosov. Centralni vatikanski odbor svetega leta je pod vodstvom kardinala Malinjanina de Furstenberga in ima polne roke dela. Razgovori z mestom Rimom in italijansko vlado že zdaj v polnem teku.

Tudi Slovenci iz domovine bodo prihodnje leto brez dvoma v velikih skupinah obiskali večno mesto. Nič bi ne bilo napak, če bi se jim v skupini pridružili tudi avstralski Slovenci in med potjo tja obiskali tudi Sveto deželo. Je kaj romarskega duha med nami? Kaj pravite?

MELBOURNE – LJUBLJANA

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ker je junijsko letalo že zasedeno, smo organi zirali še en polet z odhodom iz Melbourn dne 16. JULIJA 1974. Prijavite se čimprej po telefonu, pisмено ali osebno. Dokler bo kaj mesta na letalu, Vam bomo radi ustregli.

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razsvetljav, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

Čez dan:

72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

KOTIČEK NAŠIH MALIH

DRAGI OTROCI!

Dva vesela obraza vidite na sliki: brata Ivan in Cvetko iz znane FALÉŽEVE družine v Canberri. John je na sliki večji, v resnici je pa mlajši, saj ima Cvetko že 21 let. Oba sta v Canberri rojena in nista nikdar hodila v slovensko šolo. Je pa zato bila njuna slovenska šola doma: če z njima govoriš po naše, boš hitro uvidel, da jima je domača šola dala dober temelj v jeziku in tudi narodni zavesti.

John zdaj dela na banki, pa verjetno študija še ni opustil. Cvetko pa na canberrski univerzi študira ekonomsko znanost. Zdaj se je lotil še ekonomskega prava in mu želimo obilo uspehov.

Cvetko se po zgledu svojega očeta že kar precej časa pridno udeležuje tudi pri canberrskem slovenskem društvu. V odboru je prevzel mesto blagajnika in so z njegovim natančnim delom vsi zadovoljni. Pa tudi drugače ni držal križem rok. Ko so v Canberri gradili slovenski dom "Triglav", je bil kar stalno na gradbišču. S svojim delom si je pridobil častno članstvo. Marsikdo starejših rojakov v Canberri je že vzdihnil: Ko bi le več takihle fantov od fare zrastle iz slovenskih družin po Avstraliji!...

NAŠE TABORJENJE. — V začetku januarja so naše sestre organizirale prvo taborjenje za dekleta. Je prav, da niso vedno samo fantje na vrsti. Gospod Urbančič nam je dal na razpolago svojo kočjo na Mt. Milena, ki stoji visoko v gozdu. Svet je krasen, saj se tu začnajo prvi hribi naših lepih Blue Mountains.

Štiri dekleta so prišla iz Canberre in se nam pridružila. Kljub dežju smo se imeli lepo. Čez dan smo se porazgubili po skupinah in opazovali kipe, ki jih

POGOVOR

MAMICA,
KDO JE TAKO HUDOBEN BIL
IN JEZUŠČKA NA KRIŽ PRIBIL?

OTROK MOJ,
VSAKDO KI GREŠI
IN BOGECA SE NE BOJI,
PRIBIJA JEZUSA NA KRIŽ
IN KRONO TRNJEVO MU DAJE...
KAJNE, DA BODEŠ PRIDEN RAJE?

IZLET MINISTRANTOV. — Za zadnji dan počitnic nas je p. Stanko odpeljal proti Ballaratu. Šli smo na mesto, ki se imenuje Sovereign Hill. Tam smo iskali zlato, pa ga seveda nismo našli. Zato smo si ogledali, kje so pred mnogimi leti kopali zlato. V rudniških jamah je bilo zelo mrzlo. Potem smo šli na stolp, od koder smo videli ves Ballarat in še naprej. Pri ogledovanju starega naselja smo bili tudi v kovalnici, kjer kujejo konjske podkve. Vsa rdeča je prišla ven iz ognja. V tiskarni pa so mi celo natisnili plakat, ki je povedal, da je razpisana velika nagrada na mojo glavo. Tudi drugi fantje so dobili take plakate.

Ker smo bili utrujeni, nam je p. Stanko dovolil, da smo se šli osvežiti v bazen. Tudi Levji park smo obiskali. Imeli smo zelo lep dan, za katerega se imamo zahvaliti p. Stanku.

Tako bomo z veseljem začeli novo šolsko leto. Tudi ministrirati bomo še radi hodili v slovensko cerkev. — Marjan Lončar, Carlton, Vic.

LEVJI PARK. — Pater Stanko nas je na izletu ministrantov peljal tudi gledat leve. Pri vhodu nam je mož dal vstopnice in rekel, da moramo imeti vrata in okna avta zaprta. Potem smo videli dosti levov ob cesti, pa tudi slona, tigre in druge živali. Potem je p. Stanko ustavil avto, da bi slikal. En velik lev je prišel in se dvignil prav na okno. Vsi smo se ustrašili razen Marjana. Potem smo šli naprej. Bilo je zelo vroče v avtu, ker je moralo biti vse zaprto. Bilo pa je lepo in smo bili vsi zadovoljni. — Lep pozdrav Kotičkarjem! Danijel in Peter Bračko, N. Caulfield, Victoria.

v prostem času kleše g. Urbančič. Iz razgledne točke pa smo ogledovale okolico.

Za nočno stražo smo imele tudi štiri fante. Pater Valerijan pa je prišel vsak večer in maševal za nas. Upam, da sestro Mirjam nismo delale preveč težav. Zahvaliti se moramo tudi gospe Stariha, naši dobri kuharici.

Ob koncu naj pozdravim vse, ki smo taborili: Josie, Ida, Maria, Jenny, Julie, Leanne, Irene, Barbara, Vivian, Sonja, Sandra, Jožef, Luciano, Edi in Ciril so njihov imena. In pa seveda pozdrav vsem Kotičkarjem! — **Lucia Laznik.**

Dragi Kotičkarji! — Danes se naj prvič tudi jaz oglasim. Sem učenka Slomškove šole v Kew. Zelo sem bila iznenadena ko mi je mama povedala novico, da gospodične Anice ni več v Melbournu. Bila je naša dobra učiteljica: učila me je za birmo in potem v slovenski šoli za razne nastope. Vsi smo jo imeli zelo radi. Vedno je bila nasmejana in za vsakega je imela prijazno besedo. Zelo sem ji hvaležna za ves njen trud in mi bo ostala v najlepšem spominu za vse življenje. Vem, da jo tudi drugi otroci v Melbournu ne bodo pozabili. Če bo mogoče brala te vrstice daleč od nas, pa naj se spomni na nas in nam kaj napiše! Še lepše pa bi bilo, če bi se kmalu vrnila med nas. — Lepo pozdravlja vse Irena Birska, Coburg, Victoria.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- Mesar stranki: "Za juho imamo zaenkrat samo članek o uvozu govedine."
- Gospodinja mesarju: "Kako to, da je svinjske mesa kar naenkrat zmanjkalo? — Mesar gospodinj: "Kar naenkrat", saj je že tri mesece ni."
- "Kaj rineš v Italijo? Ali hočeš dobiti kolero?" — "Ne, ampak makarone, ki jih tu ni."
- "Tovariš predsednik, tiste motike, ki smo jih pustili na zadružni njivi, so začele kliti." — "No, ali vi niste vedno pravil, kako dobro zemljo imamo?"
- Široka javnost je bila obveščena, da je kurilni olja dovolj. Zdaj bi široka javnost rada zvedela še kaj ga lahko dobi.
- Z visokega položaja najlaže vidiš, kje so še prazna direktorska mesta.
- Proizvodni načrt smo izpolnili stoddostno: vse smo uvozili!
- Patrioti tudi kradejo samo doma.
- "Kaj ni še prezgodaj za objavo razpisa za voditelja mesta, tovariš direktor? Saj družbeni dogovor še ni podpisan!" — "Zakaj bi bilo prezgodaj, saj imamo že za ta mesta že izbrane."

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY	241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806
BLACKTOWN	6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
NEWTOWN	62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806

PARK RIDGE, QLD. — Pošiljam rešitev januarske križanke. Vedno jih rada rešujem, posebno še v tem mokrem vremenu, ko človek niti izpod strehe ne more...

Naš Brisbane je tokrat poplava zares hudo prizadela, kot ste gotovo brali v časopisih. V kolikor je doslej znano, ni bila prizadeta nobena slovenska družina. Več bomo vedeli kasneje, ko telefonski klici ne bodo več tako omejeni.

Tudi našo družino, hvala Bogu, ni prizadelo. Živimo prav na vrhu hribočka in daleč od reke. Zemlja je tukaj precej peščena in je vodo sproti požirala. Če bi ne imeli televizorja, bi skoraj niti ne vedeli, kaj se dogaja tako blizu nas po mestu. Šele ko smo šli malo okrog, se nam je nudila res žalostna in pretresljiva slika. Ta slika je bila hujša kot pa je izgledala na televizijskem ekranu. Še tako se mi je zdelo neverjetno, ko gledaš znane predele mesta, zdaj pa so vidne samo strehe višjih hiš, trgovin in avto garaž. Vse je kot ena sama velika reka, oziroma pravo morje, saj je pod vodo ena tretjina mesta. Od šestih mostov v mestu je bil samo eden prehod (Story bridge). Reka je preplavila bregove tudi na takih krajih, kjer nihče ni pričakoval. Veliko ljudi si je rešilo golo življenje, za drugo ni bilo časa.

Celotna škoda bo vidna šele, ko bo voda odtekla. Posledice bomo pa verjetno še dolgo čutili. Ljudi je zajela panika in se zalagajo z živili, da po trgovinah manjka že sleherne osnovne prehrane. Ta kriza bo verjetno trajala nekaj časa, saj je pod vodo precej živilskih skladišč. Ker je prizadeta vsa država Queensland, je položaj še toliko slabši.

Četudi je katastrofa zares velika, se je pri tem takoj pokazala morala in dobrosrčnost Brisbančanov. Dobrodelne ustanove so v zelo kratkem času bile preskrbljene z obleko in vsem potrebnim ter delile prizadetim.

Ker vemo, da je vsakemu dežju enkrat konec, smo prepričani, da se bo tudi sončna Kraljičina dežela po vseh teh strahotah zopet opomogla.

Prisrčne pozdrave vsem Vam na jugu od nas. Upam, da ste suhih nog... — **Anica Cuderman.**

PERTH, W.A. — Na Soboto 9. februarja sta si v Osborne Park (St. Kierans Catholic Church) obljubila zakonsko zvestobo **Frank Patrick TOMŠIČ** in **Dianne Margaret O'REILLY**. Frank je mlajši sin zavedne slovenske družine Vinca in Ane Tomšič, ki je med našimi rojaki Perthu dobro poznana in zelo priljubljena. — Mlademu paru želimo obilo božjega blagoslova na skupno življenjsko pot in mu kličemo: Na mnoga srečna leta! — **Poročevalec.**

AVALON BEACH, N.S.W. — Veselo so nas pozdravile januarske MISLI v novi obleki, s slovenskimi nageljčki. Prijetna preprostost diha iz ovitka, slovenska domačnost, četudi daleč od rodnega kraja. Pa saj so MISLI po slovenskih hišah pete celine res domači obiskovalec, ki se ga mora vsakdo razveseliti. Že triindvajseto leto nas obiskujejo z drago slovensko besedo, ki nas duhovno in narodno bogati. da ne omagamo na poti življenja. Za mnoge, ki znamo ceniti poslanstvo MISLI, je naš mesečnik pravi glas slovenstva in po odhodu zaslužnega pokojnega o. Bernarda najlepši spomin na tega "možaka", ki jim je bil toliko let duša. Vsem, ki smo ga poznali in spoštovali, bo ostal pokojni pater urednik za vselej v spominu in v duhu med nami.

V zadnji številki sem v "Kotičku naših malih" našla lepo pohvalo mladega slovenskega doktorja Stana Beca. Tudi jaz se pridružujem s svojimi čestitkami — njegov uspeh je v ponos nam vsem. Verjetno imamo še več podobnih primerov med nami, a jih žal nihče ne poroča. Že p. Bernard se je pritoževal, da kaj takega le nekako "slučajno pade" v MISLI...

Zato naj se oglasim in poročam, da imamo med nami še enega pridnega študenta, ki je nedavno v svojem dvaindvajsetem letu končal študije za strojnega inženirja. To je Dimitri Lajovic iz Strathfielda; končal je univerzo v Sydneyu. Pred nekaj leti pa je končal univerzitetne študije (Arts) njegov bratranec Tomaž: danes ima odlično mesto v enem največjih podjetij, obenem pa je skrben oče dveh otrok. Tudi na njega smo Slovenci lahko ponosni.

Perkotov Marko iz Cameraya je končal St. Joseph's College. Med velikim številom dijakov je prišel v petorico najboljših in še med temi petimi izbranimi dobil prvo mesto. Tudi on zasluži naše čestitke in najlepše želje na poti navzgor skozi "univerzitetna vrata".

Vsi ti trije mladi Slovenci so skromni in prijazni, pa — kot vidite — tudi zelo pridni. Brez dvoma tudi starši zaslužijo naše čestitke.

Naj za konec prisrčno pozdravljam gospo in gospoda Hraščak ter jima želim srečno pot nazaj v Trst. Bog daj, da se skoraj vrmeta k svojim in k nam za stalno. Želim jima tudi, da še naprej ostaneta zvesta našim dragim MISLIM. — **Heda Stankovič.**

CONCORD, N.S.W. — Šmenta, lepe slovenske nageljčke ste nasadili na avstralsko celino naslovne strani novega letnika MISLI. Še pisker me spominja na tistega, v katerem je moja mati gojila svoje rdeče nageljne. Tudi notranja glava je izgubila izseljenško družino s kovčgi pred ladjo in dobila obris avstralske celine,

v njej pa naš narodni motiv nageljčkov in srčka. Urednik si je kar dobro izmislil malo spremembe, pa bo spet za nekaj časa. Kje neki dobiva ideje? Jaz že nekaj noči nisem spal: samo tuhtal sem, kaj naj spet za MISLI napišem, pa mi kar nič pametnega ne pade v glavo. Malo preveč respekt imam pred novim urednikom, ki ga osebno ne poznam. S pokojnim patronom Bernardom sva si pogledala v oči in izmenjala svoje misli, da so včasih kar iskre letele med nama. Včasih je zmagala moja, včasih njegova, včasih sva vsak malo popustila — pa sva se vedno razšla kot stara prijatelja.

Hvala za obrambo pokojnega "možaka" v zadnji številki. Prav ste povedali; tudi živi p. Bernard bi ne molčal. Prav za prav nam še po smrti kaj močno pridiga in nas svari. Morda bo spomin nanj le komu pomagal, da bo "hlapi nikomur!" resno vzel, četudi bi moral na ta račun kaj žrtvovati. Izseljenstvo gre danes čudno pot mehčanja in vodeničenja, pa še misli ne pri tem, da je tako v načrtih in novih metodah, ki segajo celo v tujini po naši svobodi. Kar mimogrede pozabljamo, zakaj smo bežali in kdo nas je pognal preko meja... Odpustil sem vse krivice, kar je krščanska dolžnost. Da bi se pa po vsem tem pustil hinavsko vleči za nos — naka, tako neumen pa nisem!

Naj končam, da se ne bom preveč razpisal. Grem raje nazaj k mislim, kakšnega članka naj se lotim. Lepo pozdravlja — **Pépe Metulj**.

NE POZABITE! V NOČI PRED NEDELJO 3. MARCA SE PREMAKNE ČAS ZA ENO URO NAZAJ. ŽELIMO VAM URO VEČ DOBREGA SPANJA IN PA — DA NE PRIDE TE URO PRERANO K NEDELJSKI MAŠI!!!

CARINA, QLD. — Morda je na uredništvo že kdo drug kaj poročal o ogromnih poplavih, ki jih je bila deležna naša država v splošnem, a zlasti naše mesto Brisbane. Sicer ste pa lahko tragedijo zasledovali v dnevnih časopisih in redijskih ter televizijskih novicah. Škodo ocenjujejo na težke milijone. Celi okraj našega lepega mesta so bili po več dni odrezani od sveta. Še helikopterji so pri reševanju ponekod odpravljali, ker niso imeli zadostnega pristajalnega prostora. Več tisoč ljudi so morali preseliti, da so jim rešili življenje: mnogi so izgubili večino svojega imetja, ne vse.

Povodenj je bila od leta 1893 največja in najstrašnejša. Seveda je v sedanjem primeru škoda mnogo večja, saj leta 1893 mesto Brisbane ni imelo velikega obsega. Sedaj preplavljeni okraj so bili takrat prazni in na razpolago kengurujem ter morda domačinom...

Počasi se naše življenje vrača v normalno stanje. Bo pa vzelo še dosti časa, da bo zares vse steklo po starem tiru.

Iskrene pozdrave vsem! — **Janez Primožič**.

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY.

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.**

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odpri vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

Govorimo slovensko

PAUL NIKOLICH

LAKEMBA, N.S.W. — Oprostitute naši zakasnelosti pri poravnanju naročnine. Dolgo sem imel namen, da se bom enkrat oglašil pri p. Bernardu, saj sem se z njim rad srečal in se kaj po domače pomenil. Pa je prišla vmes ženina bolezen, končno pa še patrova in njegova smrt. Bog mu daj v miru počivati, saj je zaslužil!

List MISLI imamo v naši hiši zelo radi, saj prinašajo toliko zanimivosti. Bog daj, da bi nas še dolgo obiskovale! — Lepe pozdrave vsem znancem in naročnikom! — **Štefan Saule.**

MORDA JE KOMU POZNANA družina SEDMAK, ki živi menda nekje v Melbournu? Mož je Slovenec, žena pa hrvaškega rodu, **IVKA r. PAVIČIČ.** Išče jo sestrična Delfa Grgić iz Geelonga. Naslov ima uredništvo, če ga gospa Ivka želi.

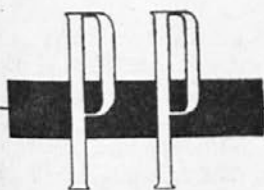
Domači v domovini sprašujejo, kje je **MARJAN LEBAN,** ki se že delj časa ni oglašil. Svoj čas je živel v St. Albansu, Victoria. Zvedel sem nedavno za nekega **MARJANA LEBANA,** ki ga je rojak srečal v Esperance, W.A. Če gre za isto osebo, nisem gotov. Hvaležen bom za vsako pomoč pri iskanju, ali pa fantu vsaj povejte, naj se oglasi staršem.

KDO BI VEDEL, kje se nahaja **FRANC SOBOČAN** iz Melincev, v Avstraliji že enajst let. Svoj čas je bil v Adelaidi. Po njem povprašujejo domači.

Sporočite njegov naslov uredništvu, njemu pa povejte, da mu je lani umrl oče. Naj se oglasi domačim!

"Včeraj so me v službi vprašali, koliko sem stara, pa se nisem mogla spomniti, ali sem dvajset ali trideset".

"In kaj si jim rekla?"
"Da sem devetnajst..."

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim področjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

REŠITEV KRIZANKE JANUARSKE ŠTEVILKE:

Vodoravno: 1. šopek; 7. injekcija; 8. šipek; 9. zrediti; 10. juckati; 12. leopard; 15. akrobat; 19. etiketa; 22. padavec; 23. trava; 24. novoletno; 25. Kelti.

Navpično: 1. šušljati; 2. pipec; 3. kikla; 4. ujezil; 5. ukleto; 6. Sibila; 11. kolo; 13. ponk; 14. dovažati; 16. redova; 17. bivoli; 18. tecite; 20. Iztok; 21. emajl.

Rešitve so poslali: Lidija Čušin, Vinko Jager, Anica Cuderman, s. Silvestra, Francka Anžin, Jože Golič, Anton Kerin in Emilija Šerek.

Izžrebana je bila **Emilija Šerek.**

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

**32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.**

TELEFON: 72-1583

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

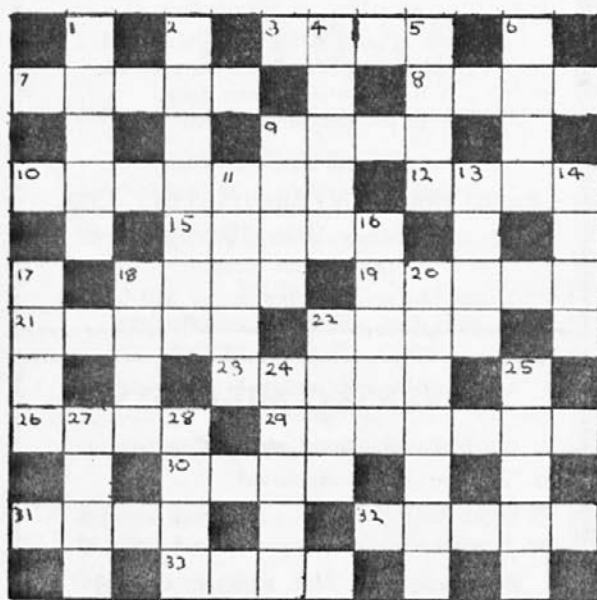
TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za N.S.W.
Mr. R. OLIP
65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland
Mr. J. PRIMOŽIČ
39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

KRIŽANKA (Ivanka Žabkar)

Rešitve pošljite najkasneje do 25. marca na uredništvo, da ne boste zakasnili nagradnega žrebanja.

Vodoravno: 3. skupaj; 7. potomstvo; 8. staro glaslo; 9. žensko ime; 10. kraj na Notranjskem; 12. pravne so za zločin; 15. gonim, priganjam; 18. vsa hiša jih ima; 19. mesec v letu; 21. povzetje; 22. 23. za streho jih rabimo več, tu pa le dve; 26. velika lepota; 27. dvorana; 29. naramni dodatek; 30. škemu suknjiču; 31. neumna, zmešana; 32. prometno sredstvo; 33. pesnik ne pripoveduje, ampak ... 33. vršinska mera.

Navpično: 1. internat; 2. orodje (pomanjševalnica); 4. zarodek; 5. načrt; 6. hrib; 9. največje duhovno; 11. včasih smo pisali s ...; 13. znana; 14. šivalna potrebščina; 16. eden evangelistov; 17. nevesto gre iz hiše; 18. kralj med ptiči; 20. znana radijska trdka; 22. Jožefini rečemo po domače; 23. biseri; 25. jesenska živinska krma; 27. bajno bitje; 28. žensko ime (pomanjševalnica).

Elegantna gospa pride v lekarno. "Ali imate za bele lase?" vpraša lekarnarja.

"Predvsem najgloblje spoštovanje", odgovori ta globokim poklonom.

V bolnišnico so pripeljali ponesrečenca z razbito glavo.

Bolničarka ga vpraša: "Ali ste poročeni?"

On pa: "Ne, avto me je povozil."

Mož je prišel k psihiatru in začel s svojimi težavami: "To je res strašno, gospod doktor. Ko moja žena sliši ponoči kakšen ropot, me vselej takoj zbudi, ker je prepričana, da so v hiši vlomilci..."

"Pojasnite ji morate", ga je poučil psihiater, "da so vlomilci vajeni svoje delo tako tiho opravljati, da nihče ne čuje".

Mož je bil zadovoljen in je odšel domov. Čez nekaj dni pa je spet prišel k psihiatru.

"No, kakšen je uspeh?" ga je ta takoj prepoznal.

"Zdaj pa je še slabše kot prej. Žena me kar naprej budi, ker nikoli nič ne sliši..."

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraving imen brezplačno. Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

"No vidiš, sinko, tudi očka te zna okopati, ne samo mamica."

"Ja, samo da mi mamica pred kopanjem sezuje čevlje..."

Gospod in gospa se razgovarjata o tem, kako bosta preživela starost. Gospa vzdihne in milo reče: "Veš kaj, dragi! Ko bo eden od naju umrl, se bom jaz kar preselila na deželo in živela tam..."

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5513

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- * Kdor želi, mora za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiri so seveda tudi druge zračne in morake linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE

ali tudi samo na eno stran

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10

(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSUJEMO VRAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

Slovenska trgovina Jelene in Alfreda Brežnik

EMONA ENTERPRISES

P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034

Tel. 399 9061

Nudimo Vam najnovejšo slovenske plošče in kasete (HELIDON, JUGOTON in druge) ter knjige vseh slovenskih založb.

Long Play gramofonske plošče — Cena \$5.80 s poštnino

NARODNA IN NARODNO ZABAVNA GLASBA:

FLP-03-001	France in Tončka Marolt: Iz slovenske glasbene zakladnice
FLP-03-003	Slovenski oktet: Kutra
FLP-03-004	France in Tončka Marolt: Iz slovenske glasbene zakladnice
FLP-04-005	Ansambel bratov Avsenik: Odmey s Triglava
FLP-04-007	Ansambel Mihe Dovžana: Kupite rože
FLP-04-009	Ansambel Maksa Kumra: Mala srnica
FLP-04-012	Ansambel Mihe Dovžana: Zaljubljeni par
FLP-04-015	Ansambel Maksa Kumra z vaško godbo: Pomlad v gozdu
FLP-04-025	Ansambel Richieja Vadnala: V soboto zvečer
FLP-04-029	Ansambel Jožeta Burnika: Obletnica poroke
FLP-04-033	Ansambel Richieja Vadnala: Stara ljubezen
LPY-V-710	Ansambel Boris Frank: Valček polka
LPVS-Y-732	Boris Frank s svojimi Kranjci: Kmečka ohcet
LPSV-Y-755	Veseli Planšarji: Lušno je biti planšar
LPVS-Y-761	Ansambel Lojzeta Slaka: Po dekle
LPY-V-744	Danica Filipič in Planinski oktet: Gor čez izaro
LPSV-Y-834	Ansambel Jožeta Krežeta: Zabučale gore
LPSV-Y-50915	Henček in njegovi fantje: Stari meh
LPYV-S-60932	Henček in njegovi fantje: Po jezeru bliz Triglava

KASETE:

CAY-1	Lojze Slak in Fantje s Praprotna	CAY-63	Večerni zvon
CAY-30	Po domače	CAY-101	Vesele in domače
CAY-46	Štirje fantje špilajo	CAY-103	Iz srca za srce
CAY-55	Zavrtite se z nami	CAY-145	V ljutomerski kleti
CAY-56	Tam kjer murke cveto	CAY-146	Za rojstni dan
		CAY-153	Po jezeru bliz Triglava

Poleg gornjih Long Play plošč imamo lepo zbirko LP plošč z zborovim petjem in veliko izbiro Single Play plošč. Pišite nam in z veseljem Vam bomo poslali seznam plošč, kaset in knjig.

Če živite v Sydneyu so Vam plošče in vse drugo na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela, 311 Merrylands Road, Merrylands.

Izrežite in pošljite

EMONA ENTERPRISES, P.O. Box 188, Coogee, N.S.W., 2034

Prosim pošljite mi seznam in cenik plošč ☐ kaset ☐ knjig ☐
(Označite kvadratek)

Naročam plošče: \$

Naročam kasete: \$

Prilagam ček, money order za vsoto \$

Ime in priimek

Polni naslov

Država

Postcode